

X

מדינת ישראל

משרד ראש הממשלה

[ארכיב]

שם תיק: לשכת ראש הממשלה מנחם בגין - חפירות בעיר דוד.
 מזהה פיזי: **גל-3/12873**
 מזהה פריט: R00021tz
 כתובת: 2-106-8-7-9 תאריך הדפסה: 06/02/2022
 למוציא לאור: ט/ט טט טט טט טט 04/08/2002

חפירות - בקיב ק"פ

תיק מס' 650-3

ועדה צבורית להגנת כבוד האדם

COMMITTEE FOR SAFEGUARDING HUMAN DIGNITY

ירושלים, ת.ד. 5052 טל. 232851, 86087, 88796 פ.ד. 5052

18.10

יום כ"ב תשרי תשד"ם
30 ספטמבר 1983

לכבוד
ראש הממשלה (למעשה)
מר מנחם בגין.
ירושלים

רב שלומים .

הנדון: מים. זפנה לשרותים. בהר הזיתים ירושלים.

בערב יום כיפור, ביקר קהל רב, בחלקות הקברים של ח"ק הראשית והכללית ירושלים, אשר בהר הזיתים. - רבים התרוצצו ממקום למקום חיטשו ושאלו על מעט מים, לנקיון ידים, או, על מקום לשרותים המנימליים של צרכי האדם. (שבלתי ברירה נאלצו לנהוג של עפ"י כבוד המקום...)

שם במקום דברתי עם בן מנהל הח"ק מר גלבשטיין, אשר היה שם לרגל עבודתו, על המחל המצער, הגורם סבל מגיעה בהליכות חיים, בריאות אדם ומטורת הדת. ויעץ לי לפנות למוסדות הממשלתיים על המפגע. והחברה קדישא לא תעשה זאת בשל (חשש) גניבה ברזים ע"י דיירי הסביבה. ? ? ?

נראה, כי מאן דהוא חייב לדאוג לספק שירות צרכי אדם מנימליים אלו לציבור המבקרים במקום .

ונבקש מכב' להורות לאלתר, להסיל על הממונים המחאימים משימה פקוטה זו להביא מיד ללא דיחוי. לידי ביצוע מהיר של ההתקנות הדרושות והסרת המחל המביש, מעל פני הר הזיתים כירושלים .

כל עוד אשר תמצא ירך לעשות בכחך עשה. (קהלת)

בכבוד רב

הרב י. יינור

ועדה צמרתית להגנת כבוד האדם
ת.ד. 5052, ירושלים

אישי

לכבוד
ראש הממשלה
מנחם בגין
שכונת רחביה
ירושלים.

ועדה צבורית להגנת כבוד האדם
ת.ד. 5052, ירושלים

ירושלים, י"ד באלול התשמ"ג
23 באוגוסט 1983

מס' 650-3

לכבוד
מר תשובה פדהצור
ישיבת "כסא רחמים"
רחוב הרב שר 14
בני ברק

מר פדהצור הנכבד,

הריני מאשר בתודה את קבלת טכתבך אל ראש הממשלה.
מבין סאליו שדברייך הובאו לעיונו ולתשומת לבו.

בכבוד רב ובברכה,

י. קדישאז
מנהל לשכת ראש הממשלה

בסדר כבוד תחת השם

אלהי אברהם אבינו

21/2

אלהי אנו רב אהוב - לבין פאיר אלוני ישראל יחסי קרובה
א- מאי האלו האלו צוהיב ולצוקוה
באנו דנו בלוי אהיה באק אז ער דבר לביסם
אלא שריב חטאנו - תנסיס אסיס פא אסיס לסיסיס
ובין אלו לללסיס נסח יסור האלו והלפון האלו
רעם אמן אסיס אז אלוה לסיסיס ירי עיסי אלוה
באנו ער ילני חטאי סבי - לסיסיס אלוה פא
אדם - ואל ירי דנו אלוה פא אלוה האלוה אלוה יום יום
עלויס וילויס אלוה ער דוק אלוה אלוה פרויס פא
אלהם אלוה אלוה, ואל שיהי אלוה אלוה אלוה
ישיה יום אלוה אלוה האלוה והחבלה הנאמה

אלו האו האלו אלוה אלוה אלוה אלוה אלוה אלוה
דנו אלוה אלוה, ואלו אלוה אלוה אלוה אלוה אלוה
אלוה אלוה אלוה, ואלו אלוה אלוה אלוה אלוה אלוה
אלו אלוה אלוה אלוה אלוה אלוה אלוה אלוה אלוה
אלוה אלוה אלוה אלוה אלוה אלוה אלוה אלוה אלוה

אלהי אנו רב אהוב - לבין פאיר אלוני ישראל יחסי קרובה
א- מאי האלו האלו צוהיב ולצוקוה
באנו דנו בלוי אהיה באק אז ער דבר לביסם
אלא שריב חטאנו - תנסיס אסיס פא אסיס לסיסיס
ובין אלו לללסיס נסח יסור האלו והלפון האלו
רעם אמן אסיס אז אלוה לסיסיס ירי עיסי אלוה
באנו ער ילני חטאי סבי - לסיסיס אלוה פא
אדם - ואל ירי דנו אלוה פא אלוה האלוה אלוה יום יום
עלויס וילויס אלוה ער דוק אלוה אלוה פרויס פא
אלהם אלוה אלוה, ואל שיהי אלוה אלוה אלוה
ישיה יום אלוה אלוה האלוה והחבלה הנאמה

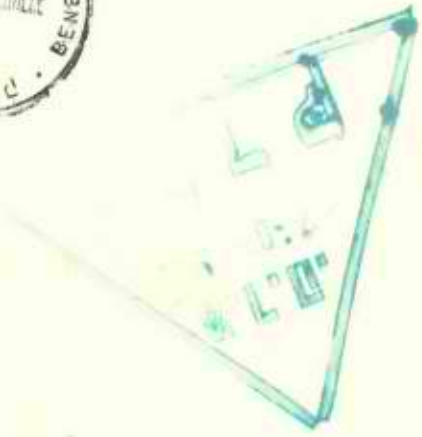

Handwritten text at the top of the page, possibly a name or title, written in a cursive script.

Handwritten text in the upper middle section, appearing to be a list or set of instructions, possibly including the number '14'.

Handwritten text '14-14' located below the main block of text.

ירושלים, י"ב באלול התשמ"ג
21 באוגוסט 1983

מס' 650-3

לכבוד
הרב זאב מורינז
רחוב חטיבת הנגב 303
דירה 27
א ש ד ד

הרב מורינז הנכבד,

הריני מאשר בתודה את קבלת מכתבך, על שצורפיו, לשר
החינוך והתרבות, מיום ד' באלול התשמ"ג, אשר אותו
הואלת להעביר אלינו, לידיעתו ולשומת לבו של ראש
המטלה.

בכבוד רב ובברכה,

י. קדישאי
מנהל לשכת ראש הממשלה

בש"ה, יום ג' לס' ולך תהי' צדקה וגו' ז' באלול תשמ"ג לפ"ק ירושלים עיקות"ך

21/8/83 - 2/16

משרד ראש הממשלה
ירושלים
17-09-1983
מס' התיק 650-3

בספספ"ג לאלתר לחיים טובים ארוכים ולשלו' יכתב ויחמם
הוד כבוד
שר החינוך והחרבות
מר זבולון המר הי"ו
שלו' וברכה רבה !

אחרי דרך מבוא השלו' בכל הדרת הכבוד כמשפט, יקבל נא רצ"ב צילומי מאמריו
שפורסמו ב"אלג, זש." הנוא-יזרקי בענין הדרישה לשנות החוק בדבר "מיהו יהודי"
ובענין החוספת לחוק הארכיאולוגי שאין רוח חכמים נוטה מהן כמבואר בכירור
ההלכה המצוינה שם, גם הרחבנו את הדיבור על ה"מחאות" הפרובוקטיביות נגד
החפירות במורד הר הבית ועל הכונות הזדוניות של מארגני ההפגנות ההרסניות.
אקוה כי הצעותינו הללו שסמכו עליהן את ידיהם גדולי צדיקי וגאוני דורנו
שליט"א חשימנה בס"ד קץ לוויכוחים בבעיות הכאובות האלה.

את הפירסומים הנ"ל חזרנו והדפסנו פה באותיות מוגדלות כמצורף בזה למען
ירוץ הקורא בס בנקל ויוכח לדעת את נכלי הדתות והחכמים המכוערים של המסלפים
ובה' געשה חיל והוא יבוס כל צרינו ומנגדינו.

והואיל והם מארגנים ליום המחרת הפגנה נוראה ומסוכנת - כדברי הודעותיהם -
לעיני הגויים דוקא וע"י המלשינים דוברי אנגלית שלהם, הנה נתחז מאוד מאוד
באופן דחוף מאוד להגדיל תיכף ומיד את מאמרנו בצורת עלון מורחב ומוגדל כראוי
ולהפיצו באלפי עותקים על פני כל חוצות ובמקומות התקהלותם למען יראו הכל
וישמעו דבר ה' כהלכה.

ברגשי כבוד ויקר

ובברכה החורה והמצויה
של משה ושל אהרן ושל כל ישראל
אשר יצאו מצרים
אשר יצאו מצרים
אשר יצאו מצרים

מח"ה. יום ג' לט' ולך הוי' צדקה וגו' ז' כאלול תשס"ג לפ"ק ירושלים עיקרת"ר

מספצ"ג לאלתר לחיים טובים ארוכים ולשלום יכתב ויחתם

הודי כבודי ירידי הדגול

זר הפנים והמטרה ולעניני הדת

הרב ד"ר יוסף בורג שליט"א

שלום וברכה רבה!

אחד"ש מעכתה"ר באה"ר, יקבל נא רצ"ב צילומי מאמרנו שפורסמו ב"אלג. זש." הכוא"י ארקי בענין הדרישה לשנות חוק בדבר "מיהו יהודי" ובענין החוספת לחוק הארכיאולוגי "אין רוח חכמים נוהג שהן כמבואר בפירור החלכה המצוינת שס. גט ורחבתי את השיבור על ה"מזאות" הפרובוקטיביות נגד האפירות בטורד הר הבית ועל הכונות הזדוניות של מארגני ההפגנות ההרטניות.

אקוה כי הצעותינו הללו תשימנה בס"ד קץ לוויכוחים כבעי' הכאובה הלזו.

את הפירסומים הנ"ל חזרנו והדפסנו פה באותיות מוגדלות כמצורף בזה למען ירוץ הקורא במ בנקל ויוכח לדעת את נכלי הדתות והחכמים ומכוערים של המסלפים ובה' נעשה חיל והוא יבוש צרינו ומגבדינו.

והואיל והט מארגנים ליום הפתרת הפגנה גוראה ומטרונת - כדברי הודעותיהם - לעיני הגוים דוקא וע"י דוברי אנגלית שלהם, הנה במרוץ מאוד מאוד באופן דחוף מאוד להגדיל את מאמרנו בצורה עלון מורחב ומוגדל כראוי ולהפיצו באלפי עותקים על פני כל חוצות ובמקומות החקלוחם למען יראו הכל וישמעו דבר ה' כהלכה.

אנא לצורת נא הנחיות מתאימות גם להו"כ מנכ"ל המשרד לעניני הדת.

ברגשי כבוד ויקר

ובברכה החורה והמצוה

1/3 ראובן אלעזר
אלעזר אלעזר
אלעזר אלעזר
אלעזר אלעזר
אלעזר אלעזר

תיקון הטעויות וההשמטות

בהודעה "לתשומת לב רבה !!!" שפורסמה בגליון מס'

603 עמוד 3

שורה 16 מלמעלה במקום התיבה 'ק' ו'ע'ג'ה' י"ת' צ"ל 'מו'ע'ג'ה' י"ת', בסעיף השלישי שורה 3 אחרי התיבה 'ל'ר'א'י'ס' צ"ל 'ס'ו'י'ט', שורה 15 צ"ל 'כ'ת'ו'ר'ו'ך', שורה 19 צ"ל 'ע'י'מ'י'ם', בסעיף הרביעי שורה 13 אחרי התיבה 'י'ב'י' צ"ל 'י'א'צ'י'ל' ב'ד'י'י'ת', בסעיף הששי שורה 8 במקום התיבה 'י'ש'מ'ע'י' צ"ל 'י'ש'מ'ע', שורה 14 אחרי התיבה 'ע'ו'י'ש'י' צ"ל 'ל'ר'א'ו' ל'צ'י'ן' ש'ב'מ'ע'ש'ה' ד'ג'נ'י'ם' א'ף' ש'ה'ח'מ'י'ר' ר'י' ע'ק'ב' ו'ט'ע'ן' ש'ס'מ'ך' ע'ל' ה'י'ק'ש' ה'מ'מ'ר'ש' כ'כ'ת'ו'ב' ב'ת'ו'ר'ה', ח'ש'ש'ו' ר'ק' ש'מ'א' י'ב'ו'א' ל'ח'ק'ל' ב'מ'ק'ו'ם' א'ח'ר' ש'ל'א' כ'ד'ו'ן', כ'י'ו'ן' ש'ח'ז'א' ט'ו'ע'ה' ב'ה'ו'ר'א'ו'ת' ה'מ'ק'ו'ב'לו'ת'. א'ב'ל' ב'ה'ו'ר'א'ת'ו' ל'ע'נ'י'ן' ו'ל'ך' נ'כ'ר'י'ת' ל'א' א'מ'רו' ש'ה'י'א' ח'ו'מ'ר'א' ד'א'ת'י'א' ל'י'ד'ו' ק'ו'ל'א' ו'ה'ו'א' מ'פ'נ'י' ש'ס'ו'כ'י'ס' מ'ק'ו'ר'ה' מ'ע'י'ק'ר' ה'ד'ו'ן' ל'ח'ש'ו'ש' ל'ז'ר'ע' ה'א'ב' ו'מ'י'ל'פ'ו'ת'א' ד'ו'י'ת'ל'ד'ו' ו'א'ף' ל'מ'י'ל'ה' ב'ש'ב'ת' ה'ר'י' א'י'ן' זו' ק'ו'ל'א' כ'ל'ל'. א'ל'א' ש'ח'ק'ב'ל'ח' ב'ג'ד'ד' ח'ו'ק'ה' ה'י'א' א'ח'ר'ת'. א'ב'ל' א'י'ן' ל'ך' ב'ו' א'ל'א' ח'י'ד'ו'ש'ו' (1), ב'ס'ע'י'ף' ה'ש'ב'ע'י' ש'ו'ר'ה' 3 א'ח'ר'י' ה'ת'י'ב'ה' י'ת'צ'א' צ"ל 'י'ו'מ'י'ש' ה'ג'ר'י'א' מ'ס'י' ק'נ'י'ו' ס'ק'י'ב' ה'נ'ה' ש'ם' מ'ד'ב'ר' ר'ק' ב'ד'א'ו'ר'י'ת'א' א'ב'ל' מ'צ'ד' ה'ד'ר'ב'ן' ב'א'מ'ת' ר'ק' ח'ו'ל'ץ' ו'ל'א' מ'י'י'ב'ם', ש'ו'ר'ה' 9 א'ח'ר'י' ה'ת'י'ב'ה' י'ס'ח'פ'י'ס' צ"ל 'י'ש'נ'א'י'ס', ש'ו'ר'ה' 14 א'ח'ר'י' ה'ת'י'ב'ה' י'א'י'ן' צ"ל 'י'ש'ם'.

גם שלשת הסעיפים האחרונים שטושטשו חוזרים ומדומסים בזה כהלכה.

והדבר מובן מאליו שאין בקביעת הדברים הנ"ל שום חשש הקלה באיסור בוועל ארמית רח"ל כשם שאין הקלה באיסור עכו"ם הבא על בת ישראל אי"א – שהיא בלתי נאכלת ואל תעבור עש"ך ור"ד ס"י קנ"ו ס"י ק"י וי"ד וי"ת שם ס"י ק"י ב"ב בשם הנוב"י – כשאנו מוסקים שהוליד כשר ואפי' לדעת הסוברים שגם מדרבנן אי"צ גירות). והנה בעצמך – אם המשנה אומרת מי שיש לו בן מימין מיטר אשת אביו מן היבוס ובגוי לאיתו ממזר ונספק בכל המסקים שהוא בנו לכל דבר, וכי יעלה על הדעת שבגלל זה יבוא מי שהוא להקל באיסור ערוה להוליד בן מאחותו או מבתו או מאי"ת חלילה הרי לך שאין זה תלוי בזה כלל. ואדרבא אלה שהלכו ומירסמו על עמוד שלם ב"ו-א-י-א-ר-ק-י-ט-ו-י-מ-ס"י (בעד יותר מעשרים אלף דולרים) וחללו ותיגרמו גם על עמוד שלם בעתונות באודיש שולדו של גוי מבת ישראל הוא ישראל נמור בלי שום חשש ומקמוק כלל ואח"כ נחמונו וריביתם אף הם ויצאו לדרוש בשבח "האם היהודית הקדושה" (אוך הוא קדושה אם היא זונה ונבעלת לגוי זן ובכל אופן סתמו והעלימו שהדבר הזה שנו במחלוקת גדולה – הלא דוקא מעשיהם הללו יש בהם משום שותף טעם למנס נדול יש בהם חששא גדולה להתרת איסור ערוה זה בעיני הממונים ח"ו. ואילו האיוון הבא ע"י דברתי עפ"י ההלכה שבכל אופן חוששין לזרע הבא לחומרא בין מדאורייתא ובין מדרבנן – הלא דוקא בזה יש תקנה גדולה ותיקון הדת כמובן. ובטח מעו יצא מתוך שעי' הכוזותיהם המסולמות של כל הגורמים השונים מעמוד בס"ד כדת וכתורה על מזוכה זו.

וכן ברור שאין בדברינו שום הכרה ח"ו בבורים וע"ה וקלי קלים להיותם חלילה מורי הוראה בישראל כיון שביררנו שאין תלוי בו"ו לגמרי מאחר שלענין חלות הגירות לא נצרך כלל מה שאנו קורים "רבנים" ושהרי לכל היותר מספיק בדיעבד שיהי' ישראלים כנ"ל ואין הם העושים את הגירות כלל וכלל והוא הדיון לענין קידושין וגיטין וכי' כמובן.

ובגד הלחימה נגד המורים המתעבים ממורי ברית הללו נחוץ שלא לקרואם "רפורמים" אלא "רפורמיס" כשם שאין לקרות לדומים להם "קונסרבטיבים" אלא "אלטרטיבים" או "רופפרים" באנגלית, שהרי מתקנים ומתייחסים אמיתיים ח"ו תמיד כל רבותינו הקדושים כמו למשל ר' אבהו שהתקין בקיסרי וכי' ובאושא התקינו וכי' וריב"ז שהתקין תשע תקנות מיוחדות והלל שהתקין מרובול וכי' ועורא הסופר שתיקן עשר תקנות חשובות וכי' וכן חוקי המלך שתיקן ועשה ששת הדברים וכי' וכן שלמה המלך שתיקן עירובין ונטילת ידים ושניות לערוה וכי' והושע שהתנה ותיקן עשרה תנאים חדשים וכי' בכל דור ודור כמו תקנות דמ"ה ותקנות ש"ים ותקנות ר"ת לאגודות קהלות צרפת וכי' ותקנות מחר"ם מרוטנבורג וכי' וכן ע"י רבותינו האחרונים כגון מהר"ם בעל היתר עיסקא וכי' עד דורותינו המאוחרים ממש שאנו באמת מתקנים ומתקיינים ככל פעם בקדושה ובטהרה ובאימה ובראה וברחת וכי' וביעה לצורך חיווק וביסוס דת תורתנו הקדושה ואילו הרשעים הכופרים הנ"ל הרי הם משהיתים ומקלקלים וקורעים ועוקרים עיקרי הדת – כל קוצו של י"ד הוא עיקר בתורה – ע"מ להקל להם ולבסוף לפרוץ מעל צוארם על דת התורה הקדושה לגמרי רח"ל. וכבר מלתנו אמורה שבמלחמת המצוה נגדם לא יועילו ולא יצליחו שום אמצעי פירסום פסולים ע"י גילוי פנים בתורה שלא כהלכה דהיינו שלא כדגינים המבוארים הנ"ל. הלא כל אלה הם דרכים המתראים בעיני הממון רק כתכסיסי התחרות (קאנקורען בלע"ז) על החכנסות והפרסים ע"מ להתעשר, אשר כשרותם ממוקפקת מאוד על פי הדיון והרי המצב המביש הזה עושה רושם על הבריות כאילו כל עבודת הקודש וכל שרותי הדת אינם אלא עסק להרווחת ממון... כמו להבדיל אצל כל הכופרים בעולם. התנותנו המחמירה היא שנותנת כח לבוגדים ההם. המוני העם טוענים: הללו עוברים על גופי תורה והללו עוברים על גופי תורה... וכדי כיוון וקצף. העצה היחידה והדבר היחיד המועיל הלא הוא אך ורק החזרת סדר כל עבודת בתי דינינו בדיוק נמרץ על פי דין הגמרא והשו"ע כמצות השי"ת "מה אני בחנם אף אתה בחנם" בלי שום חימוש "היתרים" כלל ובלי שום יוצא מן הכלל הגדול הזה לגמרי. או תופיע ותגדל ותתרבה בס"ד השמעתנו ההגונה ברחוב חיהודי כי או יראו הכל את ההבדל בין הרבנות בישראל האמיתית המסורתית שהיא רק עבודת לעם ה' לשם שמים ובין אלה המכנים עצמם "רבנים" או "ראבב"י"ס" שאין כונתם אלא לרעות את עצמם והסילוף הרי הוא גלוי וידוע ובדור לעין כל אין צורך "ללחום" בהם. שבקי ליראבב"י" דמנפשי נפיל. אבל מצוה זו של תורה בין בעידת וכי' מגינה ומצילה ובה' לעשה חיל והוא יכוס צרינו.

ובמאמר "שבר פושעים וחטאים יחדו!" שפורסם בגליון מס' 604

פאראנאך 4 שורה 4 נאך רבוא' אַנשטאַט דעם אַפשייד-צײכן דאַרף זײן א קאַמפּ, פאַר- 5 שורה 6 דאַס וואָרט יוסי' דאַרף זײן אונטערנעשטראַכן מיט גרעסערע שריפט, פאַר- 8 שורה 8 אַנשטאַט ידערקלערנדיק דאַרף זײן וועלכע האָבן דעמלט צו אים צוגעשטימט, שורה 9 אַנשטאַט יזי' דאַרף זײן יזי' אַתרא-קדישא-לייט, פאַר- 9 שורה 12 נאך ידאית' דאַרף זײן ימשום ספק סקו"י – שאפילו במקום כמה ספקי ספקות לאיסורא ממקחין כידוע – פאַר- 10 שורה 2 נאך תקני' דאַרף זײן ותקפ"א און נאך וואָרענע' דאַרף זײן מאַנודח וממחר"ל וגם און נאך יאון' דאַרף זײן ידוקא, שורה 3 אַנשטאַט יקברים' דאַרף זײן יקברות-שטחים' און אַנשטאַט יבהמונים' דאַרף זײן ישבהמונים'.

לתשומת לב רבה !!!

שוכער רעדאקטאר !

אין צוזאמענהאנג מיט דער אומדערלאַזבארער סוגעסטיע "וועגן מיהו יהודי" ("אלגעמיינער זשורנאל" נומ. 599 פון 1-טן יולי ד.י., ז. 14), וועלכע עפנט בפירוש דעם וועג ח"ו אויסצומישן גויים מיט אידן און מוז פאַרדאַמט ווערן דורך אַלע תורה-טרייע פּאַלקס-מענטשן אין דער וועלט, —

בעטן מיר אייך גיטיקס צו פאַרעפנטלעכן דעם בייגעלייגטן פּראָ-מענט פון אַ תשובה-בריוו צו די פּראָמינענטסטע גדולי הפוסקים שליט"א אַלס געלונגענעם פאַרשלאַג פאַר דער ריכטיקער לעזונג פון דאָזיקן אַנגעווייטיקטן פּראָבלעם. אונזער פּראָפּאָזיציע איז זיכער אַננעמבאַר פאַר אַלע פאַראינטערעסירטע פּאַקטאַרן און קורם כל פאַר דער רעגירונג און דער כנסת אין ישראל און דער עיקר — ווייל אַזוי איז דער דין און די הלכה. ואנא יתעוררו נא כל הרבנים מו"צ ולומדי תורה לילך בדרך זו וגדול כח המרוכים העושים את המצוה שבגללה יהי' שלוי על ישראל ועל דייני ישראל. ובז"ז בטח תתברכו כולכם ממקור הברכות בכל ההצלחות ודישועות ותזכו לראות בנחמת ציון וירושלים במהרה כעתירת הכוה"ח בכרכת התורה והמצוה הרבה

מזכירות עדת בדה"צ לקה"י יצ"ו
1516, 46-סטריט, ברוקלין, נ.י. 11219
טעל.: 871-0879 ; 435-2822

אנא להזהר להצניע ולא לנהוג ח"ו מנהג בזיון בעמוד זה שיש בו ד"ת מתוך מכתב תשובה לגאון האדיר המופלא מגדולי הפוסקים המובהקים מהרי"ש אלישיב שליט"א שנשלח העתקו גם לרב הרבנים גאון הגאונים רשכבה"ג מרן מהר"ם שליט"א מח"ס אגרות משה ועו"ס יו"ר מועגה"ת ונשיא אגו"י ואגוה"ר בארה"ב וגם לכמה אירגוני הרבנים הגאונים המפורסמים בעולם הי' עליהם יחי

י"ב בסיון תשמ"ג לפ"ק, ברוקלין, נ.י. יצ"ו

ומ"ש לענין גירות ע"י הדיוטות ופסולים יש להרגיש שאדרכא הלא לפי הכרעת הגר"ע ז"ל הרי לנו אסור לכתחילה לקבל גרים עם חשש לשם אישות כאלו (אף שבמקרים אחרים — מטעם נכון שיתל"ק — אכן הסכים למתירים ועתה באוצה"פ הביאו גם גדולי המחברים נוספים מלבד שו"ת מלמד להועיל, ופלא שבתור האיסורים לא הזכירו שו"ת תשורת ש"י ח"א סי' תקכ"ו הנמצא תחת ידם) אלא רק בדיעבד אם כבר נעשה זאת ע"י הדיוטות ובורים הנ"ל הלא לכל הדיועות חיששין להם לחומרא

ולכן יותר טוב — מצד מ"ש ר"י ביכמות ק"ט תוד"ה רעה — נניח להם אם רוצים יכניסו א"ע בספק איסור זה מדינא דגמרא כי לאו משנת חסידים היא לנו לסמוך על ההיתרים הקלושים הנ"ל לענין לכתחילה ובדיעבד נצא ונפסוק שאכן לחומרא חיישינן להם מן הדין כדלקמן. ובברייתא בגמ' שם ד' מ"ז נאמר רק נתגיירתי ביני לבין עצמי אינו גר ולא נקיט רכותא טפי דאפילו נתגייר בב"ד פסול או ע"י בורים והדיוטות אינו גר אלא ע"כ משום דרל הדיינים הפסולים או הבורים מהכא הרי אנן סהדי (כעין שכתבו הרי"ף ור"ת בטעם שמהני ע"ח אפי' לר"א דס"ל עדי מסירה כרתי וכעין הדין הן הן עדי יחוד וכו') כד' התוס' שם בד' מ"ה דכאלו עומדים שם דמי ועי' ברא"ש ובתוס' הרא"ש מ"ש בשם מהר"ם כהמשך לתירוץ התוס' ומה גם לפי רש"י ד"ה יכילנא לאכשורי בה ות"י ותוס' חד מקמאי ומהר"ם ב"ב ותוס' רי"ד ד"ה (א' וב') ת"ר ושפטתם צדק וכו' וכל יתר הפוסקים שהזכרתי ומכל שאר הטעמים והראיות הברורות שהבאתי בס"ד.

עוד יש להביא ראיה מקטיעא בר שלו שבמילתא דעבידא לאיגלווי והוא מפורסם לרבים הנה הגילוי מילתא לנו שנהי' אנן סהדי יכול להיות אפי' ע"י עכו"ם, שהרי מסתבר שבשעה שהוליכוהו להשליכו לקמוניא חלילא לא הי' שם ישראלים ועכ"פ לא נזכר שהיתה קבלת מצוות בפני ב"ד ובספר יראים לרא"ם ס"ט הוכיח שבגדול לא בעי פריעה מהך שלא נזכר בגמ' שעשה גם פריעה ומכאן סתירה למ"ש בהג' פורת יוסף ע"ז י' לענין טבילה ועפ"י שמשמע מרש"י הנ"ל דקאתינן עלה מטעם הוחזקה אפי' ע"י דבר אחד שאין עכו"ם נוהגים סרה קושיתו. ומ"ש לענין פסול עכו"ם במילה הלא אפי' לדעת הפוסקים דמל בלילה צריך לחזור ולהטיף ד"ב (ועי' פ"ת יור"ד סי' רס"ב סק"ד בשם השאג"א) אבל בגירות לכו"ע כשר כבשו"ע סי' רס"ח ס"ג ואפי' לרי"ף ורמב"ם הרי לא פסלינן לכו"ע ואינו פוסל בביאתו עש"ך שם ס"ק כ"ב ובמל עכו"ם הלא גמרות שלימות דאפי' במילת ישראל א"צ לשמה כבשו"ע סי' רס"ד ס"א עיי"ש. אולם קשה לומר מילתו וגירותו באין כאחד כמוכח. אמנם עפ"י הפוסקים דבנכרת כל הגיד אין המילה מעכבת משום דהיכא דא"א ילפינן מאמהות וא"כ הכא דבאמת א"א ילפינן מאמע"ה שמל א"ע. ומאחר שלמילה וטבילה בדיעבד לא מעכבי שלשה וביום כנ"ל צריך להבין שעיקר הגירות הוא קבלת המצוות ועומ"ש כלב שלם לכו"ע כמ"ש הרמב"ן גם בדעת הרמב"ם אלא שהמילה והטבילה הרי הן מדאורייתא ההוכחה על הקבלה בכל לבו ונפשו והיכא דא"א ויש לנו הוכחה גמורה ממק"א שפיר דמי.

באמת יסוד זה של אנן סהדי לגבי ב"ד הוא אמיתי שריר וקיים גם לסוברים כתירוץ הראשון של התוס' והרא"ש ביכמות ד' מ"ה הנ"ל דבעינן ב"ד בשעת ובמקום המעשה. ואפילו גם ליתר השיטות כבר מבואר בספרי הפוסקים האחרונים עפ"י כל הראשונים ז"ל ובראשם התוס' בקידושין ס"ב בשם הר"ן דמומחין לא מעכבי מדכתוב לדורותיכם. ומ"ש להקשות דלכאורה מאי ראיה אולי באיזה מקום בעולם נשאר מומחים וסמוכין, אכן הפירוש הוא עפ"י שדרוז"ל מן הכתוב שעתידיה תורה שתשתכח מישראל או שלא ימצאו הלכה ברורה וכו' הנחוצה להוראה ועי' סנהדרין צ"ז ת"ר וכו' שלישית רעב גדול וכו' ותורה משתכחת מלומדי', ומאחר שהעידה תורה שגירות יכולה להתקיים בכל דור ודור א"כ אפי' בדור עני לגמרי בדעת תורה אשר מוריו מתעים ונביאיו שקר ופרנס לפי דורו וכו', הרי מוכרח שהדין דלמצוה ודלכתחילה אינו מעכב כלל תמיד ודו"ק. (ועוי"ל עפ"י מה שהוכחתי במק"א באריכות לענין קיה"ח שמתכשרים ומסולקים כל הפסולים מצד חברים כל ישראל המבואר בחגיגה כ"ב וכו' ועפ"י דרשות ריב"ל בבבלי ובירושלמי שם שבכ"מ שיש חשש שילכו ויבנו במה לעצמם וכו' הנה בדבר הנוגע לכלל ישראל וכל ישראל תמימי דעים בזה לקיים מצות השי"ת הכל מתכשרים לדון ועפ"י הירושלמי והתוספתא שהביאו התוס' בסוטה כ"ח שילפינן מק"פ דכל היכא דא"א התורה התירה וזהו כתי' התוס' בקידושין שם דבגירות עבדינן שליחותי' והלא הוא רק במילתא דשכיחא ואית בה ח"כ אלא משום שמפני זה הוי א"א והתירה תורה כמוכח ולכך כתב רש"י שם ג' ישראלים (דר"ק).

גם הוכחתי בעזה"י בראיות מכריחות מגדולי הפוסקים שקבלת המצוות דצריכה ב"ד אין פירושה על המצוות הפרטיות שהרי הודעת המצוות אינה מעכבת כלל לכו"ע אלא היא הקבלה בלב שלם לשעבד את כל הגוף לקבל מלכותו יתב' ולקיים רצון השי"ת כדת ישראל כמה"כ עמך עמי אלקיך אלקי כמובן. ובאמת בכל מיני גירות הללו של נשואי תערובת הנעשים בימינו אפי"ע ע"י ב"ד מוסמכים הוא רק חשש גירות וכמ"ש הרמב"ם ובטור ובשו"ע שרק בדיעבד חוששים לו עד שתתברר צדקתו ובירושלמי קידושין פ"ד ה"א רב אמר הלכה גרים הן ואין דוחין אותן כדרך שדוחין את הגרים תחילה אבל מקבלין אותן וצריכין קירוב פנים שמא גיירו לשם ועי' שיי"ק שם ועי' מ"ש הרמב"ם לענין גרים גרורים והנהגת בדה"ג שבימי דוד ושלמה ואכמ"ל והה"ד בכל מיני גירות ע"י כל מיני אנשים שבעולם — בין ע"י בתי הדין הרשמיים ובין ע"י הפסולים הנ"ל — הלא הם ג"כ חשש גירות לחומרא כנ"ל. לפיכך אין להוסיף בחוק השבות ובמרשם התושבים שום דבר על המלה "שנתגייר" כי גירות מובן ממילא שהוא רק כדין וכהלכה עפ"י דת דה"ק ואמנם ההלכה קובעת מה היא גירות ושבידיעבד חוששין גם לכל גירות שבעולם כנ"ל. ולכך צריך רק ששר הפנים או השר לעניני הדת יפרסם הצהרה רשמית — אף שהוא רק לרווחא דמילתא ולהפיס דעתם של המרעישים ואינו לעיכובא כיון שבלא"ה כך היא ההלכה שעל פי מורין בכל ב"ד ואצ"ל בכד"ח — שכל מיני גירות שבעולם עם חשש לשם אישות שנעשו בכל מקום שהוא ובאיזה אופן שהוא אינם אלא חשש גירות עד שתתברר צדקתם וכו'. ולזאת ראוי לצאת חוצץ בהוראה זו.

גם לא הבנתי מה הרעש שהרימו עכשו נגד "הריפורמים" בדבר החלטתם לחוש גם לכל זרע ישראל מן הנכרית והלא רבנו הרמ"א פסק כן להלכה באה"ע סי' ט"ו ובד"מ סי' קנ"ו מהא"ז שמדרבנן חיישינן לחומרא שהוא בנו לכל דבר ובב"י הגר"א שם שמקורו ממס' דא"ר פ"א ועי' נח"י שם שהוא גם בילמדנו ובילקו"ש פ' נשא ופ' תצא וכפ"י ז"ר לבעל מג"א ז"ל שם. ונראה פשוט שכוונת הא"ז והכרעת הרמ"א היא דכי היכי דלא ליפלוג מס' ד"א והמדרשים הנ"ל אש"ס דילן שילפינן מקראי דולדה כמוה ולכאורה מדוע לא נילף מכאן שאין חוששין לזרע האב לגמרי בכ"מ. לכך צ"ל דס"ל כרוב התנאים ורבתינו הראשונים בחולין ע"ט פ' קל"ב ובבכורות י"ז מ"ז שחוששין לזרע האב ועכ"פ ספוקי מספקא להו ועי' טור ושו"ע יור"ד סי' ט"ז וס"א ורצ"ז, ובכ"ש אה"ע שם סק"ח משמע שזהו כל עיקר הספק גם כאן ולזאת גם אין לרון בזה מד' הט"ז הידועים בדבר שהיתרו מפורש בתורה, כיון דמצד הך דינא של חוששין לזרע ששוב אין ההיתר ברור בתורה כדלהלן, ואדרבא ההכרח לומר שגם אחרי הילפותא נרמז ונשאר הדין שעכ"פ מספק ועכ"פ מדרבנן ועכ"פ לדין דלכתחילה חוששין גם לזרע האב לחומרא וגם להצריך גירות כדי החו"ד בשו"ת חמד"ש סי' ב' ודעימ"י. ועי' הגהת ח"ש על הגליון בשו"ע סי' ט"ו שם ובסי' ד' סי"ט שציין לכמה מתשובותיו ובמיוחד במהר"ד סי' ס"ו שהוכיח שהוא שיטת רש"י בקידושין ובסנהדרין ובכתובות ובבכורות עיי"ש אלא שכאן כתב מדאורייתא לחומרא ובכאן כתב מדרבנן לחומרא וכך יש להבין גם בדברי התוס'. (גם פלא שבאוצה"פ הנ"ל לא רמזו אליו ואף לא להגהות חי' רעק"א עה"ג ביור"ד סי' רס"ו סי"ב.)

ובירושלמי יבמות פ"ב ה"ו וקידושין פ"ג הי"ב צריך להבין מה היתה סברת ר' (כך קראו במת"כ) יעקב אשר הורה בצור למול בשבת והלא משנה ערוכה היא שהוולד כמוה ובין בבבלי ובין בירושלמי אין ילפותא אחרת אלא הך דריו"ח משום רשב"י. וגם מדוע לא א"ל ר' חגיגי תיכף מפסוק זה מן התורה. אלא שבאמת כתב בקה"ע דאי משום דלא כתיב לא תסיר י"ל דהך דבנך ל"צ קרא דמויתילדו שמעינן ל"י וגם כתב במת"כ ב"ר פ"ז ג' ואימא וכתורה יעשה פירושו כנכון וכהוגן ולא שהוא כן מדאורייתא עיי"ש ולכך הוה ס"ל לר' יעקב שלא נפשט הספק לגמרי והוולד כמוה רק לענין איסור חתנות אבל לשאר ענינים ילפינן מויתילדו שמשפחת אם אינה קרוי' משפחה ועכ"פ חוששין לזרע האב. אלא שהכניע א"ע וקיבל מר' חגיגי (ולזאת א"ל רביע ואת שמע — עה"ד שאמרו בבבלי בכמה מקומות שיוליך כליו לבית המרחץ או שירכיבהו על כתיפיו דרך הגהר וכדומה — כי בלי הכנעה זו לא הי' מקבל ממנו הוראה עמומה זו) שכך פירש הקב"ה את התורה למשה וכך פירוש הדברים בעזרא אף שאין הדבר ברור לגמרי ובאמת בכמ"ר פי"ט ג' — בפרשת לך אני מגלה טעם פרה אבל לאחרי חוקה — ובקה"ר פ"ז מ"ד הרי אסמכ"י להך מעשה אקרא אמרתי אחכמה והיא רחוקה ממני וגו' וגם עה"כ מי כהחכם ומי יודע פשר דבר וכו' זה הקב"ה וכו' שפירש את התורה למשה עיי"ש. (ראוי לציין שבמעשה דדגים אף שהחמיר ר' יעקב חששו רק שיבוא להקל במקום אחר שלא כדין, כיון שהוא טועה בהוראות המקובלות. אבל בהוראתו לענין ולד נכרית לא אמרו שהיא חומרא דאתיא לידי קולא והוא מפני שסוכ"ס מקורה מעיקר הדין לחשוש לזרע האב ומילפותא דויתילדו ואף למילה בשבת הרי אין זו קולא כלל. אלא שהקבלה בגדר חוקה היא אחרת. אבל אין לך בו אלא חידושו.) ולפיכך ספוקי מספקא להו דינא דחוששין לזרע האב אי מדאורייתא אי מדרבנן נשאר תמיד אף אחרי הכרעת כל אותם הכתובים כמובן.

ובגמ' חולין ובכורות הנ"ל וכיור"ד סי' ש"ה משמע שהדין דבפטר רחם תלה רחמנא מפקיע את הספק של חוששין לזרע האב וכן הדין דויתילדו למשפחותם וגו' אמנם בגלל הלימוד מדלא כתיב כי תסיר לא נפקע הספק כלל ועכ"פ מדרבנן ולכתחילה נשאר החשש תמיד והדברים עתיקים ובהירים.

ובכן גם כנ"ד אדרבא נצא ונפסוק שלחומרא אכן גם צריכים לחשוש לזרע האב (ועי' פ"ת אה"ע סי' ט"ז סק"ג בשם הב"מ, ובהכרח כדי שלא תהי' סתירה מד' הב"ש בסי' ט"ו סק"ח הנ"ל צ"ל שבסימן שלאחריו סוסק"ז קאי רק אדאורייתא או אפי' אדרבנן לענין דיעבד שאם נשאת לא תצא ומ"ש הגר"א מסי' קנ"ו סק"ב הנה שם מדבר רק בדי' ייתא אבל מצד הדרבנן באמת רק חולץ ולא מייבם. ברם אין בזה שום חיזוק חלילה לדרכי "הריפורמים" ודומיהם, כיון שהם דורשים להכיר ילדי נכריות לכל דבר כיהודים גמורים בלי שום חשש והסתייגות כלל ואף בלי גירות כלל ואילו אנו קובעים עפ"י ההלכה שחוששים מדרבנן רק לחומרא בלבד אבל לא לקולא כמוכח. אכן עצם הספק הזה שחוששין לזרע האב נשאר למעשה בכל תוקפו כנ"ל ולכך משום הספק שמצד האב אנו מחשיבים ומחזיקים אותם כישראלים גמורים שאסורים בממזרת ובקרובותיו וכו' אלא שמצד האם גם צריכים גירות וז"פ). וגם במקרים מסוימים אם הי' דר עם הנכרית במשך זמן כדרך איש ואשתו בשעה שהיהודים בעולם הם דוויים וסחופים ושנואים ומתועבים ע"י האנטישמיות יש לדון גם משום גירות שכבר הוחזקה נוהגת עכ"פ בדין או מנהג אחד שאין העכו"ם נוהגים ולדעת הראשונים הנ"ל הרי"ז גירות גמורה (עי' שיי"ק ספ"ג קידושין ע"ד הט"ז סי' רס"ח סק"ח) ועכ"פ למיחש מיבעי לחומרא וא"א לפסוק שאין זה כלום כנ"ל. לכן לפענ"ד חייבים להורות לרבנים ומו"צ שבכל עניני הגירות והוולדות של נשואי תערובת הללו — אם אין שם שום חשש יציאה לת"ר לגמרי כדברי פאה"ד ומהרש"ק וכו' — לא נתירם להנשא עד שתתבררנה לנו או שתתקיימנה בפנינו מילתם וטבילתם וקבלת מצוותיהם באמת בכל לבם כדת, אבל אפי' עד אז הנה למשל אם קידשו אשה עכשו או הנשים שקבלו קידושין נצריכם גט לחומרא וכדומה מספק כמוכח.

והדבר מובן מאליו שאין בקביעת הדברים הנ"ל שום חשש הקלה באיסור בועל ארמית רח"ל כשם שאין הקלה באיסור עכו"ם הבא על בת ישראל א"א — שהיא בתהרג ואל תעבור עש"ך יור"ד סי' קנ"ז ס"ק י"ד ופ"ת שם ס"ק י"ב בשם הנוב"י — כשאנו פוסקים שהוולד כשר (ואפי' לדעת הסוברים שגם מדרבנן א"צ גירות). והגע בעצמך: אם המשנה אומרת מי שיש לו בן מ"מ פוטר אשת אביו מן היבום ובגמ' לאיתויי ממזר ונפסק בכל הפוסקים שהוא בנו לכל דבר, וכי יעלה על הדעת שבגלל זה יבוא מי שהוא להקל באיסור ערוה להוליד בן מאחותו או מבתו או מא"א חלילה! הרי לך שאין זה תלוי בזה כלל. ואדרבא אלה שהלכו ופירסמו על עמוד שלם ב"נוא-יארק-טיימס" (בעד יותר מעשרים אלף דולרים) וחזרו ותירגמו גם על עמוד שלם בעתונות באידיש שוולדו של גוי מבת ישראל הוא ישראל גמור בלי שום חשש ופקפוק כלל ואח"כ נחפזו יריביהם אף הם ויצאו לדרוש בשבח "האם היהודית הקדושה" (איך היא קדושה אם היא זונה ונבעלת לגוי !!) ובכל אופן סתמו והעלימו שהדבר הזה שנוי במחלוקת גדולה — הלא דוקא מעשיהם הללו יש בהם משום נותן טעם לפגם גדול ויש בהם חששא גדולה להתרת איסור עריות זה בעיני ההמונים ח"ו. ואילו האיזון הבא ע"י דברינו עפ"י ההלכה שבכל אופן חוששין לזרע האב לחומרא בין מדאורייתא ובין מדרבנן — הלא דוקא בזה יש תקנה גדולה ותיקון גדול לחיזוק הדת כמוכח. ובטח מעז יצא מתוק שע"י הכרזותיהם המסולפות של כל הגורמים השונים נעמוד בס"ד כדת וכתורה על מדוכה זו.

וכן ברור שאין בדברינו שום הכרה ח"ו בבורים וע"ה וקלי קלים להיותם חלילה מורי הוראה בישראל כיון שביררנו שאין תלוי זב"ז לגמרי מאחר שלענין חלות הגירות לא נצרך כלל מה שאנו קורים "רבנים" (שהרי לכל היותר מספיק בדיעבד שיהי' ישראלים כנ"ל) ואין הם העושים את הגירות כלל וכלל והוא הדין לענין קידושין וגיטין וכו' כמוכח.

ובדבר הלחימה נגד המורים המתעים מפירי ברית הללו נחוץ שלא לקרותם "ריפורמים" אלא "דיפורמים" כשם שאין לקרות לדומים להם "קונסרבטיבים" אלא "אלטרטיבים" או "ריפפערס" באנגלית, שהרי מתקנים ומתקינים אמיתיים היו תמיד כל רבותינו הקדושים כמו למשל ר' אבנה שהתקין בקיסרי וכו' ובאושא התקינו וכו' וריב"ז שהתקין תשע תקנות מחודשות והלל שהתקין פרוזבול וכו' ועזרא הסופר שתיקן עשר תקנות חשובות וכו' וכן חזקי המלך שתיקן ועשה ששת הדברים וכו' וכן שלמה המלך שתיקן עירובין ונטילת ידים ושניות לעריות וכן יהושע שהתנה ותיקן עשרה תנאים חדשים וכן בכל דור ודור כמו תקנות רגמ"ה ותקנות שו"ם ותקנות ר"ת לאגודות קהלות צרפת וכו' ותקנות מהר"ם מרוטנבורג וכו' וכן ע"י רבותינו האחרונים כגון מהר"ם בעל היתר עיסקא וכו' עד דורותינו המאוחרים ממש שאנו באמת מתקנים ומתקינים בכל פעם בקדושה ובטהרה ובאימה וביראה וברתת ובזיעה לצורך חיזוק וביסוס דת תורתנו הקדושה ואילו הרשעים הכופרים הנ"ל הרי הם משחיתים ומקלקלים וקורעים ועוקרים עיקרי הדת — כל קוצו של יו"ד הוא עיקר בתורה — ע"מ להקל להם ולבסוף לפרוק מעל צוארם עול דת התורה הקדושה לגמרי רח"ל. וכבר מלתנו אמורה שבמלחמת המצוה נגדם לא יועילו ולא יצלחו שום אמצעי פירסום פסולים ע"י גילוי פנים בתורה שלא כהלכה דהיינו שלא כדינים המבוארים הנ"ל. הלא כל אלה הם דרכים המתראים בעיני ההמון רק כתכסיסי התחרות (קאנקורענץ בלע"ז) על ההכנסות והפרסים ע"מ להתעשר, אשר כשרותם מפוקפקת מאוד על פי הדין והרי המצב המביש הזה עושה רושם על הכריות כאילו כל עבודת הקודש וכל שרותי הדת אינם אלא עסק להרווחת ממון.... כמו להכדיל אצל כל הכומרים בעולם. הנהגתנו המחפירה היא שנותנת כח לכוגדים ההם. המוני העם טוענים: הללו עוברים על גופי תורה והללו עוברים על גופי תורה... וכדי בזיון וקצף. העצה היחידה והדבר היחיד המועיל הלא הוא **ד** ורק החזרת סדר כל עבודת בתי דינינו בדיוק נמרץ על פי דין הגמרא והשו"ע כמצות השי"ת "מה אני כחנם אף אתם כחנם" בלי שום חיפוש "היתרים" כלל וכלי שום יוצא מן הכלל הגדול הזה לגמרי. אז תופיע ותגדל ותתרכה בס"ד השפעתנו ההגונה ברחוב היהודי כי אז יראו הכל את ההבדל בין הרבנות בישראל האמיתית המסורתית שהיא רק עבודת לעם ה' לשם שמים ובין אלה המכנים עצמם "רבנים" או "ראבביים" שאין כונתם אלא לרעות את עצמם והסילוף הרי הוא גלוי וידוע וברור לעין כל. אין צורך "ללחוס" בהם. שבקי ל"ראבביי" דמנפשי נפיל. אבל מצוה זו של תורה בין בעידנא וכו' מגינה ומצילה וכה' נעשה חיל והוא יבוס צרינו.

שבר פושעים וחטאים יחדו !!!

פאר צוויי יאָרן האָט מען געוואָרנט, אַז די גאַנצע גיפטיקע "מחאות"-דעמאָנסטראַציעס קעגן די אַרבעטלאָגישע אויסגראַבונגען אין ירושלים ת"ו און די מלשינותדיקע טעאַטראַלע אימפרעזעס לעיני הגוים זענען דורכאויס פּאַלש און האָבן דעם ציל נאָר צו פאַרשוואַרצן דאָס פנים פון דער אידישער מדינה אין די אויגן פון דער וועלט.

מען האָט דעמלט איר געוואָרנט, אַז די שענדלעכע אַנפאַלער אויף די היטער פון אַרדענונג אין הייליקן לאַנד — אויף די פּאַליציי- און מלוכה-פאַרשטייער אין מדינת ישראל — מוזן באַהאַנדלט ווערן מיט דער גאַנצער האַרבקייט פון געזעץ אלס פּאַקטישע מורדים במלכות ממש, ווייל זיי זענען אויסן דער עיקר נאָר אונטערצוגראַפן דורכדעם די אידישע מדינה.

איצט איז געקומען די צייט אויפצודעקן מיט דאָקומענטן, אַז די סאַטמאַרער אָרגאַניזאַטאָרן פון די דאָזיקע העסלעכע גרויל-פאַרשטעלונגען זענען אליין גאָר געווען די עניקע, וואָס האָבן זיך נישט משתדל געווען מציל צו זיין — ווי דאָס איז געווען זייער פליכט — נאָר האָבן גאַנץ פאַררעטעריש איינפאַך פאַרקויפט דעם בית עולם אין אהעל, מסכים זייענדיק צו זיין ליקוודאַציע און פאַרוואַנדלונג אין א שטאַטישן פאַרק (מיטן אויסנאַם פון קבר בעל יש"מ זצ"ל וקרוביו). די אַמטלעכע פעסטשטעלונג פון דער אונגאַרישער אַמבאַסאַדע לויטעט, אַז דאָס איז געטאַן געוואָרן מיט דער פולער הסכמה פון דער סאַטמאַרער קהלה אין נוא-יאָרק.

און דאָס איז פאַרגעקומען דאָרט אין אייראַפע, וואוּעל פי דין טאָר מען טאַקע נישט ליקוודירן קיין שום בית-עלמין און נישט ריין שום קבר. די ערטער פון די קברים זענען דאָרט אסור בהנאה עולמית, ווייל דאָרט זענען קיינמאַל די בתי הקברות נישט איינגעשטעלט געוואָרן על תנאי, ע"מ לפנות את העצמות אחרי עיכול הבשר. דאָקעגן אין ארץ ישראל ת"ו (וואוּ צוליב מאַנגל אין פּלאַץ — "ארץ הצבי, כשאין יושבין עלי' גמדה" — ווען ס'זענען דאָרט אַנגעקומען אין פיל ערטער כפלי כפליס כיוצאי מצרים ולחד מ"ד ששים פעמים ששים רבוא, האָט מען געמוזט איינפירן די קבורה במהמורות כמבואר בגמרא ובפוסקים שמפנים אחרי העיכול והמקום מותר בהנאה ובפרט בזמן שיש כמה ספקות אם הוא בכלל קבר ישראל) דאָרט איז זיכער א מצוה דוקא מפנה צו זיין און דערנאָך גאַנץ מטהר צו זיין דאָס באַטרעפנדיקע אָרט, אזוי ווי דאָס איז קלאָר ארוםגעערעדט אין אַלע ספרי הפוסקים, וואָס זענען אַנגעצייכנט געוואָרן אין דער מחאה ואזהרה רבה ווי פּאַלגנדיק:

"ס'איז קלאָר, אז — סדנא דארעא חד הוא — די מעשה אהעל איז א שענדלעכער פאַררעטערישער פרעצעדענס און א שרעקלעכע רדיפה צו אַלע אידישע מקומות קדושים אין יענע לענדער. די חוצפה פון מנוולים איז אַבער אַן גרענעץ: אין דער זעלבער צייט וואָגן די דאָזיקע בוגדים העסלעך צו העצן און אָרגאַניזירן עפנטלעכע מאַסן-דעמאָנסטראַציעס מיט נידערטרעכטיקע מלשינות צו גוים אויף פינף עצמות אין ארץ ישראל ת"ו, ווען דאָרט איז דאָס גראַד היתר גמור ואדרבא מצוה וחובה גמורה כמבואר בתשו' הרד"א ז"ל שבסוף שו"ת חו"י (הו"ד להלכה בקיצור בפ' תיור"ד סי' שס"ד סק"ד) בדיון קברים שמגיע מהם נזק לרבים, ובלשון התוספתא והירושלמי וא"ר כל הקברות מתפנין וכו'. וגם עפ"י דברייתא בירושלמי בראשונה הי' קוברין במהמורות וכו' עי' טור סי' שס"ב ושם"ג ובשו"ע שם ס"א וס"ד וממילא הוי עכ"פ ספק ברה"ר ואף חזקת טהרה כמבואר באריכות בשו"ת חת"ס חו"ר ד" סי' של"ז, ועפ"י ש בשו"ת רעק"א סי' מ"ה (שהובאו גם קיצורי דבריהם בפ' ת"ש) הנה אפ"י לשיטת ר' ישע"י שהרי"ף והרמב"ם והרא"ש והטור הולקים עלי' הרי"בנ"ד שאינו ניכר כלל ז"ב שהעפר בטיל באלף, ובכמה ספרי האחרונים נתנו טעמים לדבר שאין בזה"ז דין שכונת קברות לחומרא והרא"י הברורה מדהשמיטוהו הרי"ף והרא"ש בהלק"ט וגם בטור ובשו"ע אינו והי' נוהג רק לענין טומאה וטהרה בזמן הבית, ומלבד זה לענין איסור הרייש כאן כמה ספקי ספקות להיתרא כידוע ואכמ"ל בנימוקים רבים אחרים לטהר את הארץ. (ומה גם במורד הר הבית שהסברא נותנת שלא היתה מעולם רשות לעשות בית קברות אבות אבות הטומאות סמוך למקום המקדש, ואין זה אלא כהך דתנינן בפ"ד דא"ר קבר גולין קבר שאולין אין להם חזקה, בשעת הדבר בשעת מלחמה אין חזקה לקברות.) "מעשה ומצאו עצמות בלשכת דיר העצים וביקשו לגזור טומאה על ירושלים. עמד ר' יהושע על רגליו ואמר: לא בושא וכלימה היא לנו שנגזור טומאה על עיר אבותינו? ! אי' מתי מחיל? אי' מתי נבוכדנצר? וכו'!" (ובחים ק"ג ע"י תוספתא עדיות פ"ג מ"ג): "עילה מצאו וטיהרו את ארץ ישראל" (כתובות כ"ו, זו"ר ס"ה).

רמיזא דרמיזא זו בתכלית הקיצור וההעלמה די לחכימין. "כבוד אלקים הסתר דבר" (עב"י או"ח סי' רס"ז ועי' נו"כ השו"ע יור"ד סי' רמ"ב סל"א). גדולי ישראל שליט"א האבן מורא ארויסצוקומען עפנטלעך מיטן היתר און אלע זיינע פרטים צוליבן חשש ס'זאל נישט קומען חלילה צו פינניי מתים המוניים וחטוטי שכבי דבתי בחוץ לארץ. ווען ס'איז נאטירלעך שווער אויפצוקלערן גויים די חילוקי דינים רבים בין הארץ לחו"ל.

איצט אָבער דאָרף מען האָפֿן כהבטחת הכתוב: שומר מצוה לא ידע דבר רע.

פאר 2 יאָרן האָבן די סאטמאַרער העצער אויסגעטראַכט, אַז אין מורד הר הבית זענען כלומרשט באַהאַלטן די בעלי התוספות נכאַטש זיי שרייען און "שרייבן" דאָך אין זייערע חיבורים לעך, אַז די בעלי התוספות זענען שטענדיק געווען קעגן פאַרן קיין ארץ ישראל (!). א חשובער א"י-איד, וואָס איז א בקי ומומחה גדול אין אלע עניני בתי הקברות וקברי הצדיקים בארה"ק ת"ו, האָט זיי אויפגעוויזן פון א באַשרייבונג דורכן תלמיד הרמב"ן ז"ל, אַז די דאָזיקע בעלי התוספות זענען גאַר נטמן במורד הר הכרמל און אַז דער דאָזיקער שקר וועגן הר הבית (וואָס לאָזט זיך בשום אופן נישט גלויבן, אַז ממש אין דער נאָענטסטער שכנות צום מקום קדש זאל מען ברשות האָבן געמאַכט א מקום אבי אבות הטומאה). דער דאָזיקער שקר קאָן נאָר שעדיקן צו דער גוטיקער שמירה פון די ציוני בעלי התוספות אויפן ריכטיקן אָרט. האָבן זיי איצט גענומען לאַרעמען לויט דער קאָמענדרע פון ספעציעל אַראָפּגעקומענעם זייערן ראש הכרונים... אַז דאָרט זענען פאַרט דאָ אַלטע קברים. דער דערמאָנטער א"י-מומחה האָט אָבער עדות געזאָגט, אַז ער האָט אליין געזען די אַלע מצבות פון די דאָזיקע קברים, פון וועלכע ס'איז קלאָר, אַז זיי האָבן געהערט צו די א. ג. סימבטסקים, א נוצרישע סעקטע וואָס דינט צום ארתו האיש רח"ל. מען האָט די דאָזיקע עצמות נישט געטאַרט קובר זיין נעבן אידישע קברים. ער האָט דאָס אויפגעוויזן צו ר' דוד שמידל און אויך צום געוועזענעם מאַנטשעסטערער רב, וועלכע האָבן דעמלט צו אים צוגעשטימט, אַז אַזעלכע עצמות איז זיכער א מצוה מפנה צו זיין וואָס ווייטער פון מקום המקדש. טראָץ דעם האָבן די "אתרא-קדישא"-לייט געכאַפט דעם קאַסטן מיט די עצמות-רעשטלעך פון עכו"ם ומזמרים און קובר געווען זיי בתוך קברי ישראל בהר המנוחות. בכל אופן איז קלאָר, אַז עווענטועל געפונענע דאָרט עצמות האָבן דעם דין פון א קבר המזיק את הרבים שמצוה לפנותו ולענין איסור הרי יש כאן כמה ספקות וספקי ספקות שכא"י מותרים לגמרי כמבואר בספרי הפוסקים ואכמ"ל.

באָוואַסטע און אפילו אַפּגעפונענע קברים, נישט בלויז פון מלכים און נביאים, הנאים ואמוראים, נאָר אויך פון אַלע ראשונים און אחרונים ווי בכלל עקזיסטירנדיקע בתי הקברות שבודאי לא נבנו על תנאי כנ"ל, וועט מען אודאי נישט מפנה זיין. אָבער שומרי תורה ומצוות זענען שטענדיק געווען לויט די חז"ל א "כת קטנה בא"י". דעריבער דאָרף זיין קלאָר, אַז אַלטע פאַראיינצלטע, קוים מערקבארע קברים - צי עצמות-איבערבלייבענישן פון סתם מענטשן, וואָס דער גאַנצער תנ"ך און די פאַלקס-געשיכטע דערציילן זיינען זיי על פי רוב: "כסוסים מיוזנים" אא"וו, "הגנוב, רצוח, ונאוף, והשכע לשקר, וקטר לבעל, והלוך אחרי אלהים אחרים אשר לא ידעתם וגו'" (ירמ' ז. ט); "אלוה, וכחש, ורצוח, וגנוב, ונאוף, פרצו, ודמים בדמים נגעו וגו'" (הושע ד. כב). סתם אַלטע אפילו אידישע קברים-רעשטלעך דאָרף מען מפנה זיין אויב זיי זענען מזיק דעם רבים כגון שלא יוכלו הכהנים לילך שם כמ"ש הפוסקים ובכלל זה גם אם הקיפתם העיר מג' רוחות תוך נ' אמה וגם מהך דמבואר בכאה"ט יור"ד סי' שס"ה סק"א בשם הלבוש וזה אפי' בקברים חדשים לפני שנתעכל הבשר לגמרי. והבית הילל כתב שכחול בעוה"ר זה תלוי ברשיון השרים אבל בא"י ת"ו הרי הדין הזה בתקפו. בפרט לצרכי רבים איז דאָך דער דין פשוט אין שו"ע יור"ד סי' שס"ד ס"ה, אַז אפי' קדם הקבר לדרך מצוה לפנותו ומקומו אסור רק בקבר בנוי לפי שאין קרקע עולם נאסרת וכו' וכרעק"א שהסכים לבעל חו"ד כנ"ל ועי' שו"ת שאג"א החדשות סי' י"ז ע"ד מ"ש בשו"ת הרדב"ז ח"ב סי' תר"א מפייה"ש פ"ח דשקלים מ"א עי"ש. ועי' שו"ת כת"ס חו"ד סי' קפ"ג שהוכיח מן הגמ' והפוסקים שלאחר איזה שנים מזמן המיתה והקבורה — ועאכ"ו קברים ישנים ועתיקים — שוב אין זה חטוטי שכבי כיון שתיכף אַחרי שנתעכל הבשר אין כאן משום חרדת הדין ולא משום ניוול המת כלל. ובשו"ת עצי חיים מסיגעט חו"ד סי' ל"ד חלק על החת"ס חו"ד סי' של"ו שבעקבות הנוכח"ת חו"ד סי' ר"י (שהו"ד גם בפ"ת יור"ד סי' שס"ג סק"ה) התיר לבדוק ולנתח מתים ועצמות אדם רק לצורך רפואה ודאית משום ספק פקו"נ — שאפילו במקום כמה ספקי ספקות לאיסורא מפקחין כידוע — והוא פסק שגם לצרכי לימוד ומחקר מדעי אין בזה משום איה"נ כלל עי"ש. אדרבא, זאָלו די אַרבעאַלאַגן מפנה זיין די געפונענע ביינער-רעשטלעך און נאָכן אונטערזוכן פרענגען זיי געהעריק צו קבורה. ס'איז קלאָר, אַז משום כפרה ומשום טהרת א"י טאַר מען גאַרנישט איבערלאָזן דאָרט אַזעלכע טומאות. ועי' ירושלמי פ"ט דשביעית ה"א ות"א ב"ב י"ז ודו"ק.

מען דאָרף באַשטימט די שרידי העצמות אוועקנעמען און נישט שרייען, אַז דאָס זענען "קברי קדמונינו הקדושים" און מאַכן פון טומאה א קדושה, א קולט פון דורש אל המתים רח"ל. (גראָד תשעה באב איז דער זמן, וואָס דער מגן אברהם און נאָך אים אַלע אָן אויסנאָם פוסקים בשו"ע או"ח סו"ס תקנ"ט ותקפ"א וואָרענען מאַגודה וממהרי"ל וגם בשם האריז"ל נישט צו גיין און דוקא זיך צו דערווייטערן פון קברות-שטחים, ווייל — אויסער דעם איסור פון לועג לרש לדעת הריטב"א וחלילה מתפלל ע"י אמצעי והחששות המכוארות בש"ך יור"ד סי' קע"ט ס"ק ט"ו וט"ז שבהמונים וע"ה לא ימלט ממכשול — ברענגען קברים א גאָר שעדלעכן און אפילו מסוכנדיקן רוח הטומאה צו אַן אידיש נפש, אין קעגנזאָץ צו די אַלטערטימלעכע און אַלע שפעטערדיקע עובדי עבודה זרה, וועלכע האָבן שטענדיק פראַקטיצירט דעם מתים-קולט.) בפרט קברים, וועלכע זענען וואַרשיינלעך גאַר נישט קיין אידישע, מוזן אודאי ווערן אוועקגענומען און די עצמות דאַרפן געלייגט ווערן אויף א באַזונדער אַרט נישט צוזאַמען מיט קברי ישראל ובמקום שיש מפני דרכי של"י עכ"פ בריחוק ד"א כמבואר בפוסקים.

מחמת דער מאנטשעסטערער רב שליט"א לאַזט זיך אריינציען — און דורך אים ווערן אריינגעצויגן אויך כמה אנדערע רבנים און אנדערע קרייזן (וועלכע שפרינגען אויך ארויף אויפן פאליטישן "קנאות"-וואַגן...) — אין א מחלוקת שלא לשם שמים, וואָס איר ציל איז — ווי יעדער זעט עס קלאַר — נאָר צו באַשמעצן דאָס הייליק לאַנד ת"ו אין איינקלאַנג מיט זייער פאַררעטערישער "שיטה" (אַנשטעלנדיק צו דעם צוועק די געדונגענע הדרת-פנימדיקע בעלי-בכי-דרשנים און די פעט באַצאלטע מוסרים אין ענגליש, וואָס פרעדיקן פאַר די ספעציעל איינגעלאַדענע גויישע זשורנאליסטן קעגן דער עקזיסטענץ-רעכט פון מדינת ישראל און שאפן דעם חילול-השם-איינדרוק, אַז תורה-אידן זענען חלילה ווילדע פאַנאַטישע חיות...) און ווייל דער אויפגעהויבענער גרויסער טומל אין גאַנץ אויסלאַנד דורך זייער כלומרשטן "פסק הלכה של מרן הגאב"ד", וואָס ווערט צולייגט אויף טעלערלעך און העצעריש קאָמענטירט אין די פאַרשידענע שפראַכן פאַר אלע גוים, דאָס איז נאַטירלעך א דירעקטע געפערלעכע רדיפה צו אלע אונדזערע מקומות קדושים אין דער וועלט כּמוכן לכל בר דעת.

דעריבער איז א מצוה מפרסם צו זיין (עי' יומא פ"ו מפרסמין את החנפין וכו' וברש"י שם), אַז דער דאָזיקער רב, וועמען זיי מאַכן איצט פאַר זייער גאַנצן "שטרענג אַרטאָדאָקסישן פוסק", איז גאָר שטענדיק געווען ווייט פון זייער "שיטה". זייענדיק רב אין זיין שטאָט דוקא פון דער אַלגעמיינער קהלה (א.ג. "סטאַטוס-קוואַ") און נישט פון דער "עדת יראים" (וואוּס'איז מד"א הרב שנייבאלג שליט"א). ער האָט אָנגענומען ביי סאַטמאַר דעם פאַסטן אין זייער העצערישער עדה אין ירושלים ת"ו נישט צוליב פערזענלעכער איבערצייגונג אין זייערע "שיטות" און קרומע דרכים נאָר — ווייזט אויס — בלויז צוליב געלט און כבוד... דאָס איז דאָך זיכער נור המדומה, ווייל אמתדיקן כבוד — "אין כבוד אלא תורה שנא' כבוד חכמים ינחלו" — האָט ער דערפון זיכער נישט. (ווי מיר הערן, האָט ער שוין נישט איינמאַל אויסגעדיקט זיין חרטה אויפן דאָזיקן באַשלוס צופאַרלאַזן אַן אַרט, וואוּער איז געזעסן רואיק כּכבודו של עולם, און צו פאַרקויפן זיך צו א ווילדער כּנופיא, וואוּ ער "מזו" כּסדר אויספאַלגן זייער ווילקירלעכן און רשעותדיקן דיקטאַט, ווען נישט — מאַכן זיי אים גלייך אויס "גדול"... אָבער געלט האָט ער משמעות נישט פיינט, ווי ס'האָט עדות געזאָגט הנגיד הנדיב המצוין בתו"ר הר' פינחס ראָזענבוים ע"ה פון גענף פאַרן דאָרטיקן רב פון דער חרדישער קהלה הרב שלעזינגער שליט"א, אַז דער מאנטשעסטערער רב שליט"א האָט — זייענדיק אין איראָפּע אויף זומער-אָפּרו — פאַרן בלויזן צופאַרן אויף א קורצע דין-תורה צווישן אים און זיין שוואַגער ה' ווילי שטערן שי' גענומען 10 טויזנט דאָלאַר פּלוס 2 טויזנט דאָלאַר פאַר "הוצאות". כּהנה וכהנה פיל אַזעלכע "עובדות" ווערן דערציילט דורך באַגלויבטע מענטשן.

וועגן די אנדערע "חברי הבד"צ" איז דאָך שוין אָפּגערעדט — ס'איז ידוע אין דער וועלט — אַז דאָס זענען אַלץ מענטשן, וועלכע זיצן נאָר און וואַרטן אויף יעדע הכנסה'לע פון דאָזיקן "בית דין" און אויף א פעטן בייך, וואָס ווערט זיי מזמן לזמן צוגעוואַרפן פון דעם צענטראַלן רייכן שולחן איזבל... ס'איז קיין וואונדער נישט, אַז אַזעלכע לייט שרייבן אונטער גיפטיקע כרוזים, העצערישע מודעות און פאַלשע "פסקים" אויף יעדן וואונק פון זייערע אַמעריקאַנער "ברויט-געבער", וואָס זוכן דאָך יעדע געלעגנהייט כדי צו שימפּפן קעגן דער אידישער רעגירונג אין הייליקן לאַנד, (א שטייגער ווי די אַראַבער, וועלכע האָבן בעת זייער ממשלה חרוב געמאַכט און געשניטן שטיקער פון הר-הויזים-בית-עלמין אין אנדערע כתי קבורות, פּלאַסטערנדיק מיט די מצבות דעם שאַסיי קיין יריחו אדג"ל... זיי וואַלטן — הייסט עס — בעסער גלייט אידישע מקומות קדושים.) פּונקט ווי די אנדערע — כּגון "תולדות אהרן" — פיפיקע רבי'לעך און געוויסע מתנגדישע כלומרשט קנאותדיקע "פרום-ישיבהשע" אָנפירער, וואָס גנבענען און זענען רייך געוואָרן און פירן א פאַרשווענדערישן לעבנס-שטייגער פון די אומקאַנטראָלירטע אַמעריקאַנער שוואַר-געלטער, איבער וועלכע זיי אליין זענען די גאַנצע "בעלי-בתי" און כ'לוינט זיי נישט דעריבער צו נעמען פון די אַלגעמיינע משלמי-מסים-א-י-מקורות, וואוּ מען מוז סוכ"ס געבן חשבון פון די באַקומענע סומעס, דאָס איז דאָס בילד פון די "צדיקים" און "גאונים", וועלכע קעמפן מיט "מסירה נפש" פאַר זייערע גראַבע מאַטעריעלע אינטערעסן אונטערן שילד פון קנאות הדת אפילו דורך מלשינות צו גוים קעגן אייגענע ברודער, וואָס בויען מיט בלוט און שווייס בחסדי השי"ת דאָס הייליק אידיש לאַנד פאַר אידן.

כאָטש עס איז געזאָגט געוואָרן "וכשל גם נביא עמך וגו' כּסהו כלילה וכו'" און טראַץ דער גדלות בתורה פון בעל מנחת יצחק שליט"א (הגם ער גרייכט נישט לקרסוליהם של גדולי הפוסקים המובהקים ובראשם שר התורה צדיק תמים החסיד האמתית מרן רשכבה"ג מהרמ"פ שליט"א), מוז מען אָבער אויפדעקן די דאָזיקע "איידעלע" מידות און נגיעות, ווייל אויפן באַפעל פון דער סאַטמאַרער קליקע גייט דער מאנטשעסטערער רב אַראָפּ פון דרך האמת און גיט אַרויס באַוואוסטזניק פאַלשע העץ-בריוו, אויף וועלכע זיי פאַררופן זיך, אויפשטורמענדיק כּמעט די גאַנצע חרדישע וועלט קעגן שליטת אחב"י באַרה"ק ת"ו און דאָס ווערט דאָך געטאָן אויף א גאָר נידערטרעכטיקן געפערלשטן און גאַנץ פאַלשן אופן !

דער דערמאָנטער א-י-מומחה האָט גענוי אויפגעקלערט דעם שווינדל אויך פאַר דעם "וואוידיסלאַווער" פּאָליטישאַן פון דער "התאחדות הרבנים" (די "אומפאַרטייאישע אייגענע פאַרטיי", וואָס דורך ראַפּינירטע איסורים און חרמות אויף אנדערע האָבן זיי זיך געשאפן און פאַרטיידיקן און האַלטן איין אונטערן מאַנטל פון קנאותדיקער היפּער-פרומקייט א גאַנץ מאַטעריעלישע פּשוטע "ביזנעס"-אימפעריע), דער א-י-איד האָט געראַטן און געפאַדערט א סוף צו מאַכן צו דער פאַלשער העצע "זענער האָט אים אָבער מיט כּעס און שטאַרקער רוגזה אָפּגעענטפערט: "איר ווילט אַרויסטרעטן קעגן אונדז ? קעגן אונדזער בית דין ?"

דער דאָזיקער "ערלעכער" פאַרשוין, וואָס דרש'נט בפירוש, אַז דער "רב-טוב" בלאָף איז נויטיק צום קאַמף קעגן ארץ ישראל... און וואָס האָט איצט — ווי זיי אליין באַשטעטיקן דאָס — אויפגעבלאָזן די גאַנצע ת"כ-העץ-דעמאָנסטראַציע כּלומרשט קעגן חטוטי שכבי, ער איז דאָקעגן א געטרייער חבר אין דער "קאָמיטי", וואָס גרייט זיך צו די פאַררעטערישע "פאַרהאַנדלונגען" מיט פּוילן, מסכים זייענדיק צו דעם חורבן פון הונדערטער טויזנטער קברי ישראל האסורים בהנאה און צו דער פולשטענדיקער הריסה פון די ציונים כמעט של כל אבותינו ורבותינו הקדושים זצלה"ה זי"ע הטמונים שם, אבי זיי זאָלן קאַנען כאַפן דערפאַר געלט...

געלט פאַר הכשרים... געלט פון מלוה-מלכה'ס... און געלט פאַר די עצמות פון אונדזערע עלטערן...

דאָס איז דער אימעדזש פון אַמאָליקן פאַרברענטן אגודיסט, ווי פון זיין "פאלטישאַנער" חבר, וואָס פלעגן באַצויבערן מיט לאַנג-שעהדיקע הייסע דרשות פאַר דעם הייליקן אגודת-ישראל-רעיון, אויף וועלכן זיי זענען דערצויגן געוואָרן און אויסגעוואַקסן אלס "פערל-דעדנער" און איצט שיטן זיי אומפאַרשעמט פּעך און שוועבל אויף מועצת גדולי התורה וכל צדיקי אמת והגאונים הגדולים העומדים בראשה, בלויז דערפאַר ווייל פון שונאי-ציון-קוואַלן באַקומען זיי (און זייערע קינדער) פאַר דעם גוט באַצאָלט...

ס'איז די העכסטע צייט צו וואַרענען — אין עונשין אא"כ מזהירין — קיינער זאָל נישט גיין חלילה צו די פאַרשידענע זייערע מאַסן-אסיפות און העץ-דעמאָנסטראַציעס, קיינער זאָל נישט שטיצן וועלכן ס'איז פון זייערע "אַפילס" און געלט-זאַמלונגען, ווייל אפילו זייערע כּלומרשטע "הרכצת-תורה"-צילן — דאָס איז תורת דופי שנתפסה לכפירה ולמינות עו"ז רח"ל — און זייערע נדבנות'דיקע "מצוות"-אקציעס דינען נאָר צו פאַרפּוצן דעם שקר און אַראַפּצופירן אידן פון וועג ח"ו, די טויזנטער אידן, וועמען זיי געלונגט אַפּצוטאָרן און צונויפצושלעפּן צו די דאָזיקע חילול-השם-צוזאַמענלויפן, זיי אַלע גיבן זיך ליידער נישט אַפּ קיין חשבון, אַז דאָס איז אַלץ הצלחת מעשה שטן און אַז זיי ווערן אויסגענוצט צו א פערפידער מחלוקת, אַנגעפירט דורך מאַדערנע קרח'ס, דתן ואבירם'ס מיט נאָכשלעפּערישע ראשי סנהדראות און אנשי שם, זיי נעמען אַנטייל אין א נידערטרעכטיקער מלשינות לעיני כל הגוים און זיי העלפן צו בידים צו דעם שענדלעכסטן פאַרראַט קעגן זייער אייגענעם פאָלק און קעגן זייער אייגענעם הייליקן לאַנד ת"ו.

* * *

היות געוויסע לייט האָבן אַנגעמאָלדן, אַז זיי קלייבן זיך בקרוב ווייטער צו פאַרן קיין פּוילן כדי צו "פאַרהאַנדלען" מיט די מלוכה-פירער (וועגן) די מקומות קדושים, פאַררופנדיק זיך דערביי אויף עטלעכע "רבי'ס", וואָס ווילן אויך זיין "שותפים" צו די גרויסע געלט-סומעס פון מערב-דייטשלאַנד און פון אַמעריקאַנער סטייט-דעפּאַרטמענט און צו די אַנדערע מאַטעריעלע בענעפיטן, וועלכע זיי האָפּן צו באַקומען פאַרן פרייז פון דער שענדלעכער בגידה צום כלל ישראל, אַרגלאַצנדיק אויך דערביי די אויגן מיט פאַלשער פרומקייט און ליגנערישע פאַרפירערישע "דערקלערונגען".

דעריבער וואַרענען מיר זיי צוריקצוציען זיך באַצייטנס פון די פאַררעטערישע פלענער, ווייל אַלע, וואָס וועלן חלילה צולייגן א האַנט צו דער דאָזיקער גרויליקער נבלה, וועלן — פונקט ווי די שוין געטראַפּענע ל"ע — זיכער האָבן א מיאוסן סוף און וועלן גאַנץ צובראָכן ווערן רח"ל צוגלייך מיט די אומפאַרשעמטע העצער און באַשמוצער פון אונדזער הייליק לאַנד ת"ו, אויב זיי וועלן נישט טאָן תשובה כהלכה.

אַן א ברעקל בושא אַרדענען זיי איין חוזק-סצענעס מיט זייערע מאַסן-בלעם'ס און טעאַטער-רעזשיסירטע פאַלשע קללות וחרמות, קיינער האָט אָבער פאַר זיי נישט קיין מורא, "כצפור לנוד כדרור לעוף כן קללת חנם לא תבוא" (משלי כו, ב). גם יש אם למקרא: "לו תבוא", זייערע קללות קערן זיך אום צו יעדן אומווירדיקן מקלל.

און זאָלן זיי געדענקען: "קללת חכם אפי' על תנאי ואפי' בחנם היא באה" (מכות יא). אָבער מיר שעלטן חלילה נישט, מיר וואַרענען בלויז, אַז אַן תשובה מוז קומען, וועט דאָך קומען אויף זיי פורענות רח"ל, זייער פאַררעטערישער חטא אליין ברענגט דאָך אויף זיי דעם מוראדיקן עונש.

ו' ש' ב' ר' פושעים וחטאים יחדו ועוזבי ה' יכלו וגו' (ישעי' א, כח-לא).

והשי"ת ירפא שבר עמו כעתירת המצפים לראות בנחמת ציון וירושלים במהרה בתוככי

ב נ י ה י ש י ב ו ת

ברוקלין ג. י. י. מנ"א תשמ"ג

(צילום מוגדל של פירסום ב"אלגעמיינער זשורנאל" הווא"יאָרקי מס' 604 מיום 5 באבוסט '83 עמוד 7)

Z. W. MOREJNO
NACZELNY RABIN MIASTA ŁODZI
KRAJOWY NADRABIN POLSKI

זאב באאמור"פ ז"ל מורינא
אב"ד דק"ק לאדז יצ"ו
הרב הכולל למדינת פולין

Z. W. MOREINO
CHIEF RABBI OF ŁODZ
CHIEF RABBI OF THE COUNTRY OF POLAND

Łódź (Poland) Al. Kościuszki Nr. 53 m. 4

רב לעדת בתי דיני הצדק לכל קהלות ישראל יצ"ו
DEAN OF THE CONGREGATION ADATH B. D. HATZEDEK L.K.I. Y.T.V.
1516 46th Street Brooklyn, N. Y. 11219 (U.S.A.)

כעמ: באשדוד, רחוב הטיבה הנגב 303 ד. 27 ו 33 הלפון: 056-21667

דחורף אאוד

הוד כבוד

ראש ממשלת ישראל

מר מנחם בגין הי"ו

ירושלים עיקוח"ו

ירושלים, ר' באלול התשמ"ג
15 באוגוסט 1983

מס' 650-3

לכבוד
מר ח. אנגלנדר
ת.ד. 6413
ירושלים

מר אנגלנדר הנכבד,

הריני מאשר בתודה את קבלת מכתבך משום ה' באב
התשמ"ג, ה-15 ביולי 1983. אביא את דבריך לעיונו
ולתשומת לבו של ראש הממשלה.

בכבוד רב ובברכה,

י. קדישאי
מנהל לשכת ראש הממשלה

15. 7. 83 ירושלים

לכבוד

מר מנחם בגין, ראש ממשלת ישראל

לשכת ראש הממשלה

ירושלים

א. מ. נ.

שלום וברכה

באתי במכתבי זה אליך כבוד ראש הממשלה אחרי כל מה שקראתי וכן קצת שמעתי על מה שקורה בימים אלה בלב לבה של ירושלים, דם נשפך כמים, בזעקות כאב וזוועה על ידי אנשים וטף שאנשי החוק הכו בם עד זוב דם ועד שרביס מתעלפים, וגם אז לא מרפים אנשי החוק מהם ושאלתי הוא האם לזה צפינו ולזה קוינו להגיע למקום שאנחנו לבד נשלוט בה ועל ידי ממשלה ישראלית ויהודית, האם יש מקום אחד בעולם כיום וגם בהיסטוריה היהודית (חוץ מהמלחמות שהיו נגד כלל האזרחים אם זה האחרונה באירופה ואם לפני זה) שקורה להם בצורה כזו היום והעולם שותק, לא בדרום אמריקה ולא באירן ולא בארצות הקומניסטיות באף מקום לא שמענו שישפך דם יהודי בצורה משווע כזו, אני לא מגזים אף שזה אולי נראה ככה, אבל לך מר בגין זכור עוד את ההפגנה הידוע בחודש סבת לפני כ-25 שנה נגד השילומים, לאיזה יחס זכו אנשיך, ואף שכמובן אין להשוות את אנשיך אז שסוף כל סוף עשו משהו מיוחד וכאן בסך הכל זרקו כמה ילדים בודדים אבנים על שוטרים אחרי שהם הכו כל מי שלא היה נראה להם אף שידעו שהוא לא עשה כלום שהיה בבית או בבית הכנסת או בישיבה, את כל זה לא לקחתי מהראש או כדומה, אלא מעיתונים אנטי דתיים, במשך כל השבוע, אנא תקרא בהם, שבראשינו זה, ראה מעריב מיום חמישי, קול ירושלים מיום ששי, ועוד וכן כדאי לקרוא את המודיע שידוע לעיתון די אמין (ואגב: עם יחס מאוד חיובי אליך כבוד רה"מ, כידוע לך) מרוב ימי השבוע בפרט מיום ששי, שכותרת אחת אומרת: בחורים שהוריהם עברו את השואה נזכרו בחלחלה בתיאורים על חוויותיהם הקשות.

וכותרת אחרת אומרת : פלוגת מג"ב פרצה בחצות את השער והכו בחורט
ללא אבחנה עד עלפון, וביטויים כמו פוגרום וכדומה ממלאים את טורי
העיתון, ואני לא מתייחס למה שבטאונס של העדה החרדית כותב, שהם
הם בעלי הדבר עצמם. וכך חמונת השער של קול ירושלים אומר הרבה וכן
שאר החמונות שם שהם בסך הכל הרע במיעוטו.

זכור לי גם שלפני שנתיים הוכחת כבוד ראש הממשלה את הגב' שולמית
אלוני, ח"כ, שדם יהודי חשוב לך מאוד ושאתה מרגיש אחריות על אנשיך
זה היה לפני הבחירות האחרונות לכנסת, ולפי האיומים ששמענו אחמול
ברדיו, דבריו של מפכ"ל המשטרה ועוד, שאמרו שיהיה ביד חזקה מאוד
וזה אחרי כל המעשים שהם עשו בימים שלפני זה, לא צריכים להיות חכם
גדול למה הכוונה "מאד", ולצערינו לא שומעים מאנשי ציבור שמצד השני
שלפחות מאנשי המשטרה מלעשות את זממם בריש גלי תחת השפעתם של אנשי
כלי התקשורת שידוע לכולנו למה שהם מסוגלים לגרום ולמה שהם מסוגלים
להסית, ואת משה הירש עוצרים על מילים פחות גרועים ולהם מותר הכל
מטעם חופש העיתונות. וגם עושים את משה הירש למייצג את החרדיים
שזה יותר נוח להם, וכידוע שיש עוד להחרדים אנשים שפויים כמו ח"כ
אברהם שפירא וכדומה שבשנה שעברה פעל למען העצורים, וזה בדיוק כמו
שהיו עושים את מאיר כהנא למייצג הימין בארץ ואת מר ישראל שחק וכדו
-מה למייצג השמאל בארץ.

אסיים שוב בבקשה של רגע האחרון אנא חוס על דם היהודי שנשפך בארץ
שכל כך הרבה לחמנו עליה שזה יפסק, בפרט על ידי אחינו, שזכור לנו
עוד טוב את ימי הסזון ואת ידידיה סגל ואת אלטלנה, שתודות לך כבוד
ראש הממשלה לא פרץ אז מלחמת אחים, ולא נשפך בזמנו דם ע"י אחים,
אז אנא גם עתה תציל את המצב ואנשי המשטרה אם הם לא יודעים לעצור
את החשוד עצמו (כמו שהם לא מצליחים לעצור רוב רובו של הפושעים
בעיר, כפי שבזמנו ניתח כתב בכל העיר את המצב שבקושי 3% של פושעי
העיר, גנבים שודדים רוצחים אנסים וכו' מצליחה המשטרה לעצור) אז
שלא יענשו את העיר כולו והדתיים כולם, אלא יתפטרו ולתת לאנשים אחר
יותר מיומנדם לעשות את זה.

בכבוד רב

ח. אנגלנדר ת. ד. 6413 י-ס

לכבוד

ראש הממשלה סר מנחם בגין
לשכה ראש הממשלה
הקריה
ירושלים

ה.ת.ש.ל

28-07-1983

נבדק

ירושלים, ר' באלול התשמ"ג
15 באוגוסט 1983

מס' 650-3

לכבוד
מר שי ארז
קיבוץ לוחמי הגיטאות
ד.נ. א ש ר ת

מר ארז הנכבד,

הריני מאשר בתודה את קבלת מכתבך מיום ט"ו באב
התשמ"ג, ה-26 ביולי 1983. דבריך יובאו לעיונו
ולתשומת לבו של ראש הממשלה.

בכבוד רב ובברכה,

י. קדישאי
מנהל לשכת ראש הממשלה

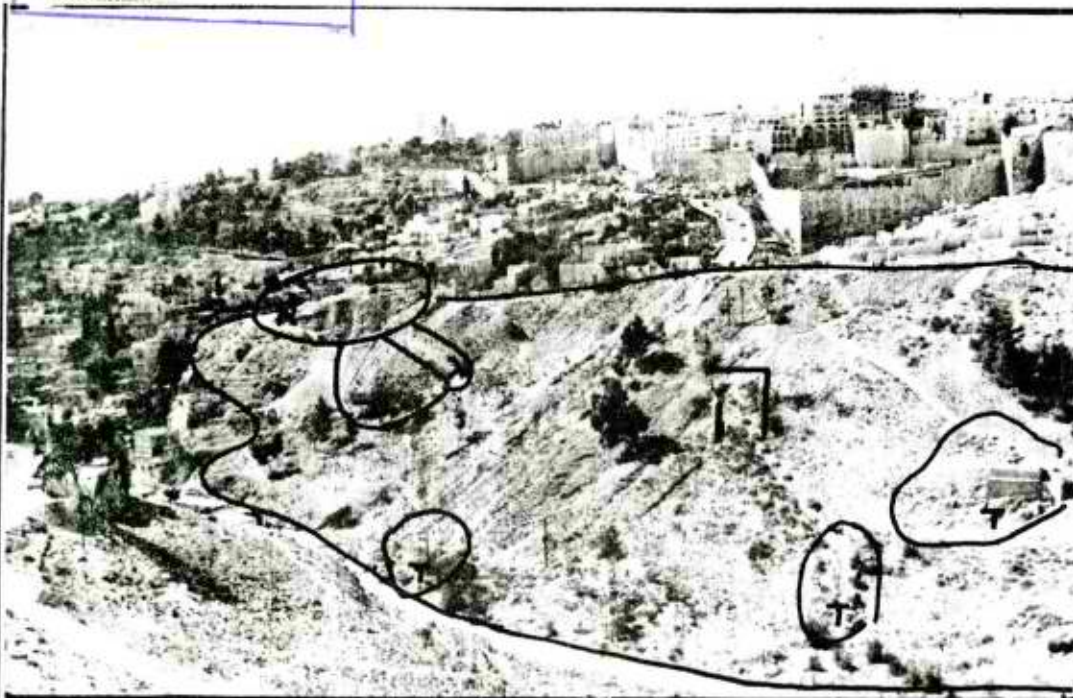

קבוצת
 תלמידי
 בית הספר
 התיכון
 החדש
 אשדוד
 מודיעין

שוב חפירות בבית הקברות הר הבית

הסבר לחמונה: א. שטח ג'י. ב. אזור הסקר ג. שביל הטרקטור ד. מצבות ה. שטח כללי של בית הקברות

כבר מלאו שנתיים למערכה הרבתי על קדשי ישראל - על מנוחתם האחרונה של ראשוני יושבי ירושלים בבית העלמין במורד הר הבית - שנתיים קשות ומתישות צעות ועולות לעינינו... והמערכה הקשה נכפתה על היהדות החרדית גם האי שטא - תשמ"ג. לאבון הכל, שוב נשלחה יד וידונית להרוס ולקעקע את קברי הקודש ובית הקברות רח"ל.

מאז הופסקה החפירה בשטח ג' של „עיר דוד“ בשנת תשמ"ב, החלה פעילות מסועפת ונמרצת להסדרת הנושא, למען ינוחו אבותינו ורבותינו על משכנם בשלום, ללא צורך בהפגנות ומחאות. מאמצים מרובים השקיעו עסקנים רבים תוך תיאום ושיתוף פעולה עם גדולי תורה מכל הקשת הצבורית. לעריכת חפירות סקר בתחום מורד הר הבית.

בעלי הזכרון שבינינו זוכרים בוודאי כי בשנת תשמ"א, כשחרג שילה מהגבול שנמסר לו אז ע"י העסקנים החרדים, יצאו חברמרעים, דוקטורים ופרופיסורים, הנמנים לפי מקצועם על „חוקרי ירושלים“, בהצהרה חריגה שמעית כי: בשטח החפירות לא היה בית קברות. דומה היה כי שום רשות ממשלתית ומשפטית לא תרשה לעצמה לחפור, להרוס ולחלל את בית הקברות (י. שילה הוא היחיד הטוען: חשיפה של בית קברות במהלך חפירה אין בה כדי למנוע את המשך החפירה) היועץ המשפטי לממשלה פרופ' י. זמיר בחוות דעתו הידועה מכ"א אלול תשמ"א, מקבל הנחה זו כפשטה - באם המקום הוא חלק מבית קברות אין לחפור בו (עמ' 25 סעיף 41-ה). מתוך הנחה זו המליץ היועץ מ לערוך בדיקה יסודית על מציאות בית הקברות.

הרבה עמל ויוע הוצרכו עד שתבוא הסכמה מטעם הרשויות הנוגעות בדבר לביצוע הסקר. חילופי מכתבים ושיחות טלפוניות לרוב הלכו רצוא ושוב, עד שסוף סוף הוחל בביצוע הסקר, עליו הופקדה פורמאלית הרבנות הצבאית הראשית, בנוכחות ארכיאר לוג מטעם אגף העתיקות הממשלתי ומפקחים מטעם „אתרא קדישא“, כאשר אלו האחרונים עושים בפועל את עיקר המלאכה העדינה, ונושאים בעול ההוצאות הכבדות.

המסקנות לא היו מפתיעות, לגבינו. האמת הפשוטה, שאותה השמיעו העסקנים המסורים, ואשר זכתה לניבוי מוחלט מצד הסמכויות התורניות, צפה ועלתה על פני השטח. העובדות הפשוטות הוכיחו כי המקום שימש בית קברות. בכל המקומות שנבדקו נמצאו קברים מהטפוס הרגיל של קברי ישראל.

חפירות סקר כאלה נבדלות מחפירות ארכיאולוגיות בפרטים מספר. בעוד החופרים

הארכיאולוגיים ששים לעקור את הקברים ולחללם בהרס מוחלט, הרי חופרי הסקר פחדו כאימת מוות פן יארע להם מכשול כזה. חפירות הסקר נערכות למציאת אבני בנין הקבר.

(להרחבת הדברים: מנהג ישראל להניח את הנפטר על הקרקע בקבר, כשמשני צדיו קיר אבנים - ובימינו בלוקים או לבנים - ומעליו שורת אבנים. רק לאחר שגופת הנפטר מוגנת באבנים, מכסים את הכל בעפר. חפירות הסקר מגיעות עד לאבנים הנמסות על הגופה - או השלד - ואלו שמצדיה. את הקבר עצמו חלילה מלפתוח, אלא אם כן הדבר דרוש מטעמים אחרים ובהיתור הלכתי מיוחד).

שום מחלוקת לא היתה בין שלושת הגורמים המשתתפים ביחס לממצאים. כל פרטי הממצאים נקבעו על דעת הכל. כל מקום שנרשם בתור קבר היה על דעת כל הצדדים, הרבנות הצבאית, הארכיאולוג דן בהט, ו„אתרא קדישא“.

בשבעה מקומות חפירה, שלא נפגעו עדיין בידי שילה, ככולם ללא יוצא מן הכלל נמצאו קברים. דבר המעיד על תפוסה מלאה באזור זה של בית הקברות. מתוך כך ברור כי בית הקברות נמשך גם הרבה הלאה מזה. הדבר ידוע לכל מי שמתמצא בבתי הקברות הישנים (כך גם בחלק הראשון של הר"הויתים ועוד). הקבורה צפופה במרכז ודלילה בשוליים. הקברים הוכרו בתור כאלה על דעת כל הצדדים.

קשה ובכדה היא מלאכת עריכת חפירות הסקר. מבחינה מציאותית אי אפשר לערוך חפירות כאלה במקום שכבר נחרש, כשהאבנים אינן במקומן והקבר כולו הפך לערכוביץ של עפר, עצמות וחלקי אבנים. בשטח זה של בית העלמין במורד התלול, של הר הבית, היה קשה לחפור ולבדוק גם בשטחים בלתי פגועים. מרב ימים מטו הקברים והחפירה היתה כרוכה בסכנת חיטוטי שכבי רח"ל. הן הרבנות הצבאית והן „אתרא קדישא“ לא היו מעוניינות ליטול חלק בפשע כזה. והמלאכה נעשתה במירב הזהירות.

הסקר הוכיח ברורות כי. שילה הרס קברים וחללם בודון. לאורך תוואי דרך (שביל) שפרץ בשנת תשמ"מ, בסוף עונת החפירות ע"י טרקטור, נתגלו קברים חצויים. רבנים שירדו לראות את המקום הביעו את הדעותם ממראה עיניהם.

מס' דוד...
10-08-1983
מס' 650-3

בהוראת הרבנים נפסקו חפירות הסקר, כאשר עם כל הזהירות עלולות הן לפגוע בשלמות הקברים, וביחוד בגבול חפירת הטרקטור, שם הקברים במצב פגוע למחצה. כיון שכבר הוכח בעליל, שהמקום בית קברות, שוב ברור כי אין שום היתר לחפירות. חוגי הרבנות הצבאית ומשרד החינוך, העמידו פנים כמקבלים טיעון זה.

ההרגשה בקרב העסקנים היתה כי כעת שוב אין תירוץ להתחמקות. ברור כשמש

בצהרים כי המקום שימש כבתי קברות ורשיון חפירה לא יינתן. נראה כי גם שר החינוך ז. המר הבין כך. אישי צבור ורבנים - ביניהם ח"כ הרב מנחם פרוש - קבלו בשמו מכתבים מרגיעים כי הענין נתון בשליטתו, ולא ייעשה שום דבר ביחס לרשיון מבלי לתאם אתם, או לפחות להביא לידיעתם. ההנחה נתבססה עוד יותר כאשר החל י. שילה את חפירותיו בשאר איזורי „עיר דוד" שלו - מלבד שטח ג'י, שטח בית הקברות.

כרעם ביום בהיר נפלה הידיעה המחרידה. ביום א' כ"ב תמוז תשמ"ג (3 יולי למספרם) הודיעו כלי התקשורת כי י. שילה קיבל רשיון חפירה בבית הקברות היהודי בשטח ג'י. מסכת רמאויות ותככים מכיוונים שונים ליוו את הרשיון. ז. המר טען כי אורלב - עוזרו ומנהל לשכתו - הטעה אותו, באמרו כי הגיע להסכם עם „אתרא קדישא", וכו' וכו'. אורלב טען כי הרשיון מוגבל בהגבלות רבות, שיש בהן כדי לשמור על הקברים, ואף הודיע על כך במברק רשמי. אך הכל התברר כהבל וזבזב, תחת מסכת תככים זו החלה עבודת חפירה, חפירת הרס וחילול, בשטח בית הקברות.

שם הבנת העובדות על בוריון, חובה עלינו לחזור קצת לסיפור הדברים מהשנה

החולפת. בחוף עונת החפירות הקודמת בקיץ תשמ"ב, הציב שילה שורת יתדות במקום שהיה אמור להיות אמצע שביל-עפר (שהיה במקום בשנת תש"ל) וחפר עד אליו. לאמינותו של דבר עיקם את שורת היתדות מעבר לקו אותו היה אמור לתחום.

צדו המזרחי של המורד, התלול כלפי מטה - כלפי הר הזתים - נשאר בגובהו המקורי. הקברים שנכרו במקום, ואין ספק בכך, עדיין קיימים. לעומת זאת צדו המערבי של שטח ג'י - חפור לעומק. השוואת העומק שהגיע אליו שילה בצד המערבי ביחס לעומק בו נמצאו הקברים בשאר איזורי המורד, יש בו ללמד כי אותו רשע עקר כבר את הקברים במקום זה. ארגז עצמות המסומן „שטח ג'י" - עיר דוד" שהגיע מהרשויות הרשמיות לקבורה, מאשר גישה זו.

כבר פסקו כל גדולי הרבנים, כי שטח המוקדש לבית קברות נשאר בקדושתו גם לאחר שהוסרו כבר הקברים מן השטח. לכן מצד קדושת בית הקברות אין אפשרות כל שהיא להסכים לחפירותיו של שילה, אפילו באותו קטע - המערבי - בו, לפי החישוב, כבר חוללו הקברים טוטאלית

ונהרסו כליל. (זאת בנוסף לחשש הלא רחוק, לפי הידוע מהר הזתים, כי הקבורה נעשתה בשכבות מספר). אולם ז. המר כמסכים לשיטה של אחאב הרשע, רצחת וגם ירשת", התיר את החפירה בשטח המערבי.

הגבול שבין הצד המזרחי - בו נשאר גובה העפר במלואו והכולל הקברים - והצד המערבי שלפי החשבון נהרסו קבריו, הוא מצוק-עפר זקוף. חומת-עפר זו שלא נבנתה אלא נשארה לאחר שהעפר שממערבה נחפר, אינה חזקה ואינה יציבה דיה. ברי כי גשמים ופגעי-הזמן יביאו, ח"ו, להתמוטטותה - ואתה יחד גם הקברים השלמים שבצד המזרחי התלויים על בלימה.

אולם גם הגרוע מכך נעשה. י. שילה חופר בצד המזרחי תוך שהוא חותר חתירות גסות באותו קיר. אמנם אין הוא עושה את הדבר בגובה הקברים, אלא נמוך מהם, אך בכך הוא מביא להרס הקברים על ידי הסרת העפר שתחתיהם. כך עוללה גם המשלחת הארכיאולוגית, שחפרה אצל הכותל הדרומי, לבנין בית הדין הגדול לערעורים. חפרו תחת יסודותיו עד שפונה בגלל סדקים שנבעו בכתלו.

(המר) פיגום עץ, ממזרח בלבד, לא מצפון ולא מדרום המכסה את חלקו העליון בלבד של מצוק העפר ומשאיר את חציו התחתון והפגיע חשוף לחפירות. פיגום זה משמש מחסה בטיחות להבטיח את שלום החופרים לבל ייפגעו מהתמוטטות העפר. סיורים ותצפיות בשטח הראו לדעת כי שילה חורג בחפירותיו מעבר למצוק העפר, ומערער את הבסיס שעליו שוכנים אבותינו ורבותינו במנוחת-עולמם. כגנב במחתרת ממש הוא הורס ומחבל לאט לאט בקברים כדי „לשחרר" את השטח לחפירותיו. שילה למד כי הבעיה היא „רק" למצוא דרך כיצד להרוס את הקברים. לאחר שהרס אותם, ח"ו, יגיש לו משרד החינוך את הרשיון על מגשכסף.

שילה עצמו מודע למה שהוא יוצר במר ידיו. הוא מתלונן כבר באזני משרד החינוך כי הוא יודע שהדתיים יאשימו אותו בהתמוטטות העפר, שתהיה בזמן הקרוב הוא מכין לעצמו כבר מעכשיו את ה„אליבי" שלו, תוך שהוא מצפה לאותה התמוטטות ומקרב כמו ידיו את הרס הקברים.

הוכח שוב למעלה מכל ספק, כי מרשעים יצא רשע, ומאותו „שר דתי" הממונה

עצמות בעיר דוד. בתמונה שלפנינו עצמות שנתגלו על ידי צוות הבדיקה של הרבנות הצבאית שערכה המחקר בעיר דוד ובכל השטח במורד הר הבית

על חיק החינוך לא תצא טובה לשום ענין ודבר שבקדושה. למרות ההוכחות הכרויות ולמרות המסקנות הפשוטות כי המקום שייך לבית הקברות היהודי הראשון של יהודי ירושלים, מיהר המר לתת את הרשיון, וסכנה חמורה נשקפת בעטיו לקברי-ישראל שבמורד הר הבית. יגאל שילה מתרברב כי בשטח זה, שטח ג'י שבבית-הקברות, הוא מקוה למצוא את עיקר הממצאים שלו. והוא עושה הכל כדי לנגוס נתחים נתחים מבית הקברות ולהרוס את הקברים כדי לזכות ברשיון על שטח נרחב יותר. הצבוריות החרדית אינה יודעת מנוח, ופעילות נמרצת נעשית ע"י חברי הכנסת של אגודת ישראל, בכל המישורים והדרגים.

פורסם ב"תמורה"

ה' סנ"א תשמ"ג

אחד מדרכי ההסוואה של משרד החינוך היה להודיע לעו"ד העומד אתו בקשר מטעם „אתרא קדישא" כי ברשיון הותנה, ששילה יבנה גדר מדרום, ממזרח ומצפון לשטח הנמוך אותו חפר עד שנת תשמ"ב, כדי למנוע חריגות לעבר הצדדים הבלתי-חפורים וכדי למנוע מפולת שתהרוס את הקברים. אולם כשראו את הרשיון התברר כי תנאי זה אינו מוכר כלל ברשיון.

מעתה נשארה הבטחתם לגדר, בגדר הבטחה בעלפיה, שזמן הנסיון יודע כי היא עומדת להכחשה. על כן שלחו אל עורך הדין מברק, בו מבטיח משרד-החינוך כי החופר, בעל הרשיון, קיבל הוראה מנהלית לא לחפור לפני שיסדר את ענין הגדר.

למעשה ענין הגדר הוא לא דובים ולא יער. שילה לא בנה גדר-ביטון כנדרש כדי למנוע חריגות ולמנוע התמוטטות. משרד החינוך העמיד למען שילה, על חשבוננו, (בהוצאה של 200,000 שקל, אם נאמין לדברי

לכבוד
לשכת ראש הממשלה
משרד ראש הממשלה
ירושלים

ח.ד.מ. 588
חולון

Jerusalem, August 8, 1983.

650-3

Mr. Tom Avrohom Chavoly,
4 Oak Grove,
Ripponlea,
Victoria 3183,
Australia.

Dear Mr. Chavoly,

Your letter of 25 July was brought to the attention of Prime Minister Begin.

You are obviously labouring under the impact of media reporting on events that occurred in Jerusalem. The Government does not condone any violence from any quarter within the nation. It is the responsibility of the authorities, however, to observe law and order. Law-abiding citizens have the full protection of the law.

The subject of archaeological digs is under consideration by various government departments, and is receiving the full attention of our authorities.

Sincerely yours,

H.Z. Hurwitz
Adviser to the
Prime Minister

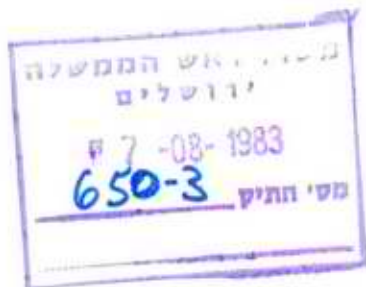
H

TOM AVROHOM CHAVOLY

CHARTERED ACCOUNTANT

Phone: (03) 528 5885

4 Oak Grove,
Ripponlea,
Victoria, 3183
Australia

16 Av 5743
25 July 83

MR. M. Begin
The Prime Minister
Mishkan Hakneset
JERUSALEM, LAND OF ISRAEL

Dear Sir,

Our Community has been saddened and shocked by recent events in Jerusalem.

It appears that archaeological digs are carried out at sacred ancient cemeteries. Those responsible are not willing to stop this sacrilege and the protestors are beaten, attacked, and generally treated worse than common criminals by the police.

It is sad to see that the basic dignity and respect due to ancient Jewish burial grounds is not given in Jerusalem; just imagine what uproar there would be if this was done in a communist country.

Demonstrations are a peaceful way of voicing an opinion in democratic countries. This right should not be denied in the Holy Land and the singling out of Religious looking passers-by or demonstrators for barbaric treatment by a brutal police is a denial of natural justice. Common convicted criminals are not treated like this in Western Democracies.

On behalf Thousands of Melbourne's Jewry: please may we respectfully beseech you to use your good offices to convey to those in the Land of Israel who have condoned or perpetrated these grave wrongs to immediately put an end to this, publicly apologise to maltreated citizens, stop the illegal diggings and restore peace and order to our Holy City.

Yours respectfully,

777 70110
8/8/83

Charedim attacked by Israeli police

The week in Eretz Yisroel has been marred by violent police action against religious Jews in Bnei Brak and Jerusalem, with many people being indiscriminately arrested or beaten up by the police. One observer, described the scenes as "unprecedented", whilst others spoke of a "pogrom".

What sparked off the trouble was the fact that the archaeologists have continued with their dig at the City of David within the area that has been ruled as containing ancient graves. Demonstrations against the dig have been going on for some time and this week large crowds were involved both in Bnei Brak and Jerusalem.

Twenty-eight men were arrested on Tuesday night whilst a crowd was demonstrating outside the home of Education Minister Zevulun Hammer in Bnei Brak, whose office issued a certificate for the continuation of the dig without taking the necessary precautions to see that the area containing the graves was not invaded by the archaeologists. He had admitted last week that the licence was issued based on incorrect information supplied by the archaeologists. Some of those arrested were passers-by who had no connection with the demonstration, but the police pulled them in because of their religious appearance.

After the intervention of deputy major Shimon Siroka the men were all released.

On Monday, 34 people were arrested in Kikar Hashabat, again some who had nothing to do with the demonstration which was

taking place at the time. Police charged down side streets snatching anyone they could lay their hands on. Official protests have been made by religious leaders against the violent and brutal behaviour of the police.

A mother of nine protesting against the police behaviour was set upon by several policemen and beaten. Young children passing the area on their way home from Yeshiva were hit with police batons.

On Tuesday night police used tear gas to disperse demonstrators who blocked the Kikar Hashabat intersection. Families living in the nearby Bottei Warsaw were affected by the gas which blew into their homes. Elderly people, women and children panicked as they ran out retching and eyes streaming from the effects of the gas. Tension is high in the area with relations between the police and residents at an all time low.

Rabbi Menachem Porush MK has requested an emergency debate in the Knesset; whilst MK Dror Zigerman has demanded that anyone arrested holding a foreign passport should be deported.

Rabbi Porush stated that he had urged Hammer not to issue a licence until a full agreement is reached on the extent of the dig, so avoiding the inevitable demonstrations. Hammer had countered by arguing that as wooden gates had been set up clearly defining the area which was out of bounds it was unnecessary to hold up the issuing of the certificate. Rabbi Shmidl, head of the Assra Kadisha insists that only a stone

wall will suffice in the circumstances, the wooden gates could be moved by the archaeologists at will.

The atmosphere was exacerbated by an outrageous statement made by Jerusalem Mayor Teddy Kollek on radio and television. He said that the police were using kid gloves when dealing with religious demonstrators. They should receive "the same treatment that was applied in Yehuda and Shomron". At the same time he called for the deportation of all non-Israeli passport holders involved in the demonstrations. Interviewed on the same programme Interior Minister Dr Yosef Burg said all Jews have a right to be in Eretz Yisroel. If they violate the law they can be brought to court.

Jerusalem councillor Rabbi Avrohom Yosef Leizeron has called for the removal of Kollek from office. As mayor not only does Kollek not try to calm the situation, he charged, but he adds fuel to the flames by making provocative anti-religious statements.

Two bus loads of Bnei Brak residents on the way to Yerushalayim on Monday were stopped by the police, forced to stand in the hot sun for three hours, and finally sent back home. Police claimed they were on their way to the demonstration and could not be allowed through. Despite protests that it was Rosh Chodesh and the buses were on route to the Kossel, police refused to allow the buses through. Only several Bnei Brak residents who hitch-hiked were able to get into Jerusalem.

Police making one of their indiscriminate arrests during the demonstrations against the violation of graves by archaeologists in Israel this week.

AIR MAIL

TUDOR PRESSEAL®
WINFACE

URGENT

URGENT AIR MAIL

EXPRES

OVERSEAS
EXPRESS
DELIVERY

EXPRES

EXPRES

OVERSEAS
EXPRESS
DELIVERY

EXPRES

EXPRESS EXPRESS

OVERSEAS
EXPRESS
DELIVERY

EXPRESS

OVERSEAS
EXPRESS
DELIVERY

EXPRESS

AIR MAIL

2008.10.08

ירושלים, כ"ה באב התשט"ג
4 באוגוסט 1963

מס' 650-3

לכבוד
מר שלמה הכהן ווערטהיים
אנטוורפן
ב ל ג ה

מר ווערטהיים הנכבד,

הריני מאשר בתודה את קבלת המכתב אשר שלחתם אל
ראש הממשלה, מיום י"ב מנחם-אב ה'תשט"ג. דבריכם
יובאו, כמובן, לידיעתו ולהשרמת לבר.

כ ל - ט ד ב
ולחמראות בארץ ישראל,

י. קדישאי
מנהל לשכת ראש הממשלה

משרד ראש הממשלה
 ירושלים
 3-08-1983
 מס' התיק 660-3

ג'ס"ג

אנטי-טרור, א"ל י"ג מנחם אב"ג ת"ל

אל כבוד יו"ר ממשלת מדינת ישראל

שלום רב.

אנו התי"מ, יהודים סלוטים, אהבי ומחזקי ארץ ישראל, קנינים מיניז כפיהם,

ולומדים תרבותנו הקדולה לצאת הפנאי, כי הם חינו ואורח ימינו.

בזמן הומונין, בולבין של זימוד הנחרא ובאי התנסות הקדולים, נבדענו אמיקת

זשמצ מדלי הובבגול'ם באיזינו הקדולה, כי היי ידוע כי היה בא התנסות ועוד

במיה וממלים באי התנסות, אלו לאיזינו הק' ונפכו למ. ונקדו בפי דוד.

יהי ערה מממלים עצמיתם הטחיות בידי ישראל, ולא בידי וואית העולם, החיל.

בואתלות לווא, ובבזין אהקדולים, ובכאל בכביז המי. היקד לעמנו.

היי במה וכמה ממילת לעה מדינת ישראל, כלה הביטים הי' כבול ע"י ירדן.

ומאלו למ הקברים, ועליו ילנו הדברים כדי היהודים !!!

לומי שלים ! מה ילמנו הגוים, ואיק נבל ונלנו בואן מאדנו. ויון הכז

לזה בזק המאק.

ע"י בעדול לבדי אבינו, בוינו בגמיתנו יואיק, ואמצפונק היהודי.

אנאי, אל גמן מעזרי איבולק, אהפסק מידי, ענון מאלק הקבולת בעדי דוד.

אל גמן פתוח פה להיסטוריה, זומי, למת מממלמק היכל אהל קברים

אל קדילי ישראל.

במקה לדברינו היזאים מן האב ינסו אלבק הייזל אעדי ישראל

ובעדה אמפוד אפתינו בדיענו - בעימק

המצפום אילעה ונחנו במק לאו א ישראל

ואל שמואל, ישראלי
 צמחן אצט פייזמק

אנטי-טרור

ממשלת ישראל

... פייזמק
 חייב יאן קוד
 למי עמק
 אדוס אדוס
 חיי אלים האל
 מאי קוד

למה הכפן ודורתיים
 חייב הכפן
 עדי קוד
 אלספור האבדיז
 ירדן
 וקד ע"י

R ANTWERPEN X
577

ANTWERPEN X
2 2 0 7 9 5 13^U
BELGIE
178.00 F

MR.

MENACHEM BEGIN

ROSCH MEMSCHELET MEDINAT ISRAEL

MISSRAD ROSCH HAMEMSCHALAH

JERUSALEM

ISRAEL

u/c

u/c

**SPOEDBESTELLING
EXPRES**

SH. WERTHAIM

58 PLANTIN MORETUSLEI

2000 ANTWERPEN

BELGIUM

ירושלים, כ"ה באב החשמ"ג
4 באוגוסט 1983

650-3

לכבוד
מר ד. אבישי
ת.ד. 588
חולון.

מר אבישי הנכבד,

הריני מאשר בתודה את קבלת מכתבך אל ראש-הממשלה.
אביא את דבריך לעיונו ולתשומה לבו.

בכבוד רב
ובברכה,

י. קדישאי
מנהל לשכת ראש-הממשלה.

לכבוד
מר מנחם בגין
ראש הממשלה
ירושלים

ראש ממשלה יקר ,

בירושלים עיה"ק בימים אלו מחנהלת מערכה
אכזרית נגד יהודים חרדיים בכללם , ע"י משטרה שפעולות קלגסיה
דומות לפעולות משטרה ידועה משכבר הימים , שהינך תמיד ראש
וראשון להעלות קלונה בהכשחה כי "לא עוד" ...

הנושא יכול היה להפטר אילו לא היתה כוונה זדונית
מצד כל הנוגעים - כולל אישי משרד החינוך והשר בראשם - , להחעלם
מפתרון מוחלט , שבמקרה הנוכחי כרוך היה בהקמת גדר קבועה של
מבנה קיים , ובמקום להוציא הוצאה מתוך רצון טוב , עלו הדברים
בדמים ובקישוב ושנאת אחים אשר רישומה ניכר ביותר בימים אלו
ואשר היא היא הביאה לחרבן מקדשנו , והיא היא הגורמת לחרבן
מפימי נוכחי , - אני מצרף צילום המעלה חמצית הנושא להשומת לבך
והדברים בודאי מודעים לך .

חייב אני לציין כי יחכן ותגובה של יוצאי דופן
לא היתה במקום אולם כמאבק בעיקרו ושורשו נבע מכאב לב של אחים
יקרים המוכנים למסור נפשם על קדושת קברי אבות , הם הם אותם
צאצאים למסורת היהודית הנאמנה של "גווי נחתי למכים ולחיי
למורשים" , וכאשר נובע הדבר לציפור הנפש , לא יועיל מאבק עקר
וגם אלוה לא יכריעו . כל השאלה היא האם נכונים אחים שועים
להביין את הנושא ולרצות לחיות מתוך הבנה וחוקרה וכיבוד ערכים
הדדי -דבר שהם עצמם חייבים בו ! -

סבור אני כי פן הראוי שתתן דעתך בדחיפות לחיסול
מאבק עקר זה - שאולי ישנם החפצים בו- אבל אין הוא תורם מאומה
מלבד שנפת חינם והרס , ולא קידמה ותועלת . זכור נא כי רבים מכם
חומכים ותמכו בך , ובכלל זאת מצב של "עבדיך מוכים וחשאה עמין"
ולא תהיה לך זאת לפוקה , יוסר העוצר מיד , תופסק ההסתה , ויועמדו
האחראים על מעשיהם לבל ישנה הדבר .

בהוקרה ובכרכה
ד. אבישי

ושוב חפירות בבית הקברות במורד הר הבית

הסבר לחמונה: א. שטח ג'י ב. אזור הסקר ג. שביל הטרקטור ד. מצבות ה. שטח כללי של בית הקברות

כבר מלאו שנתיים למערכה הרבתי על קדשי ישראל - על מנוחתם האחרונה של

ראשוני יושבי ירושלים בבית העלמין במורד הר הבית - שנתיים קשות ומתישות צוות מעולות לעינינו... והמערכה הקשה נכפתה על היהדות החרדית גם האי שטא - תשמ"ג. לדאבון הכל, שוב נשלחה יד זידונית להרוס ולקעקע את קברי־הקודש ובית הקברות רח"ל.

מאז הופסקה החפירה בשטח ג' של „עיר דוד“ בשנת תשמ"ב, החלה פעילות מסועפת ונמרצת להסדרת הנושא, למען ינוחו אבותינו ורבותינו על משכבם בשלום, ללא צורך בהפגנות ומחאות. מאמצים מרובים השקיעו עסקנים רבים תוך תיאום ושיתוף פעולה עם גדולי תורה מכל הקשת הצבורית, לעריכת חפירות סקר בתחום מורד הר הבית.

בעלי הזכרון שבינינו זוכרים בוודאי כי בשנת תשמ"א, כשהרג שילה מהגבול שנמסר לו אז ע"י העסקנים החרדים, יצאו חבר־מרגלים, דוקטורים ופרופיסורים, הנמנים לפי מקצועם על „חוקרי ירושלים“, בהצגה חדר־משמיעית כי: בשטח החפירות לא היה בית קברות. דומה היה כי שום רשות ממשלתית ומשפטית לא תרשה לעצמה לחפור, להרוס ולחלל את בית־הקברות (י. שילה הוא היחיד הטוען: חשיפה של בית קברות במהלך חפירה אין בה כדי למנוע את המשך החפירה) היועץ המשפטי לממשלה פרופ' י. זמיר בחוות־דעתו הדועה מכ"א אלול תשמ"א, מקבל הנחה זו כפשוטה - באם המקום הוא חלק מבית קברות אין לחפור בו (עמ' 25 סעיף 41-ה). מתוך הנחה זו המליץ היועץ "מ לערוך בדיקה יסודית על מציאות בית־הקברות.

הרבה עמל ויוע הוצרכו עד שתבוא הסכמה מטעם הרשויות הנוגעות בדבר לביצוע הסקר. חילופי מכתבים ושיחות טלפוניות לרוב הלכו רצוא ושוב, עד שסוף־סוף הוחל בביצוע הסקר, עליו הופקדה פורמאלית הרבנות הצבאית הראשית, בנוכחות ארכיאולוג מטעם אגף־העתיקות הממשלתי ומפקחים מטעם „אתרא קדישא“, כאשר אלו האחרונים עושים בפועל את עיקר המלאכה העדינה, ונושאים בעול ההוצאות הכבדות.

המסקנות לא היו מפתיעות, לגבינו. האמת הפשוטה, שאותה השמיעו העסקנים המסורים, ואשר זכתה לגיבוי מוחלט מצד הסמכויות התורניות, צפה ועלתה על פני השטח. העובדות הפשוטות הוכיחו כי המקום שימש בית קברות. ככל המקומות שנבדקו נמצאו קברים מהתפוס הרגיל של קברי־ישראל.

חפירות־סקר" כאלה נבדלות מחפירות ארכיאולוגיות בפרטים מספר. בעוד החופרים

הארכיאולוגיים ששים לעקור את הקברים ולחללם בהרס מוחלט, הרי חופרי־הסקר פחדו באימת־מות פן יארע להם מכשול כזה. חפירות הסקר נערכות למציאת אבני בנין הקבר.

(להרחבת הדברים: מנהג ישראל להניח את הנפטר על הקרקע בקבר, כשמשני צדיו קיר אבנים - ובימינו בלוקים או לבנים - ונמעלי שורת אבנים. רק לאחר שגופת הנפטר מוגנת באבנים, מכסים את הכל בעפר. חפירות הסקר מגיעות עד לאבנים המכסות על הגופה - או השלד - ואלו שמצויה. את הקבר עצמו חלילה מלפתוח, אלא אם כן הדבר דרוש מטעמים אחרים ובהיתר הלכתי מיוחד).

שום מחלוקת לא היתה בין שלושת הגורמים המשתתפים ביחס לממצאים. כל פרטי הממצאים נקבעו על דעת הכל. כל מקום שנרשם בתור קבר היה על דעת כל הצדדים, הרבנות הצבאית, הארכיאולוג דן בהט, ו„אתרא קדישא“.

בשבעה מקומות חפירה, שלא נפגעו עדיין בידי שילה, ככולם ללא יוצא מן הכלל נמצאו קברים. דבר המעיד על תפוסה מלאה באזור זה של בית הקברות. מתוך כך ברור כי בית־הקברות נמשך גם הרבה הלאה מזה. הדבר ידוע לכל מי שמתמצא בבתי־הקברות הישנים (כך גם בחלק הראשון של הר"הזיתים ועוד). הקבורה צפופה במרכז ודלילה בשוליים. הקברים הוכרו בתור כאלה על דעת כל הצדדים.

קשה וכבדה היא מלאכת עריכת חפירות הסקר. מבחינה מציאותית אי אפשר לערוך חפירות כאלה במקום שכבר נחרש, כשהאבנים אינן במקומן והקבר כולו הפך לערבוביא של עפר, עצמות וחלקי אבנים. בשטח זה של בית העלמין במורד התלול, של הר הבית, היה קשה לחפור ולבדוק גם בשטחים בלתי־פגועים. מרוב ימים מסו הקברים והחפירה היתה כרוכה בסכנת חיטוי שכבי רח"ל. הן הרבנות הצבאית והן „אתרא קדישא“ לא היו מעוניינות ליטול חלק בפשע כזה. והמלאכה נעשתה במירב הזהירות.

הסקר הוכיח ברורות כי י. שילה הרס קברים וחללם בודון. לאורך תוואי־דרך (שביל) שפרץ בשנת תשמ"מ, בסוף עונת החפירות ע"י טרקטור, נתגלו קברים חצויים. רבנים שירדו לראות את המקום הביעו את הזדעזועתם ממראה־עיניהם.

בהוראת הרבנים נפסקו חפירות הסקר, כאשר עם כל הזהירות עלולות הן לפגוע בשלמות הקברים, וביחוד בגבול חפירת הטרקטור, שם הקברים במצב פגוע למחצה. כיון שכבר הוכח בעליל, שהמקום בית קברות, שוב ברור כי אין שום היתר לחפירות. חוגי הרבנות הצבאית ומשרד החינוך, העמידו פנים כמקבלים טיעון זה.

ההרגשה בקרב העסקנים היתה כי כעת שוב אין תירוץ להתחמקות. ברור כשמש

בצהרים כי המקום שימש כבתי קברות ושיון חפירה לא ניתן. נראה כי גם שר החינוך ז. חמר הין כך. אישי צבאו ורבנים - ביניהם ח"כ הרב מנחם פרוש - קבלו בשמו מכתבים מרגיעים כי העניין נתון בשליטתו, ולא ייעשה שום דבר ביחס לרשיון מכלי לתאם אתם, או לפחות להביא לידיעתם. ההנחה נתבססה עוד יותר כאשר החל י. שילה את חפירותיו בשאר איזורי, "עיר דוד" שלו - מלבד שטח ג'י, שטח בית הקברות.

כרעם ביום בהיר נפלה הידיעה המחרידה. ביום א' כ"ב תמוז תשמ"ג (3 יולי למספרם) הודיעו כלי התקשורת כי י. שילה קיבל רשיון חפירה בבית הקברות היהודי בשטח ג'י. מסכת רמאויות ותככים מכיוונים שונים ליוו את הרשיון. ז. חמר טען כי אורלב - עוזרו ומנהל לשכתו - הטעה אותו, באמרו - **כי הגיע להסכם עם „אתרא קדישא“, וכו' וכו'.** אורלב טען כי הרשיון מוגבל בהגבלות רבות, שיש בהן כדי לשמור על הקברים, ואף הודיע על כך במברק רשמי. אך הכל התברר כהבל וכזב, תחת מסכת תככים זו החלה עבודת חפירה, חפירת הרס וחילול, בשטח בית הקברות.

לשם הבנת העובדות על בוריון, חובה עלינו לחזור קצת לסיפור הדברים מהשנה

החולפת. בסוף עונת החפירות הקודמת בקיץ תשמ"ב, הציב שילה שורת יתדות במקום שהיה אמור להיות אמצע שבילעפר (שהיה במקום בשנת תש"ל) וחפר עד אליו. לאמיתו של דבר עיקם את שורת היתדות מעבר לקו אותו היה אמור לתחום.

צדו המזרחי של המורד, התלול כלפי מטה - כלפי הר הזתים - נשאר בגובהו המקורי. הקברים שנברו במקום, ואין ספק בכך, עדיין קיימים. לעומת זאת צדו המערבי של שטח ג'י - חפור לעומק. השוואת העומק שהגיע אליו שילה בצד המערבי ביחס לעומק בו נמצאו הקברים בשאר איזורי המורד, יש בו ללמד כי אותו רשע עקר כבר את הקברים במקום זה. ארגז עצמות המסומן „שטח ג'י - עיר דוד“ שהגיע מהרשויות הרשמיות לקבורה, מאשר גישה זו.

כבר פסקו כל גדולי הרבנים, כי שטח המוקד לבית קברות נשאר בקדושתו גם לאחר שהוסרו כבר הקברים מן השטח. לכן מצד קדושת בית הקברות אין אפשרות כל שהיא להסכים לחפירותיו של שילה, אפילו באותו קטע - המערבי - בו, לפי החישוב, כבר חוללו הקברים טוטאלית

ונהרסו כליל. (זאת בנוסף לחשש הלא רחוק, לפי הידוע מהר הזתים, כי הקבורה נעשתה בשכבות מספר). אולם זו המר כמסכים לשיטה של אחאב הרשע „רצחת וגם ירשת“, התייר את החפירה בשטח המערבי.

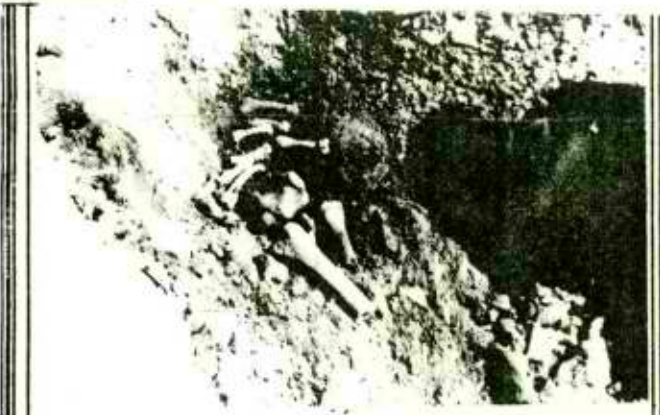
הגבול שבין הצד המזרחי - בו נשאר גובה העפר במלואו והכולל הקברים - והצד המערבי שלפי החשבון נהרסו קבריו, הוא מצוק-עפר זקוף. חומת-עפר זו שלא נבנתה אלא נשארה לאחר שהעפר שממערבה נחפר, אינה חזקה ואינה יציבה דיה. ברי כי גשמים ופגעי-הזמן יביאו, ח"ו, להתמוטטותה - ואתה יחד גם הקברים השלמים שבצד המזרחי התלויים על בלימה.

אולם גם הגרוע מכך נעשה. י. שילה חופר בצד המזרחי תוך שהוא חותר חתירות גסות באותו קיר. אמנם אין הוא עושה את הדבר בגובה הקברים, אלא נמוך מהם, אך בכך הוא מביא להרס הקברים על ידי הסרת העפר שתחתיהם. כך עוללה גם המשלחת הארכיאולוגית, שחפרה אצל הכותל הדרומי, **לבנין בית הדין הגדול לערעורים.** חפרו תחת יסודותיו עד שפונה בגלל סדקים שנבעו בכתליו.

המר) פיגום עץ, ממזרח בלבד, לא מצפון ולא מדרום המכסה את חלקו העליון בלבד של מצוק העפר ומשאיר את חציו התחתון והפגיע חשוף לחפירות. פיגום זה משמש מחסה בטיחות להבטיח את שלום החופרים לבל ייפגעו מהתמוטטות העפר. סיוורים ותצפיות בשטח הראו לדעת כי שילה חורג בחפירותיו מעבר למצוק העפר, ומערער את הבסיס שעליו שוכנים אבותינו ורבותינו במנוחות-עולמם. כנגב במחתרת ממש הוא הורס ומחבל לאט לאט בקברים כדי „לשחרר“ את השטח לחפירותיו. שילה למד כי הבעיה היא „רק“ למצוא דרך כיצד להרוס את הקברים. לאחר שהרס אותם, ח"ו, יגיש לו משרד החינוך את הרשיון על מגשכסף.

שילה עצמו מודע למה שהוא יוצר במר ידיו. הוא מתלונן כבר באוני משרד החינוך כי הוא יודע שהדתיים יאשימו אותו בהתמוטטות העפר, שתהיה בזמן הקרוב הוא מכין לעצמו כבר מעכשיו את ה„אליבי“ שלו, תוך שהוא מצפה לאותה התמוטטות ומקרב כמו ידיו את הרס הקברים.

הוכח שוב למעלה מכל ספק, כי מרשעים יצא רשע, ומאותו „שר דחי“ הממונה

עצמות בעיר דוד. בתמונה שלמינו עצמות שתגלו על ידי צוות הבדיקה של הרבנות הצבאית שערכה המחקר בעיר דוד ובכל השטח במורד הר הבית

על תיק החינוך לא תצא טובה לשום ענין ודבר שבקדושה. למרות ההוכחות הברורות ולמרות המסקנות הפשוטות כי המקום שייך לבית הקברות היהודי הראשון של יהודי ירושלים. מיהר המר לתת את הרשיון, וסכנה חמורה נשקפת בעטיו לקברי ישראל שבמורד הר הבית. יגאל שילה מתרברב כי בשטח זה, שטח ג'י שבבית הקברות, הוא מקוה לנמצוא את עיקר הממצאים שלו, והוא עושה הכל כדי לנגוס נתוזים נתחים מבית הקברות ולהרוס את הקברים כדי לזכות ברשיון על שטח נרחב יותר. הצבוריות החרדית אינה יודעת מנוח, ופעילות נמרצת נעשית ע"י חברי הכנסת של אגודת ישראל, בכל המישורים והדרגים.

הצבור הבני ברקי אף הוא לא שקט ולא נח והפגין הפגנות סוערות ליד ביתו של המר. הלכ כואב - הזעם גובר והולך, ואישי צבור ידועים השמיעו את האזהרה כי אם לא יקבל שר החינוך וכולון המר שכל בזמן, יהיה מאוחר מדי...

אחד מדרכי ההסוואה של משרד החינוך היה להודיע לעו"ד העומד אתו בקשר מטעם „אתרא קדישא“ כי ברשיון הותנה, ששילה יבנה גדר מדרום, ממזרח ומצפון לשטח הנמוך אותו חפר עד שנת תשמ"ב, כדי למנוע חריגות לעבר הצדדים הבלתי-חפורים וכדי למנוע מפולת שתהרוס את הקברים. אולם כשראו את הרשיון התברר כי הנאי זה אינו מוזכר כלל ברשיון.

מעתה נשארה הבטחתם לגדר, בגדר הבטחה בעל-פה, שמן הנסיון ידוע כי היא עונדת להכחשה. על כן שלחו אל עורכי הדין מברק, בו מבטיח משרד החינוך כי החופר, בעל הרשיון, קיבל את הגדרה לא לחפור לפני שיסדר את ענין הגדרה. למעשה ענין הגדר הוא לא דובים ולא יער. שילה לא בנה גדר-ביטון כנדרש כדי למנוע חריגות ולמנוע התמוטטות. משרד החינוך העמיקי למינן שילה, על חשבוננו (בהוצאה של 200,000 שקל, אם נאמן לדברי

לרופסליה, כ"ד באב התשט"ג
3 באדנוסט 1983

650-3

לכבוד
הוועדה המיזכורית להגנת כבוד האדם
ת.ד. 5852
ירושלים

...ג.ג.א

הריבוי מאשר בתורה את קבלת התרופות שיגור י" באב
התשט"ג, ה-20 כיול 1983. דברייכם הוראו לפיונד
דלמשומה לבו של ראש המשלה.

בכבוד 29

י. קדישאי
טנהל לשכת ראש המשלה

מ.ת.ד.

מ.ת.ד.

TELEGRAM

מ.ת.ד.

מ.ת.ד.

TELEGRAM

3.8.58

10 58 20 10 58

650-3

מט 1502 1080047 מט
מאהשערים ים 156 20 1000

058

11מח
כאט המעשה מר מתח געין
כאט המעשה מקוה יק

רבנות משתפי עצרות ליל תשעה באב וכן מבקשים אנא אחים
פעלו להפסקת חילול קברות קדמונים שפיכת דם נקי מישראל
בהוצאת כליות ממותרם בעוד לבו פועם ונושם המתיחות השרירותיות באבו-כביר
המתבצעות בדרכי מרמה הטעייה והכשלת שופט בסיוע המשטרה להציב
שם מפקח מומלץ מהציבור לבדוק הצדקת כל דרישה לנתוח מבחינה
רפואית ומשפטית שיקיים גם ביקרות בביה"ח על שמירת החוק לנתוחי
גוויות בכלל וגלמודים בפרט ואנו מבקשים פגישה אישית
ועדה צבורית להגנת כבוד האדם
תד 5052 ירושלים

ירושלים, כ"ד טבת תשס"ג
3 באוגוסט 1983

650-3 ✓
009-5-1

לכבוד
ליאור פתרבוץ
רחוב יהלום 30
תת - תורה

ליאור היקרה,

אני מודה לך על מכתבך אל ראש הממשלה, שהביע אל
משרדנו ביחסים אלה. כדיוך רב אבוא לערוג את דבריך,
בנושא המטרד אזרחים רבים במדינת ישראל.

בבטחה לבניית,

י. קדישאי
מנהל לשכת ראש הממשלה

א.י.
ר.ר.ג.

ליכוד
עו מעלה אתן
כאש מעשתי ישראלי
ליכוד כאש פמעשתי
יכעשתי.

650-3
009-5-1

א.י. לפי פשרי אל זכור ליחידות לפיגורכר
זה כל אתה יקח זה האוק ליפיו אלל טעב
אתי שטיט לפג"ח תכנת פולמתי יהואל אשתי ייכנסו אלה
יש לפנות עמה לפנסיה שלש א פ' שפעשתי אל הפיע
פמעשתי קינת ואלה פה מיתפללים בינעם פד אל לפנסיה
עיה פפולמתי ופולמתי.
אלה פפנסיה אל תעצב יש לאיחא ליפיה במעצב
ולפיכא אלה.

בכבוד כה
למאכ יעקובאלי

(בת 12)

ירושלים, כ"ד באב התשמ"ג
3 באוגוסט 1983

מס' 650-3

לכבוד
הרב ה. אביב
ת.ד. 522
בני - ברק

הרב אביב הנכבד,

הריני מאשר בתודעה את קבלת העתק מכתבך לשר הפנים,
מיום י' באב התשמ"ג, אשר הואלת לשלוח אלינו, לידיעת
ראש המשלח.

בכבוד רב ובברכה,

י. קדישאי
מנהל לשכת ראש המשלח

27-07-1983

העיתון

מס' התיק

650-3

ז' אב תשמ"ג

לכבוד שר הפנים והמטרה דר יוסף בורג

הגנר
88

הנידון: התנזרות המטרה כלפי הציבור החריג

כאמך חרבו לפני סולדת ואינו איבא מנות לנפשי אחרי אותם
מאובלות שגתחולא בלבול שלבו הידועלים פה באינות ישראל
מאיות להביא את כשלי מיבי וההולות על הכתב לפניך כאמך
המאונף על תיק המטרה באינות ישראל והנעלה בה היא על
אחרותך הבלצות.

א) היתכן שבאלל אצלת ידה של המטרה ואבא את האללים
בהפת הסדר החוק יתבצעו לעצרים נאד כל אבני הסוכר
ותואו במקום והכל בעלל חצות החרדית?

ב) בשבולות האחרונים היינו אצליונו אבים שהתפולות חסרות
תקדים של חילונים נאד חרדים כפי לקרה בעטות מקור ברוב
בידועלים. מדוע שמה לא למענו על המעבדות הלייבות של
מטרת ישראל וכיצד לעצרים? אהיפך כפי לדוח בליתולות
על אחד המקרים באחד הלילות שניטו חילונים לתקול בחור ילידי
שלבח לתואם ברוב וכלהצליקו את המטרה נאנו בליעלאג
וצחוק בתמוצים כאן בואו אמרל הרוסים בלשי לתוקפיהם
שהו בחור אהיה סיכון ביציאה לתוב.

וכאן נשאלת השאלה האם דקירת בחור בסכין עז כפי חש

של פיקוח נפש או צריקת הימון אז אדמיץ לביתו של האבא
 ואלו כפי שקרה בלכות אקור ברוך פחות חמורה גאלי הנתת
 כמה פתו זהו לי כמה לעזים אפילו ימים? אפוד באתים אלו אנו
 שואלים רק את הפגאון "המשטרה חוקרת?"

ג) זה נשמר גורם על החריגים אלו רק אתם נופצת המשטרה
 ביד קלה אז כדי צריקת הימון אז אדמיץ לחזרות אלתים
 תוך פאיטה האנשים נשים וטף חפים מפשע, וכן גיוס כל האבר
 של כאלו אנש המשטרה ושוטרי מג"ד מכל היחידות כהיחידה אלתמה
 בטורח, היחידה נאר אלתים, וכל היחידות אלו נועדו לסימום
 בארבים ובמתלים, האם הצבאו החריג ידוע כ"ל אלים?
 האם האל שכצבאו זה לא מצוים כל אתם מקרי רצח ואישון סמים
 וטארי אלוין ביטון כפי המצוי אצדתינו במתח החלואן מוצא המשטרה
 קידום לחפוד בו הכל כפי להכפיש שמה של היחידות החריגות?

ב) זה פירוט בהשתלשלות של המשטרה ביום ה' בלילה אז כדי התפוצות
 אישית קמת איכאת ללא חמם החורים חפים מפשע שסקו ביתות
 ה" האם אם פה יוכלו שוטרי המשטרה יטראל אבוא אלתים כיראו
 באיניהם איך לבחורים אלו צרפו אכלים?

ה) האם אלוני של קצין המשטרה הוטר ויכול אלתות בה ככל האלה
 אז רוחו אז כדי צבקות על אנשים ילחם "באמם בראשכם"?
 ו אפקד אחרת יוכלים החמים קומפורט הכיכ שמים כח אומר
 אסיפול החריגים אשר במאה שנים, ואף קפל על המצאה אלתמה
 מל איטוקין כדי לפקח אישית על כח זה, אדוע לא ראינו צריכות
 האדורה של אותו אפקד בקקלת כח איהחר ליה בהתקפות שוחות

כ"ג

הרען של חילונים נגד ציבור החרדים אפי' באצב של פיק"ל.
 ואפי' שהיה ידוע לו כי אצב אמיתי כל איתם הדעות נגד החרדים ?
 (א) כפי הידוע הולך הסכם בין אצונת "אמרא קהל" אל ידי החינוך
 והארכיאולוג וצאן שילה אפי' יקבל רישיון חפורה רק בתנאי שיכנס
 קיר צאן כפי שלא יצא אצב של התאוססות קדומים. וצאן שילה
 הפך הסכם זה באו. וככלאופ"ו הסקנ"מ הלאומיים אבדוק אצב
 הדברים אורלו כבולת ע"י המעטרה, וצאת בהצורה של כל
 חצות חרדית יורט והתקום, האם מלמדת וליאל עשויה להגן
 על החוק או על אפורה ?

(ב) אם לשמור על הסדר והחוק ראצה המעטרה. אבדוק לא ראינו
 את המעטרה שומרת החוק בהצאת אבין אותם רופאים הצבאים
 הפלואי וניתוחי איתם נגד חוק אפורה ?

(ג) אורט מקרה מצאצא שקרה באל לבק פ' דברים כדבר השטאלט
 הגסה והמפירה של רסו סבא בהכאת וקוחות אלצנו כלצם
 וצאן השבת בחור ילניה אשר סבא את חבורו הטובב בהיה"ח
 כלצקות איבוד נוצאים כלאא למ שיהי על לא עלו ככפול, צאת
 אל לבדו להיותם על החתונים בהיה"ח סוכס עם המעטרה,
 האם יכול כל שוטרי אעלוית ככל העולה על רוחו ? והאם
 יוצא איתו שוטרי אבין ?

(ד) היתכן שפה באמת וליאל כלשונאים יהודים חרדים אולטימי
 אסורת וליאל כלשויכס כואב ודורתה על חילול קבוי אבותינו
 יוכו ויושלחו סכלא כלס חטאם הוא כאם על חילול
 הקודש והמקדש ?

אב היכן האלון? האם דאס של החידים הוטר?
 הצאת הדואר הניתנת למילת האולם?
 ידע הלי כי האלו אים אב נפל בהתנהגותה המתפורה של
 זעזרת ויכחל זאת כאלו כחאלה אומד אבם דת.
 זא נוט ושתק על אעלים אלו הנעלים אמר השאל פה
 בחינת ויכחל, וולם קל אעלים אבולים אלו וילאצו
 אבין אלו האחראים על התנהגות מתפורה זו.

בתקופה אהבת האלון
 הכותב בלב קרוע ומורת

הערתים

דאס האמלה או אהם אבין

הכב ה, אבוב

אבקר אהם חובים או ובושע כסי

ת.ד. 592

מהר ברב אהם פרוט או אבין ים

בין יבוק

947273

כ"ב

ראש הממשלה

מינהל המבחן

קומה בן זמון כביש רופין

קנין 3

ירושלים

11. 1/16

הרבה קרא

ת.ד. 522

~~אברהם~~

דן גרין

התאחדות הרבנים דארצות הברית וקאנאדא

CENTRAL RABBINICAL CONGRESS OF U.S.A. & CANADA

85 Division Ave. Brooklyn N.Y. 11211

Tel. 384-6765

כס"ד. ה' תמוז תשמ"ג. ברוקלין, נ.י.

לכבוד
מר יחיאל קדישאי
ראש לשכת ראש הממשלה
ירושלים.

א.מ.ב.

בהמשך לשיחתו הטלפונית של מזכיר התאחדות הרבנים
רבי יצחק גליק עם כבודו, אבנר מנקשים לקבל כדחיפות
בציגות של משלחת הרבנים השוהה עתה כארץ ישראל, כדי
להכניא בפני ראש הממשלה את חרדתנו העמוקה מאפשרות
חידוש החפירות הארכיאולוגיות ככית הקברות העתיק
במורד הר הכית, ח"ו.

כבוד רב

הרב יהודה גרוכער
מנהל ראשי של התאחדות הרבנים

יהודה גרוכער

ירושלים, י' באב התשמ"ג
20 ביולי 1983

מס' 650-3

לכבוד
ר' מרדכי זאב בלוי
רחוב הלפרין 8
תל אביב - ברק

מר בלוי הנכבד,

הריני מאשר בתודה את קבלת מכתבך מיום ד' באב
התשמ"ג, ה-14 ביולי 1983. אניח אותו, כמובן, על
שולחנו של ראש הממשלה, לעיונו.

כמו-כן, אני מוצא לנכון להעביר העתק מדברייך לשר
הפנים ולעניני משטרה, הד"ר יוסף בורג.

בכבוד רב ובברכה,

י. קדישאי
מנהל לשכת ראש הממשלה

ירושלים, י' באב התשמ"ג
20 ביולי 1988

פס' 650-3

אל: עוזר שר הפנים

שלום וברכה,

בטעורף, העתק מכתבו של מר מרדכי זאב בלוי, מיום
ד' באב התשמ"ג, אל ראש הממשלה.

לתשומת לבכם.

ב ב ר כ ה ,

י. קדישאי
מנהל לשכת ראש הממשלה

משרד ראש הממשלה
ירושלים

13-07-1983

מס' התיק 650-3

לכבוד
היועץ המשפטי לממשלה
פר יצחק זמיר
ירושלים

לכבוד
ראש הממשלה
מר מנחם בגין
ירושלים

א.ג.ג

הנדון: הענשה קיבוצית ליהדות החרדית - והשתוללות המשטרה.

זו תקופה ממושכת בה לובו היחסים בין הציבור החרדי לבין הציבור כולו במדינה, ובעיקר בירושלים, כאשר החלו לפרוע פרעות ומיגועים ממשיים בציבור החרדי, דקירות סכינים בקבוקי הבקערה ורמוני גז, מיגועים אשר מעשי רצח אינם רחוקים מהם.

לצערי השתתפו אישים נכבדים בליבוי זה, אשר כל אחש מהם יש לו היבט שונה, לאחד הכוונה ליצור תוהו ובוהו חברתי פוליטי לקידום ענייניו, והשני אשר ענייניו האישיים קרובים לו יותר, מכל מקום שנאת הדת וחוסר סובלנות עולה חמיד פגרונו בכל הקשור לנושאים הקשורים לדת ישראל ומקיימי מצוותיה.

כלי התקשורת החרו החזיקו, ניפחו והסיתו, כפי שהם עושים בכל נושא דומה, והוסיפו על המדורה החברתית הבוועת, ואכן הגענו למצב בו הציבור החרדי מוצג כפיקוס שנאוי ומנודה, כערבים-מחבלים אשר קוף ודרדר הם באלית המדינה המתקדמת, אשר כל בעיותיה הינם חולדה של לחץ וכניעה לאותם חוגים "אוהבי בצע" המוצאים לשדם הכלכלי והחברתי של המדינה,

אין פלא מדוע באוירה זו משתוללים שוטרים ומכים ללא רחמים נערים נשים וילדים בתאות רצח, כאשר החרדים להם "בשר תוחמים" להוצאת מרץ מיותר ותיסכול הברתי. אני חייב להדגיש כי קבוצות ספורות השתוללו והעלו באש רכוש יקר, פגרוני ספורות לא זכו לחלק מזערי מאותה תגובה נפשעת לה זכו ילדים ונערים המימים שכלל לא היה להם חלק בהפגנות והמעשים המיוחסים להם, וכל אשמתם כי הזותם היא הזות דתית, מיאות מסוסלות וכובעים רחבי היתורא, אשר הוא וזוך יהודי שורשי ואהבת האדם והארץ נסוכה על פניהם,

ברצוני להוסיף כי התגובה שלכאורה צריכה הייתה להיות חריפה בעיר הדמים, הברון, לאחר רצח הקדוש אהרן גרוס הי"ד, לא הגיעה למעדי התגובה שרישומיה גם על דפי העהונות בתפונות זועה של שוטרים יהודים המשתמשים בתגובה החמורה ביותר להכות באחיהם אשר כאב בליבם עת קברות אבותיהם מחוללים,

מתחילת השבוע, "שבוע הדמים", החלה המשטרה להראות נחת זרועה בגישה של עונש קיבוצי, עולים לרגל לירושלים נעצרים בדרכם, עוברי אורח חמימים נעצרים, ונערים נרדפים ומוכים ללא הבחנה, כאשר אין איש שת על לב, ואני מתפלא כיצד אין ראש הממשלה הנכבד תש את זעקת אחיך המוכים והנמרטים, כיצד אין היועץ המשפטי לממשלה ננער למראת התגובה הנפשעת בחומרתה ובהיקפה כאשר מדובר בענישת ציבור שלם, בהסתה נגדו ובהצגתו כמיעוט עויין ו"ערבי", ע"י ראש עיריית ירושלים, וביותר ע"י ח"כ דורו זיגרמן ובדבריו אהמול (שידורי ישראל ב-7.00) אשר ריח הסחה גזעית נודף מהם, ושומה על היועץ המשפטי להעמיד אותו על חומרת הדברים, כאשר אומר הוא אותם בהסתחרו תחת גלימת חסינות של ח"כ.

אולי אין יורדים הנכם לסוף דעתם של הבוחשים והקשורים לנושא, ואולם יש לזכור כי קיימים זעזועים פוליטיים ומלחמות פנימיות נוקבות, עתה, הן במערך והן במפד"ל אלו ואלו מעונינות להסתחר מאחורי התקפות על ציבור חרדי, אשר מעולם היה "כיסוי" לבעיות ופרשיות שעלו, (על כך ניתן להבהיר יותר ממחקר ברור בנידון !), גם העובדה כי דוקא שני שרים דתיים קשורים לפרשה, מבהירה היטב כי את כל מנת התיסכול החברתי הדתי והפוליטי שיש לשני השרים הדתיים כלפי הציבור החרדי אשר דרכו דרך אבות, ואשר אין הוא "למחצה שליש ורביע" בהכרתו הדתית וקיום המצוות, והוא מתפתח ואף "סוחם" ממחנם שלהם אלי המחנה החרדי לומדי תורה ומקיימי מצוות שולדה נמשם מפטחה על שני הסעיפים, את כל מנת התיסכול שומכים אלו מחוך זעם פנימי על הציבור החרדי "שנא נפשם", נשמעו דברים מפי שר מסויים מהם בפידוש, וכדאי להתעמק בדבר, והמציאות תופחה על פניהם כי כן הדבר, ודוקא בתחומי שרים דתיים קורים מקרים אלו.

אני מבקש להמסיק מיד את השתוללות המשטרה בענישה קיבוצית הפוגעת גם בי אישית כבן-ירושלים, נכד למנהיג אגודת ישראל הרב משה בלוי זצ"ל, לבוש אני כאיש ירושלים ואני מנוע מעליה לירושלים ותנועה חופשית ברחובותיה, כאשר נזקק אני לכך ביותר במסגרת קשרי וענייני,

יש להתייחס לאותם חרדים ביחס שווה לכל אזרחי ישראל, באותה סובלנות ובאותה גישה וביחס הולם כלאחזרחים שווי זכויות אחרים, אם אכן קיימים מפירי סדר, גם הדרך לטיפול בהם חייבת להיות דרך חוקית וסבילה, ולא "הפגנת שרירים" והוצאה מיצבורי היסכול על ציבור חרדי.

יועמדו לדין כל אותם אחראים על הסתה נגד ציבור שלם במדינה ופגיעה בתדמיתו ופגיעה בערכיו ואורח חיו. יש להעמיד את כל אותם נושאי כהונות בכירות שלא יסתחרו אחרי תפקידיהם וחסינותם ולא יחרצו לשון דרור לגלות מיצבור שינה משמש ושנאה כאשר הדמיון החולני מדריכם במחשבה כי כל העולה על חבירו בשנאה לדה ונושאה, הינו איש קידמה ולישראל נכבד ונישא יותר, (ויש לנו מספר דוגמאות בבית המחוקקים שלנו,)

לגופו של ענין, דומה כי חבונה אורך רוח ואוזן קשובה פתוח אהות אחים היו מונעים כל מאבק בטרם פרץ. המדובר היה בהקמת קיר של אבנים בתחומי האזור, ולא פתיחה שניתן להסיטה ולהערים על שלומי אמוני ישראל, -וגם על השר עצמו הערימו והעלימו ממנו כאשר אמר המר לתומו. אלא מאי שוב התקציב - זאה ניתן היה להעמיד במקום אלפי שקלים של מערכות משטרה, נזקים פיזיים וכספיים, וביותר משקעים חברתיים שעולים לנו יותר מכל,

ראש הממשלה חייב להתערב אישית להביא השלום בעיר הקודש בירושלים, ועל היועץ המשפטי לעמוד על חומת ההתייחסות הפראית לציבור החרדי ההסתה והבלע ופגיעה בזכות הקיום של אותו ציבור בירושלים, ובכל המדינה,

אני מבקש התייחסות רחומה ביותר לבקשהי ועשייה ממשיח.

בכבוד רב

מרדכי זאב בלוי

מרדכי זאב בלוי

העתיקים:
מבקר המדינה,
ח.כ. הרב פרוש,

טכ ק/3
ראש הממשלה
מחנה אהרן קצין
מרכז חר"מ
ירושלים

ד.א. ק.א.ו.
האפי"ק
ב.א.א.א.

ירושלים, ט' באב התשמ"ג
19 ביולי 1983

650-3

אל : שר הפנים

אדוני השר,

במצורף מכתבו של פרופ' בנימין מזר אל ראש-הממשלה.
בטוחני כי תמצא את הזדך הנכונה לטפל בענין.

בברכה,

י. קדישאי
מנהל לשכת ראש-הממשלה.

ירושלים, ט' באב התשמ"ג
19 ביולי 1983

650-3

א ל : שר הפנים

אדוני השר,

במצורף מכחבו של פרופ' בנימין מזר אל ראש-הממשלה.
בסוחני כי המצא את הדרך הנכונה לטפל בענין.

ב כ ר כ ה ,

י. קדישאי
מנהל לשכת ראש-הממשלה.

היציאה
הכנס

האוניברסיטה העברית בירושלים
THE HEBREW UNIVERSITY OF JERUSALEM

INSTITUTE ARCHAEOLOGY

המכון לארכיאולוגיה

ז' באב תשמ"ג
17 ביולי 1983

650-3

לכבוד
מר מנחם בגין
ראש ממשלת ישראל

אדוני ראש הממשלה,

בצער רב הנני גוזל מזמנך היקר ופונה אליך בדחיפות בענין הבא:

ביום ו', ה-15 ביולי, בשעה 2.30 אחה"צ בקירוב, טלפן אלי הביתה אחד ה"אלמונים" והודיע לי, כי אני עתיד להירצח ולהיקבר באותו היום. לאחר כחצי שעה בא זוג צעיר של "מגן דוד אדום" עם אמבולנס - לאחר שקיבלו הודעה על האסון שפקד אותי. הודעתי על הענין למשטרה, ואכן באו סמל ושוטר ורשמו פרוטוקול. באחד הלילות לפני כן התפרצה כנופיה של ה"אלמונים" למשרד החפירות באזור הר הבית ושרפו את כל החומר הכתוב והמתקנים, כולל רשימת הממצאים, וגם הפעם רשמה המשטרה את העובדה.

המעשים הנבזיים והממושכים של ה"אלמונים", היינו של נטורי קרתא "החרדים", שהתבצעו ומתבצעים בפשעים מחרידים, בחילול קברי גדולי האומה, בחורבן שרידי העבר היהודי בארץ, במיוחד בבית-שערים, בבריונות, שאין לה כפרה, מעוררים בעיות חמורות של חוסר היכולת לשים קץ לאנרכיה ולאי הבטחון השוררים בירושלים, ואינם פוסקים.

מובטחני, שתואיל להקדיש תשומת לב לענין דחוף ומסוכן זה ולמנוע אסון.

ב ב ר כ ה

בנימין מזר

פרופי בנימין מזר
המכון לארכיאולוגיה

האוניברסיטה העברית בירושלים

THE HEBREW UNIVERSITY OF JERUSALEM

לכבוד
מר מנחם בגין
ראש ממשלת ישראל
ירושלים

NNNN

J-007

ZCZC UI35B1 RMN0363 QR30031 4-010775S198

ILJM CO URAX 062

TDMT BALTIMORE MD 62/60 17 0504P EST VIA RCA

650-3

PRIME MINISTER MENACHEM BEGIN
JERUSALEM

VERY DISTURBED ABOUT POLICE BRUTALITY IN JERUSALEM. WHILE WE ARE
OPPOSED TO VIOLENT DEMONSTRATIONS WE FEEL THEY DO NOT JUSTIFY
INDISCRIMINATE POLICE VIOLENCE ESPECIALLY TO INNOCENT PEOPLE. UNLESS
THESE EXCESSES ARE STOPPED PRESENCE OF AGUDATH ISRAEL IN COALITION
MAY BE IN QUESTION.

AGUDATH ISRAEL OF BALTIMORE ELOZER ISBEE PRESIDENT

83
JUN
18

TELEGRAM

TELEGRAM

TELEGRAM

TELEGRAM

TELEGRAM

TELEGRAM

ירושלים, ח' באב התשמ"ג
18 ביולי 1983

טס' 650-3

לכבוד
חבר הכנסת
מר אמרי רון
הכנסת
ירושלים

חבר הכנסת רון הנכבד,

זאת לאשר בתודה את קבלת מכתבך מיום ג' באב
התשמ"ג, ה-13 ביולי 1983. הוא יובא לעיוננו של
ראש הממשלה ולתשומת לבו.

בכבוד רב,

י. קדישאי
מנהל לשכת ראש הממשלה

הכנסת

18.7.83
12.7.83

משרד ראש הממשלה
ירושלים
17-07-1983
מס' התיק

ירושלים, 13.7.83

משרד ראש הממשלה
ירושלים
17-07-1983
מס' התיק 650-3

לכבוד

ראש הממשלה - מר מנחם בגין

ירושלים

א.נ.

הנדון: הסכנה לחברה הישראלית עקב האלימות מצד הגורמים החרדיים.

בימים האחרונים אנו עדים להשתוללות חסרת-רסן של העדה החרדית בירושלים ובמקומות אחרים בארץ. אלימות זו גרמה עד כה לפגיעה קשה בשוטרים, בעוברים ושובים ולחילול קברות ואנדאלי בכל רחבי הארץ.

בימים קשים אלה לחברה ולמדינה מנסה המיעוט הקיצוני החרדי לפגוע בכל מה שמייצג את הציונות ומדינת-ישראל ללא כל הבחנה. השבת הסדר והחוק לרחובות ירושלים חשוב מעבר לסוגיית חפירות עיר דוד. אופיה הדמוקרטי והציוני של מדינת-ישראל וההכרה שהחברה שלנו היא חברה סובלנית ומתקדמת יפגעו באופן חמור אם אל נהג ביד קשה כלפי מפירי חוק, אשר מסלפים את ערכי היהדות לצרכיהם הכיתתיים.

קורא אני לך להפעיל את מלוא סמכותך והשפעתך לשם מיגור החופעה באמצעים הנמרצים ביותר הקיימים במסגרת החוק.

ב ב ר כ ה,

ח"כ אמרי רון

אמרי רון

הכנסת

ת"כ לאה' רון

חבר כנסת
פטור מתשלום

לכבוד
הגב' רחל ינאי

מח' חינוך

הק"ה
ירושלים

ירושלים, א' באב התשמ"ג
11 ביולי 1983

מס' 650-3

4

לכבוד
מר מיכאל גרשוני
כולל "חזון איש"
בני - ברק

מר גרשוני הנכבד,

הריני מאשר בתודה את קבלת מכתבך אל ראש הממשלה.
ברצון אניא את דבריך לעיונו ולתשומת לבו.

בכבוד רב ובברכה,

י. קדישאי
מנהל לשכת ראש הממשלה

ירושלים, א' באב התשמ"ג
11 ביולי 1983

מס' 650-3

לכבוד
מר מיכאל גרשוני
כולל "הזרז איט"
בני - ברק

מר גרשוני הנכבד,

הריני מאשר בתודה את קבלת מכתבך אל ראש הממשלה.
ברצון אביא את דבריך לעיונו ולתשומת לבו.

בכבוד רב ובברכה,

י. קדישאי
מנהל לשכת ראש הממשלה

קשרד ראש הממשלה
 ירושלים
 107-07-1
 חסי חתיים 3-650

ד"ר זלמן טלמן
 אורי זלמן
 אורי זלמן

נא להודיע לנו את המצב
 שלכם ואת שטח המחקר שלכם
 ואת המצב הכלכלי והמדיני שלכם
 ואת המצב הכלכלי והמדיני שלכם

המצב הכלכלי והמדיני שלכם
 והמצב הכלכלי והמדיני שלכם
 והמצב הכלכלי והמדיני שלכם

המצב הכלכלי והמדיני שלכם
 והמצב הכלכלי והמדיני שלכם
 והמצב הכלכלי והמדיני שלכם

המצב הכלכלי והמדיני שלכם
 והמצב הכלכלי והמדיני שלכם
 והמצב הכלכלי והמדיני שלכם

3

בני ברק
ISRAEL

אברהם

הרב אברהם

הרבנים בע"ה

ירושלים מוגדלת

ד'תש"ח
בית-הספר
תל-אביב

ירושלים, ה' באב התשמ"ב
29 ביולי 1982

650-3

לכבוד
הרב דוד שפס
רחוב רב אמי 3
בני-ברק-51606

הרב שפס הנכבד,

הריני מאשר בתודה את קבלת מכתבך

מראש חודש מנחם-אב התשמ"ב.

כל הכבוד לפעולתך. לא ברורה לי

הסוגיה שעליה תואלת לכתוב לי, אבל בטוח אני שאיש
עוד לא בוגע בקבר כלשהו, בחפירות וארכיאולוגיות,
שהן לבו לא רק כורח היסטורי, אלא גם מצוה לאומית -
דחית : לתגיע למכמני תרבות עמנו מקדם, לקשר כל-
ינותק בין עמנו לבין ארץ-ישראל.

בכבוד,

מ. בגין

כח"ד
רח" רב אמי 3
בני ברק 51 606
ר"ח מנחם אב, השמ"ב

29.7.82
2011c

לכ' מר מנחם בנין ראש הממשלה מדינת ישראל כביש רופין ירושלים

הנידון: כבודם של מתים

1. שירחתי במבצע "שלו" הגלילי" בחור רב צבאי ג'ודדי, המסופח לגדוד חת"ם 554.
2. בתוקף תפקידי, הייתי אחראי על פינויי חללים ביחידה.
3. כמו שאר הרבנים הג'ודדיים -- המונים היום כאלף איש -- הייתי צריך לחבן את חיי ואח שלומי כדי להביא מתי ישראל לקבורה. הלכתי לקראת משימה זו בלי שום היסוס.
4. בחזרתי הביחה נדהמתי לשמוע שבזמן שאני וחבריי היינו מסכנים את חיינו, במקודת מדינת ישראל, כדי לקבור את המתים, קבוצה של חופרים חזרה לעבוד שוב במורד הר הביח בחור מקום המוחזק כביח קברות מאז חקופת הרמב"ן -- מקום שממנו הוציא הרב הראשי עצמות אדם בשנה שעבר אחרי שטענו החופרים שאין שם עצמות; מקום שבו הבטיחו החופרים שלא יחפרו; מקום שסומן על ידי מודדים מטעם הממשלה כמקום אסור בחפירה; מקום שם הממשלה עצמה אסרה בניית בעבר בגלל הקברות הנמצאים שם.
5. בטוחני שכב' ראש הממשלה מבין את החומרה של כבוד המת -- אחרת הוא לא הי' שולח אותי ואח חבריי לקו הקידמי כדי לשמור עלינו.
6. אני מבקש מכב' ראש הממשלה שיחערב אישית לשמור על קברות אבותינו ולאסור את החפירות בחור השטח המכונה "שטח ב'י" לפני שהשטח "ינוקה", כלשונם של החופרים, מעצמות בני עמינו הקבורים שם.
7. ובזכות זה יזכה לאחר מאה ועשרים שנה, בעומדו למשפט העתיד לכל חי, שייעידו וימליצו בסדר הדמונינו הקבורים במורד הר הביח -- ולא, חלילה, ההיפך.

כבוד רב,

Handwritten signature

סגן (מיל.) דוד שפס
רב צבאי ג'ודדי

0.90 ISRAEL ישראל

מר מנחם בנין
ראש הממשלה
כביש רופין, בנין 3
ירושלים

דוד שמש
רח' רב אמי 3
בני ברק 606 51

ד.ד.ה.
27-07-1902
נבדק

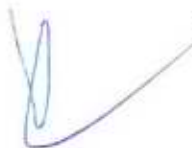
בס"ד ער"ה

כתיבה וחתימה טובה

דנטאל ארוכות ימים ושלוה ונחת ושלוה

מאחלים לכב' ולמשפחתו

הרב שלמה ילוז וב"ב

טבריה, ת.ד. 597

רח' נייברג 18

טלפון: 067 - 92740

SCHLOMO YELLOZ

Président Tribunal Rabbinique Régional

B.P.O. Telephone 066 31438

Téléphone 066 31438

שלמה ילוז

אב בית דין רבני אזורי בגימלאות

B.P.O. Telephone 066 31438

Téléphone 066 31438

ב"ה טבריה ער"ה השמ"ב

11 X. 1981

650-3

מס' אישי טודי

רח" ברוריה 3/1, ת.ד. 597

טבריה - טלפון: 067 92 740

(מיקוד - 14 105)

לכבוד

ראש הממשלה מנחם בגין נרו יאיר ויזרח צדיק כחמר יפרח באריכות ימים
בבריאות שלימה וכח ועוצמה ושלום ונחת ושלוחה עד ביאת גוא"צ בב"א, הוא
וכל אשר באהולו אוהל ישרים יבורך.
ירושלים

כתיבה וחתימה טובה בספר צדיקים גמורים לאלתר

קבל נא, אדוני ראש הממשלה את ברכתי לבוא השנה החדשה לך ולמשפחתך
ולכל אשר לך ולכל המסתופפים בצילך, ועל ירך לכל חברי הממשלה:

ההי נא השנה הבאה עלינו לטובה שנת כח ועוצמה למדינת ישראל, ויה"ר
שהשם הטוב יטע בליבנו אהבתו ויראתו לעובדו בלבב שלם ויקויימו בנו
דברי הכתוב: "וראו כל עמי כי שם השם נקרא עליך ויראו ממך" אמן,
ובהתעצמות כח המדינה ומוראה יהיה על כל העמים כמו שכחוב, השלום
יכון על כנו כדבר טבעי מאליו הטבוע במציאות הזאת; וחהי נא השנה הבאה
שנת שלום ונחת ושלוחה במדינת ישראל לכל ישראל באשר הם שם בעולם כולו אמן.

ברצוני להשתמש בשורות האלו ולרשום לחשומה לבך, אדוני ראש הממשלה, מה
שרשום אצלנו במקורות: בירושלמי מעשר שני פרק חמישי הלכה ב', על מחילות
שהיו בציפורי ובלוד ובשאר מקומות בישראל ודרך מחילות אלו היו בנות ציפורי
עולות ושובתות בבית המקדש ובנות לוד היו לשות עיסתן ועולות ומחפלות ויו-
רדות עד שלא יחמיצו, וכן מסופר שם על אחד שהיה חורש בפרתו ונפסקה פרתו
מתוך עול המחרשה ורצה ורץ אחריה עד שמצא את עצמן בבבל; ואמרו מחי יצאח
ואמר להם היום הזהוכשבא לבראות להם את דרך המחילה בה הגיע נעלמה ממנו.

מזה מקשה שם בירושלמי על מה שנאמר במשנה שם, וכן נפסק ברמב"ם הלכות מעשר
שני פרק חשיעי דין ה': "ענבים של כרם רבעי התקינו בי"ד שיהיו עולין לירו-
שלים מהלך יום לכל צד, ואין פודין אותו בכסף, כדי לעטר שוקי ירושלים
בפירות, ואיזוהי תחומה? אילת מן הדרום ועקרבה מן הצפון ולוד מן המערב
וכו" וע"ז מקשה בירושלמי והרי לוד לא היתה רחוקה מהלך יום אחד, שהרי
בנות לוד היות לשות עיסתן ועולות ומחפלות ויורדות עד שלא יחמיצו?
ומתרץ שם מחילות היו ונגנזו, ע"ש. מכל זה משמע שאין זו אגדה סתם אלא
שעניין המחילות היה מציאות וע"כ מקשה שפיר.

/ולהציע לו

הנני ע"כ מוצאני אני עני בדעת לפנות לאדוני ראש הממשלה להקים צוות ארכילו
גים מומחים לאתר מחילות אלו ובעיקר מחילה זו המוליכה לבבבל, כי מציאות מ
מחילה כזו מישראל לבבבל יש לה ערך צבאי רב מה גם נגד מדינה עויינת כעירק
כמדינה גרעינית ראשונה בין שכנינו הערבים.

שלמה ילוז בברכה כוח"ט

שלמה ילוז

ירושלים, ח' בתשרי התשמ"ב
6 באוקטובר 1981

650-3

לכבוד
מר ירון אנטוניו
יו"ר בועד שינוי
רחוב שי"ר 5
תל-אביב 63463

מר אנטוניו הנכבד,

הריני מאשר בחודה קבלת העתק מכתבך
לשר החינוך והתרבות, שאותו הואלת לשלוח אלינו, לידיעתך
ראש הממשלה.

בכבוד רב
ובברכת גמול החימה טובה,

י. קדישאי
מנהל לשכת ראש הממשלה

ירושלים, ה' בחשו"י התשמ"ב
6 באוקטובר 1981

650-3

לכבוד
מר ירון אנטוניו
יר"ד נוער שיבוי
רחוב שי"ר 5
תל-אביב 63463

מר אנטוניו הגכבוד,

הריני מאשר בתודה קבלה העתק מכתבך
לשר החינוך והתרבות, שאתה הואלת לשלוח אלינו, לידיעת
ראש הממשלה.

בכבוד רב
ובברכה גמר והימה טובה,

י. קזיטאי
מנהל לשכת ראש הממשלה

נוער שיני

תאריך: 21.9.81

סימוכין: 6910

לכבוד
שר החינוך והתרבות
מר זבולון המר

כבוד השר,

הנדון: עצומת צעירים ונוער נגד הפסקת החפירות
וכפיה דתית.

העצומה המצורפת בזאת מבטאת את סערת הרגשות והזעם בקרב תלמידי תיכון, נוער וצעירים. לנוכח כניעתך לחככים הרבניים הראשיים המתערבים ללא הבחנה בעניינים ממלכתיים.

מצ"ב כ- 2500 חתימות של תלכוניסטיים וצעירים מתל-אביב בלבד שנאספו במשך יום אחד של החתמה.

אל לך להתעלם מדעת הקהל הזועקת. אני חוזר וקורא לך להתנער מחתיבי הרבנות והמשך להיות שר החינוך של מדינת חוק. אנו מבטאים בזאת דעתם של רבים ולדעתם של רוב בני הנוער ואזרחי המדינה בהחתמת העצומה ניצבו בפנינו מגבלות אחדות שהמרכזית ביניהן היתה התנגדות המנהלים להחתמה שנערכה מחוץ לכותלי בית הספר, עובדה שהרתיעה רבים לחתום.

אנו פונים אליך לאחר פרסום פסק הדין של בית המשפט העליון שחיזק את כל תביעותנו אליך. לכן אנו חשים שזוהי זכותנו וחובתנו לתבוע ממך להודיע כי לא תיכנע עוד לרבנות הראשית, ותפעל את שיקולך רק על הבסיס של נסיבות ענייניות ושיקולים ממלכתיים.

חובתך לפעול להמשך החפירות גם בעונה הבאה. אם אינך יכול לפעול אך ורק בראיה ממלכתית וכשר במדינת חוק ולא במדינת הלכה עליך להסיק את המסקנות ולהתפטר.

בכבוד רב,
ירון אנטוניה - יו"ר נוער שינוי

העתק: ראש הממשלה מר טנחם בגין

רחוב שי"ר 5 תל-אביב 63463, טלפונים 244348-9

086244

שקל
שקל
שקל

4.00 ש

אנשים
שאפשר
להאמין
בהם.

1

רשום !

לכבוד:

ראש הממשלה

מר. מנחם בגין

לשכת ראש הממשלה

ירושלים

שיתי

מפלגת המרכז רחוב שי"ץ 5 תל-אביב 63463, טלפונים 9-244348

" ל ל ל ל ל ל ל ל ל ל ל ל "

ירושלים, ד' במשאי התשמ"ב
4 באוקטובר 1981

650-3

לכבוד
הרב מרדכי גימפל הכהן וראלק
רחוב אלפסי 25
ירושלים 91071

הרב גימפל הכהן וראלק היקר,

הויני מאשר בתורה רבה את קבלת מכתבו

מאוד לירט כה' באלול התשמ"א. מרבן מאליו שאביא את דבריו

החשובים לעיבוד ולתשומת-לבו של ראש הממשלה.

בכבוד רב ובנדיבות שנה טובה
ובגמר חתימה טובה,

י. קדישאי
מנהל לשכת ראש הממשלה

ירושלים, ר' בתשרי התשמ"ב
4 באוקטובר 1981

650-3

לכבוד
הרב מרדכי גימפל הכהן דואלק
רחוב אלפטי 25
ירושלים 91071

הרב גימפל הכהן דואלק היקר,

הייבני שאשך בחודזה רבה אה קבלת מכתבו
פאור לירם כה' באלול התשמ"א. מרבן גאליר שאביא את דבריו
החשובים לפירגור ולחשומת-לבר של ראש הממשלה.

במבורד ריב רבמריכה שנה שרבה
רבמד חתימה שרבה,

י. קדישאי
מנהל לשכת ראש הממשלה

שובה ישראל

תנועת התשובה

למען הצלת ישראל מן הסכנות המאיימות עלינו מבית ומחוץ

רח' אלפסי 25, ת. ד. 7232 רחביה, ירושלים, 91071

בס"ד אור ליום ה' כה' באלול תשמ"א
24 בספטמבר 1981

לכבוד

ראש הממשלה

ר' מנחם בן חסי-ה בגין שליט"א
פה עיה"ק ירושלים ת"ו

שלום וברכה!

אישי מכובדי, קבל בזה אח ברכתי, ברכת כהן לבבית לראש - השנה החדשה. זקוקים אנו, כל העם היהודי, וגם כל יושבי תבל, לרחמי שמים מרובים. חיים אנו באווירה של ערב מלחמה עולמית, אשר אחריתה מי ישורנה. ואתה, בתור ראש ממשלת ישראל, הטילה עליך ההשגחה העליונה עול כבד, אחריות קשה להחליט החלטות, ולפתור בעיות אשר מהן תוצאות לעתידה של המדינה, של האומה הישראלית כולה, ואולי של כל האנושות כולה.

לב שרים ומלכים ביד ה', ואני תפילה וברכה, שהקב"ה, אדון-העולם, יתן בלבבך עצה טובה ורוח נבונה לכוון את צעדיך ולהישיר דרכיך, שלא תטעה ח"ו לסור מן הדרך הישרה, וליפול בפח יוקשים ח"ו.

אישי ראש הממשלה, התפלתי עבורך בימים הקשים, בעת אשר הציידים של ממשלת הרישעה הבריטית צרו צעדיך, עת אשר כלבי המשטרה האכזרית ריחרחו בכל פינה ופינה למצוא את מקום - סתרך. ב"ה אשר הצילך מידי מבקשי נפשך.

התפלתי עליך ביום עלותך על כיסא השלטון, כשהורדת ממרום - שבתם את השליטים שקדמו לך. אשר מצד אחד השתדלו להקים מדינה, מקלט לעם הנרדף, ומצד שני החריבו את העם, עקרו מן השורש את מורשת - האומה, השתדלו להחליף את תורתנו הקדושה, אשר עליה הורגנו במשך אלפי-שנים, בתורה חדשה או תורות חדשות של סוציאליזם, קומוניזם וכל הבלי הגויים, אשר הביאו אתם מן הגולה.

התפלתי עבורך, שיתן לך הקב"ה עוז ועוצמה, כוח וגבורה לעמוד בתוקף נגד כל הרוחות, אשר היו מכווננים נגדך מבית ומחוץ.

התפלתי עבורך, בימים הקשים, כאשר נחלית, ולוקחת מפעם לפעם לביה"ח, כאשר כל שונאין מבית ומחוץ ציפו לקיצך ח"ו, בתקווה כי יצליחו שוב להגיע לשלטון, ואף גם כמה וכמה מן הקרובים לך כבר ראו בחזון כי הם יירשו את מקומך. אמרו בירושלמי: "ברוך שסטר עולמו לשומרים". ב"ה אשר נתקבלו תפילותינו, וחזרת הביתה לשלום, בכוחות מחודשים למען תוכל לנווט במים הסוערים את ספינתנו המטרופת! כה לחי! ישמורך ה' להבא לאורך ימים ושנים טובות!

דף 2

אישי, ראש - הממשלה, זכית לקדש שם-שמים ושם ישראל בעם ובגויים. גלות את חרפת ההנהגה המדינית של מנהיגים יהירים ומתרברבים, אשר נזהרו מלהזכיר שם - שמיט בכל הופעותיהם. ויותר מזה, אשר חיללו שם - ישראל, גם בארץ, גם בעולם כולו, ע"י חילול קודשינו, שבת קודשנו ומועדי - ישראל, וע"י אכילת חזיר ונבלות וטריפות ר"ל!

היית הראשון אשר הופעת בגאון לפני מושלי-עולם בהציגך לפניהם, ראש ממשלה בישראל שומר שבת וזהיר בכשרות. בטוח אני בדבר, שדברים אלה עמדו לך בימים הקשים בימי חלייך, בהיותך בטכנה, ואבות קדושים התפללו עבורך לפני מלך מלכי המלכים, הרופא הנאמן, החותך חיים לכל חי!

ואני תקווה ותפילה, שלא יסיר הקב"ה את חסדו מאיתך, יכתבך בספר החיים, ויתן לך חיים ובריאות, כוח וגבורה, עוז ועוצמה, עצה טובה ובינה ישרה גם לימים יבואו. יחד עם משפחתך ויחד עם כל בית-ישראל.

אישי ראש הממשלה, רוח חדשה נושבת בארץ. במערכות השליטים הקודמים שוררת מבוכה, והמונים רבים, אשר הלכו בתלם מנהיגיהם היהירים והמתרברבים, מתמרדים ובוועטים במושליהם - מנהיגיהם.

רוחות חדשים נושבים באומה, בנים תועים מחפשים להם דרך כיצד להנצל מן החושך המכסה את הארץ. הולך וגדל מספר החוזרים בתשובה, השבים למקור-ישראל. ומאשר אני אשר זכיתי גם אני בערוב-ימי, להיות לי חלק בין אלה, שמסייעים להגברת תנועה זו. למרות חולשת גופי וכהות עיני.

כבר אמרו חז"ל " אין ישראל נגאלין אלא בתשובה ". והתופעה החדשה של החזרה בתשובה מעוררת בלבי את התקוה, כי עוד אזכה לראות את גאולה ישראל השלימה אף גם זה הוא בעיני סימן, כי עומדים אנו לפני מהפיכה, אשר תשיב את העם כולו לדרך הקודש, של היי תורה ואמונה. כי על-כך רבה המבוכה וההתנגדות למהפיכה זו. בקרב כל כוחות ההרט מימין ומשמאל, אשר הכריזו מצדם מלחמה נגד כל נסיון להשיב את עם ה' לתורה ולמצוות.

בשעה שסכנות מאיימות על קיומנו, כאשר יותר מתמיד אנו זקוקים לאחדות ולשלום, קפצו אויבי הדת למלחמה נגד נושאי - דגל התורה. חטא חטאו רבני ישראל, כי עמדו בתוקף נגד חילול קברות קדמונינו. גירור עצמותיהם ומסירתם למחקרי-מדע כביכול, לטיפול במעבדות ול"קבורתם" בגנזי אוניברסיטאות שונות!

חטא חטאו נאמני - תורה בצאתם להפריע למחטטי - הקברים, גוררי - עצמות, בדורשם בכל תוקף להפסיק את החפירות!

החל מהארכיאולוגים - החופרים, שזה עיסוקם ומקצועם, והמשך בכל סוגי שונאי - התורה, ה"יבסקצי-ה" המפמי"ת" מגיני המחקר המדעי החופשי, ועד לנשיא בית - המשפט העליון, אשר רואים בחיזוק כוחה של היהדות התורנית - סכנה לשלטון המשפט החילוני, אשר כבר נימנו וגמרו, כי זה יהי-ה משפט העם והמדינה הקמים לתחייה.

המשך דף 3

איני רוצה במכתבי זה לבוא להתווכח עם המתיוונים החדשים, אשר תורת ישראל זרה להם, ושנאת - התורה היא לחם - יומם.

בטוח אני בעזרת ה', כי הולך ומתקרב הקץ לשלטונם. ואולם, לך אדוני, ראש הממשלה, יחד עם הברכה לשנה החדשה, בקשה אחת בפיך אנא, שים קץ למחול - השדים הזה, המרפה את כוחות - האומה, ונותן כוח לשונאינו ומבקשי - נפשנו, אם חלילה תימשכנה הפצרות אלה, והי-ה זה חרב בידי שונאינו, וסכנה לקברות - גדולי - האומה בארצות - הגולה.

תיסמנה שערות ראשי בהעלותי על הרעיון אפשרות איומה, אשר שונאי ישראל בארצות הגולה יוציאו מקבריהם את עצמות גדולינו - קדושינו: המהר"ל מפראג בצ"כ-ה, הגר"א מוילנא, הבעש"ט ממז'יבוז ושאר אלפי אבותינו הקדושים, יעבירו אותם למעבדות של אוניברסיטאות להתגולל שם, כמו שעשה יגאל ידן לעצמות גבורינו - קדושינו, שהוצאו מקבריהם לפני כעשרים שנה ממערות מדבר יהודה, וחלקים מהם מתגוללים עדין בחיבות שונות, באוניברסיטאות של ירושלים ותל-אביב. אוי ואבוי לאותה בושה! והרי כל אותם שונאי ישראל יוכלו להורות באצבע, אם לכם מותר לעשות כך בקדושיכם, לנו על אחת כמה וכמה.

אתה ראש הממשלה, בידך לשים קץ לנבלה הזאת.

אם הממשלה מקצצה בתקציב - המדינה, מקצצה בלב כואב, בתקציבי משרד הבטחון בייצור צרכי הגנה, רכישת נשק, אימונים צבאיים וכדומה. אם מקצצים בתקציב משרד החינוך, מפסיקים בניין חדרי לימוד, ושאר צרכים הכרחיים ממדיגה ראשונה, למה זה יוציאו כספים על דברים שערכם מוטל בספק? האין המדינה יכולה להתקיים בלי העבודות הארכיאולוגיות? האם יש בזה הכרח חיוני לקיום המדינה?.

בידך, אדוני ראש הממשלה, לבוא לממשלה ולכנסת בדרישה: תופסקנה כל עבודות החפירות, ולא רק במקומות המריבה, "עד אשר ירחיב ה' את גבולנו" - אנו זקוקים לשלום במדינה, שלום בין החיים ועם המתים. אנו זקוקים לאחדות הכוחות, אנו זקוקים לאחדות - ישראל, כי כולנו בספינה אחת המיטרפת בים סוער, ירחם ה'.

בטוח אני בדבר, אשר דברך ועוז - רוחך, יגברו על נחשול השנאה, ויושם קץ להשתוללות הפרועה המסכנת את קיומנו, ושלום יהי-ה על ישראל.

והרי אני במעין הכניסה, מברכך בברכת שנה - טובה, שנת חיים ושלום, בריות גופא ונהורא מעליא, ברכה והצלחה בכל אשר תפנה. ויחד נזכה לקבל פני משיח צדקנו במהרה בקרוב.

כנפש הצעיר ככהונה הכותב וחותם (במס"ק) ברחשי כבוד ויקר, וברכת כהן באהבה,

מרדכי גימפל הכהן וואלק בהגאון האמיתי, שר התורה מרן הרצ"ה זצ"ל, האב"ד דפינסק, מחבר ספר "כתר כהונה" על הספרי, שולחן ערוך ועוד, זי"ע ועכ"י אמן.

ירושלים, ר' בתשרי התשמ"ב
4 באוקטובר 1981

650-3

לכבוד
הרב ז"ר שמראל גרץ
רחוב נוטיה 9
בני-גרץ 54550

הרב ז"ר גרץ הנכבד,

הריני מאשר בתודה קבלה מכתבך.

מרבן מאליו שהנחתי אחרו על שולחנו של

ראש הממשלה, לעיונו ולתשומת-לבו.

בכבוד רב ובברכות שנה טובה
וגמר חתימה טובה,

י. קדישאי
מנהל לשכת ראש הממשלה

ירושלים, ו' בתשרי התשמ"ב
4 באוקטובר 1981

650-3

למכרז
הרב ד"ר שמדאל גרץ
רחוב בתמיה 9
בני-ברק 51550

הרב ד"ר גרץ הנכבד,

היינו מאשי בהודעה קבלה מכתבך.

מרבן טאליו שהנחתו אזור על שולחבו של

ראש הממשלה, לעירונן לפחטותה-לכו.

במכרז רב ובמרכה שנה טובה
רגמר התימה טובה,

י. קדיטאי
מנהל לשכת ראש הממשלה

Rabbi Dr. Samuel Gorty

15, BEZALEL STREET
TEL AVIV, ISRAEL

הרב ד"ר סמואל גרץ

רחוב בצלאל 15
תל-אביב, ישראל
רח' נחמיה 9, בני ברק

לכבוד
מר מנחם ביגין
ראש הממשלה
הקריה
ירושלים

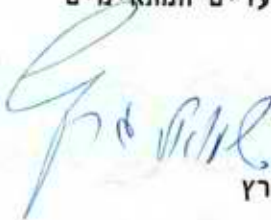
ידיד מאד נכבד.

ראשית, אני מברך את כ' ורעייתו בברכת כתיבה וחתומה טובה, שנת
בריאות ואושר ושגשוג בכל התחומים.

שנית, רציתי להביא לידיעה כ' את מאמרי המערכת של עיתון המודיע
(אגודת ישראל) מיום ב', כ"ב אלול, תשמ"א. יחד עם רבבות מאחינו בני
ישראל, אני מזדהה עם המאמר הזה בענין החפירות בעיר-דוד ובפרט בענין
העצורים שהוחזקו בכלא אך ורק על עבירה של התקהלות לא-חוקית. בפרט
יש להצטער על ההתעללות של המשטרה כלפיהם בזמן מעצרו.

הדבר גרם נזק חמור לתדמית של מדינת ישראל בכל העולם, וכמו כן
צער עמוק לרבבות שהוכו בהלם ובתדהמה לרגלי השיטנה הפרועה מצד
המשטרה. זה שם ללעג את ההצהרות החוזרות ונישנות שמדינת ישראל היא
מדינת חוק. על עבירה של התקהלות לא מגיע ענישה קולקטיבית ומעצר
עד תום ההליכים המשפטיים, ואמצעי אכזריות מצד המשטרה.

כמעט כל השנים הייתי חי בארה"ב ומאז עליתי לארץ ישראל אני
מודע ליחס החם והאוהד שיש לכ' רה"מ למסורת עמנו ולערכי היהדות.
אני מקוה שכי' יכנס לכל הנושא ראשו ורובו, ויטפל בזה באופן אישי
עד שכל הענין יסתדר, אפילו אם זה מצריך חקיקה מיוחדת. בפרט צריך
לקרוא לסדר את שר המשטרה ושר המשפטים שלא נקטו בצעדים המתאימים
בכל הפרשה.

בכל הכבוד
הרב שמואל גרץ

הד היום

הממשלה חייבת להסיק מסקנות מיד

מ/ה. שחרור העצירים מפרשת ההפגנות נגד החפירות במורדות הר הבית, כמה ימים לאחר שבית המשפט הוציא צו מעצר עד לאחר סיום הליכים משפטיים, אינו מסיים עוד את הפרשה כולה. אולם, יש בה כדי להבליט את הטיפול הכושל, אם אין מלה חריפה יותר להגדיר את דרך טיפולה של המשטרה בפרשה מאז החלה, ואין מנוס מהסקת מסקנות מרחיקות לכת עליידי הדרג הבכיר של המשטרה ומי שנושא באחריות מיניסטריאלית למעשיה של המשטרה, וכדי שלא יישאר ספק, צריך לקרוא לילד בשמו הנכון, שר הפנים והמשטרה ד"ר יוסף בורג.

כבר נאמר וצריך לחזור ולומר, דרישת המשטרה לעצור כמה מן העצורים עד לסיום הליכים משפטיים, דרישה שנתקבלה בקלות מדהימה עליידי השופט, היה בה כדי להדהים כל מי שנחון עוד במידה אלמנטרית של הגיון. לעתים רחוקות מבקשת המשטרה לעצור חשודים בעבירה עד לאחר סיום הליכים משפטיים. לעתים קרובות היא משחררת עבריינים מועדים גם המסכנים את שלום הציבור, גם אם מאיימת סכנה על חיי אדם. שום סיבה להחלטה זו, לא נאמרה כדי להצדיק מעצרו זה. מדובר היה בקבוצה של יהודים חרדיים, אלה אינם שייכים לסוג האנשים המוגדרים "מוכרים למשטרה". לכל היותר, אפשר היה להאשים אותם בהתקהלות בלתי חוקית. אילו היתה מידה מינימלית של הגיון ושכל אנושי, היו צריכים לקבל מראש בחשבון את התגובות הציבוריות. המשטרה לא היתה יכולה להיות אדישה למשמעות שיש במעצרו ממושך כמו זה, בתקופה החופפת את ימי שבת וימים נוראים.

זה רק פרט אחד המטיל את צילו על דרך פעולתה של המשטרה בירושלים, בכל הפרשה לא יכול היה להיות טיפול כושל יותר מאשר זה שניתן לכל אורך ההשתלשלות של ההפגנות. השוטרים נתנו דרוור ליצרים, לא בלי הוראה ממי שממונה עליהם. פיקוד המשטרה הבכיר, לא יכול לרחוץ בנקיון כפיו ולומר: לא ראינו ולא שמענו. אפשר לומר בבטחון, שתרומת המשטרה לליבו הפרשה היתה גדולה מעל ומעבר. התנהגות זו שהודיה הגיעו לכל העולם, גרמה דיכאון ליהודים וליבה יצרים אנטישמיים אצל גויים. אם ליהודים מותר לנהוג כך כלפי אחיהם, מה יאמרו הגויים. הנזק המוסרי שנגרם לתדמיתה של מדינת ישראל, לא ישוער.

ואנו רוצים לשאול, האם המשך החפירות במורדות הר הבית, הוא מן הדברים שעליהן נצטוו החוקרים ביהרג ואל יעבור? האם לא היה שום גורם מוסמך במימשל, שישקול זה לעומת זה? אלמלא התנהגות המשטרה שנטפלה לכל מי שיש לו חזות חרדית, אילו היתה מאפשרת קיום הפגנות שקטות, כפי שנהגה בימים האחרונים, לא היתה הפרשה גולשת לאן שגלשה. ליהודים רבים כואב כאשר פוגעים בקברים יהודיים עתיקים. ליהודים שומרי תורה ומצוות יש סמכויות מוסמכות יותר מאשר כמה ארכיאולוגים, שעשו את קברי ישראל קרום לחפור בו קאריירה שטובה הנאה בצידה.

כבר נאמר ומותר לחזור ולומר, הארכיאולוגים, ביניהם הבכירים ביותר, אינם באים בידיים נקיות ומהימנות שלהם בענין זה מפר קפקת ביותר. ידיהם, מגואלות כאלפי קברים שחפרו וזרקו את חוכנם כדומן על-פני האדמה. הם ממשכיכים להחזיק במכוני מחקר אלפי שלדים, אין זה חשד שוא, העובדות נתאשרו על ידיהם במחקרים שפורסמו. הם ממשיכים להפר בדרך החלטות ממשלה, שחייבו אותם להחזיר לקבורה שלדים שהוצאו ממקום מנוחתם אחרי אלפיים שנה. האם בשל כך, צריך להרגיז עולם ומלואו, להוציא שם-רע על ישראל לעיני העמים כולם, להתיר לגויים להפוך בתי-עלמין יהודיים על-פי מה שהיהודים עצמם עושים בארץ-ישראל.

לא נחזור להחלטת בית המשפט, שלא היתה משוחררת מדעות קדומות, דעות שהדריכו לא אחת את הפסיקה שלו. גם במסגרת החקיקה הקיימת, אפשר יהיה למנוע את המשך החפירות. לא היה צורך בדיון כל כך ממושך של היועץ המשפטי לממשלה. גם אם היה קיים ספק במציאותו של בית עלמין באיזור המדובר, היה צריך להפסיק את החפירות עד לבידור יסודי. את הבידור אפשר היה לקיים בשקט עם המומחים לדבר, מבלי להפוך את הבעייה לסלע מחלוקת עקרונית על סמכויות ויוקרה. אם אי-אפשר היה לפעול במסגרת החקיקה הקיימת, אין מנוס מחקיקה חדשה, כפי שמתחייב מן ההסכם הקואליציוני. קצת יישוב הדעת, קצת מתינות היה בה לתרום להרגעה ולפתרון. שום מימצא ארכיאולוגי לא היה מתחמק מידיהם של החוקרים. אך מסתבר יותר, שלא הארכיאולוגיה הדריכה להליטות להמשיך בחפירות.

גם היועץ המשפטי לממשלה בחוות הדעת שלו, שפורסמה סוף כל סוף, אינו מתעלם מן האפשרות הסבירה שגם באיזור גיי יש קברים עתיקים, האם היה זה כבוד מדי להפסיק את החפירות לחקופה לצרכי בדיקה? מדוע יכול היה המפקח הכללי של המשטרה להורות על הפסקת החפירה למינהה מתחת להר הבית ולא יכול היה להפסיק את החפירה בבית העלמין? צר לנו לומר גם, שפרקליט המדינה לא עשה מאמץ רציני לשכנע את בית המשפט שבגלל שלום הציבור, יש להפסיק את החפירות ולא עשה מאמץ להוכיח, כי אכן יש בית עלמין, ולוא רק מחמת הספק.

כאמור, הפרשה לא מסתיימת עם שחרור העצירים. הפרשה השאירה צילקת על פני המדינה, העמיקה רגשי מרירות ורוגז שלא במהרה יימחו, כל זה בגלל ההתנהגות של המשטרה, התנהגות ששום בר-דעת אינו יכול למצוא לה סניגוריה. היא יצרה בהכרח רושם שלילי, בלתי מוצדק, כאילו יהודים חרדים נרדפים על צווארם. שר המשטרה לא יוכל לרחוץ בנקיון כפיו, הוא הנושא באחריות ישירה, כיון שלא הסיק מסקנות בעוד מועד כלפי הקצינים האחראיים. שתיקה זו נתנה בהכרח מקום להניח, מדשתק שמע מינא דניחא ליה. אם אין לד"ר בורג מה לומר במשטרה, מוטב היה אילו מוסר תפקיד זה למישהו אחר מבין חברי הממשלה.

הממשלה חייבת לתת את הדעת על הפרשה והשלכותיה החמורות. לא יתכן שקצינים ושוטרים יקבעו מדיניות וישחירו את פני המימשל כולו. המפכ"ל הוכיח בימים האחרונים, שיש לו כושר הכרעה תקיף במקום שנדרשת התערבותו. קשה לנו להבין, מדוע אינו מסיק גם בירושלים את המסקנות הדרושות כלפי אלה האחרים אים להידרדרות ולפגיעה בחרותם של אנשים, שגם אם דעותיהם אינן מקובלות עליו, הם זכאים להגנה האלמנטרית כאזרחים.

שפטי לממשלה: איך להתעלם שטח ג'י בבית קברות עתיק

פקת ובמצבהקיים לא ניתן לפגוע ברשיון החפירות'
מליץ על בדיקה מקצועית של העובדות

ולהפסיק את החפירות בשטח זה.
פרופ' זמיר מצוין כי השאלות
הללו שהיפנה אליו שר החינוך נוב-
עות מן הסתם החלטת מועצת הרב-
נות הראשית לאסור את החפירות
בנימוק שקיים בשטח בית קברות
"שר החינוך לא שאל אותי - כותב
היועץ - מה התוקף של החלטה
זאת והאם הוא כשר בישראל חייב או
רשאי לכוול על פיה. אף על פי כן לא
אוכל להשיב על שאלותיו בלי לבדוק
תחילה שאלה זאת".

להלן קובע פרופ' זמיר כי שאלה
זו צריכה תשובה אך זרק לפי חוקי
המדינה ולא לפי ההלכה. על פי חוק
המדינה הראשית לישראל תמ"ש
1980, אין כוח מחייב לפסק הלכה
של מועצת הרבנות הראשית של
חוקי המדינה הם דברי החקיקה של
הכנסת ולא פסקי הלכה מטעם
הרבנות.

היועץ המשפטי מצטט בהקשר זה
מפסק דינו של בית המשפט העליון
מלפני כשבוע שם נפסק כי במדינת
ישראל לא מחייבות חוות דעת של
הרבנות במידה כלשהי נושאי תפקיד
דים ממלכתיים בעת שהם מפעילים
את סמכויותיהם על פי דין המדינה.
פרופ' זמיר מדגיש על פסוקיה בית
המשפט העליון ניתן ללמוד שלא
בלבד שאין בפסק הלכה כדי לחייב
מבחינה משפטית, אלא אף אין בו כדי
לרשות מינהלית להפעיל את
סמכותה בדרך שתחרוג ממסגרת
החוק. מלשוננו או ממטרתו.
על כן מסכם פרופ' זמיר שאלה זו
בקבעו שמועצת הרבנות הראשית
אינה מוסמכת וכי משפט המדינה
להציג דרישות לממשלה או לשר
החינוך ולפיכך אין לדרישות אלה
שום תוקף משפטי.

אשר לשאלה הראשונה של שר
החינוך מצוין פרופ' זמיר כי החוק
אינו נותן סמכות לממשלה או לשר
החינוך להכריז כי מקום מסוים הינו
בית קברות. חוק המוסים והבניה
משנת 1965 הוא שנותן סמכות למוסד
דוח התכנון לקבוע יעודי ושימושי
קרקע, ובכלל זה הם יכולים לציין
בתוכנית כי מקום מסוים משמש או
שימש בעבר כבית קברות. על פי חוק
זה הוכנה ואושרה ב-1976 תוכנית
מיתאר לעיר העתיקה וסביבותיה ובה
מסומן שטח החפירה בעיר (השטח
ג'י) כ"שטח ציבורי פתוח - שמור
(המשך בעמ' אחרון)

קברות ובמצבהקיים לא ניתן לפגוע
ברשיון החפירה בחלק זה ללא בדיקה
נוספת או ראיות נוספות - כך קובע
היועץ המשפטי לממשלה פרופ'
יצחק זמיר בחוות הדעת שהגיש
אתמול לשר החינוך, זמולן המר,
בענין החפירות הארכיאולוגיות בעיר
דוד.

עם זאת מצוין היועץ המשפטי
לממשלה בחוות דעתו, המשחרעת
על כ"ג 27 עמודים, כי אין להתעלם
מעמדתה של מועצת הרבנות הרא-
שית כי שטח ג'י נכלל בתחומו של
שטח גדול יותר אשר שימש לפני זמן
רב כבית קברות יהודי ומכיוון
שטענה זו מקובלת על הוגים מסויי
מים כאזור היהודי, מן הראוי - כך
סובר פרופ' זמיר - שתיערך בדיקה
של הטענות והראיות המצויות בידי
מועצת הרבנות הראשית בענין זה

פרופ' זמיר מחווה דעתו, כי אף
שאין לומר שהחומר אשר הוצג
מטעם הרבנות הראשית בענין זה, יש
בו משום עובדות בדוקות המספיקות
כדי שמנהל אגף העתיקות יקבע את
קיומו של בית קברות בשטח זה, הרי
יש בו כדי להצדיק בדיקה מקצועית
של החומר שתקבע את העובדות ה-
שניות במחלוקת באופן מוסמך ו-
אולי גם באופן מוסכם.

בדיקה זו לדעת היועץ המשפטי
יהיה גם משום התחשבות נאותה
במועצת הרבנות הראשית וברגשות
חלק מן הציבור והיא צריכה להערך
על ידי מנהל אגף העתיקות במשרד
החינוך, אם בעצמו ואם בעזרת מומי
חיים ויועצים כפי שימצא לנכון.
בתחילת חוות הדעת מזכיר היועץ
המשפטי לממשלה כי שר החינוך
ביקש את דעתו בעיקר בשלוש השא-
לות הבאות:

א. האם החוק נותן סמכות לשר
החינוך והתרבות או לרשות ממשל-
תית אחת להכריז כי מקום מסוים
הינו בית קברות עתיק יומין.
ב. האם ניתן לקבוע כי שטח
החפירות בעיר דוד הינו "אתר עתי-
קות המשמש לצורך דתי או מוקדש
יתכלית דתית" בהתאם לחוק העתי-
קות, והאם לפי סעיף זה נדרש
אישורה של ועדת שרים הקבועה
באותו סעיף לצורך המשך החפירות
בשטח זה.

ג. האם ניתן ואם כן באילו תנאים
לבטל את הרשיון שניתן לפי חוק
העתיקות לביצוע החפירות בעיר דוד

שחררו המפגינים שנעצרו בעיר דוד לפני 3 שבועות

לאחר פעילות חברי הכנסת של אגודת ישראל

שחרורים התקבצו סמוך לבית
המעצר במגרש הרוסים בירושלים
קרוב ל-500 איש שנשאו את המשר
חרים על כתפיהם לקול צלילי מנגי-
נות ששודרו ממכוניות שנסעה לפני
השיירה עד לשכונת מאה שערים שם
צויירה צורת הרב שפירא לשחרור
העצורים.

יצוין כי השחרור הושג לאחר
פעולה עקבית וממושכת שנהלה
כמשך השבועיים האחרונים על ידי
חברי סיעת אגודת ישראל בכנסת
הפועלים לסיום הפרשה בדרך
נאותה, כשבין היתר נוקטים צעדים
שעדיין לא ניתן לפרסמם.

סופרנו מוסיף, כי עסקני אגודת
ישראל ביקרו אתמול כאתר החפירות
בעיר דוד, ומסרו כי במקום לא מתק-
יימות כל חפירות כהתאם לסיכום
שהושג בשבוע שעבר, כפי שפורסם
בעתוננו.

בית משפט השלום בירושלים
החליט אתמול בצהרם לשחרר בער-
בות את עשרת המפגינים שנעצרו
במשטרת מרחב ירושלים, מאז ההפג-
נות הסוערות בעיר דוד לפני 20 יום,
השחרור הושג לאחר פעילות נמרצת
של חברי סיעת אגודת ישראל בכנסת,
הרב אברהם שפירא, הרב מנחם
פירוש, הרב שלמה לורנץ והרב
שמואל הלפרט, שפעלו לשחרור
העצורים.

המשוחררים הפקידו כבית
המשפט ערבות בסכום של 3000
שקל כל אחד וכן התחייבו אישית
להתייצב להמשך המשפט ביום ה-
כמו כן התחייבו להמנע מכל התקה-
לות אלימה, זאת באישור שניתן להם
בעל פה מבית דין צדק של העדה
החרדית.

כתב "שידורי ישראל" מסר אמש
כי היום הזה" כי עם היוודע דבר

משתתפים אנו בצערו של חבר הנהלתנו

אברהם דוד רוזנטל שליט"א
ולכל המשפחה הנכבדה

לפטירת **אמם** היקרה הצדקנית ע"ה

המקום ינחם אתכם בתוך שאר אבלי ציון וירושלים
ולא תוסיפו לדאבה עוד

בית חולים "ביקור חולים", ירושלים

הנהלה סגל הרפואי וצוות העובדים

הננו מביעים את השתתפותינו הכנה
באבלו הכבד של חבר הנהלתנו

מרדכי רוזנטל

שוטר יועמד לדין על הכאת מפגין שלא לצורך

השוטר לא הזכה במפגין בכוח אלא רק חבט בו בקלות וראה "הר היום"

ראש ענף החקירות במחוז הדרומי של המשטרה סגן ניצב יוסף בן אהרן זמין השבוע את יעקב רוטשילד, שהתלונן אצל קצין הקבילות המחוזי על כך שקצין משטרה ממרחב ירושלים משך בזקנו בעת פיזור הפגנה בעיר דוד, לאור טענתו של קצין המשטרה כי הוא רק משך בדש מעילו של מר רוטשילד ולא בזקנו, הוחלט להזמין את המתלונן לחקירה נוספת כדי לבדוק אם הוא עדיין דבק בגרסתו לפיה הוא נמשך בזקנו (ראה ידיעה נוספת בעמ' ג')

מפקד המחוז הדרומי ניצב יהושע פי המליץ כפי מפקד המשטרה ועמיד לדין שוטר ממשטרת מרחב ירושלים, בחשד שהיכה עצור חרדי לא לצורך בעת ההפגנות על רקע חפירות האכיזולוגיות. לפני שבועיים הוקרנה בטלוויזיה תבה בה נראה שוטר החובט באלה לגבו של חרד אשר נעצר קודם לכן לידו, בעת ההפגנות שנערכו בעיר דוד, בעקבות שידור הכתבה מינה ניצב כספי ועדה שבדקה את נסיבות מקרה, הועדה שכללה את סגן יוסף קל ממג"ב ואת קצין הבקרה במחוז הדרומי רפ"ק שמואל ברק, חזתה טוב בכתבה והצליחה לאתר את שוטר שצולם בה, מימצאי הועד מצביעים על כך שהשוטר לא נהג שורה מאחר והשתמש בכוח של א צורך כנגד מפגין שנעצר על ידיו ודם לכן, יצוין, כי בבדיקה העלתה

גרומיקו מאשים ארה"ב בליבוי מירוץ חימוש מטורף

נאום תקיף ביותר מזה שנים רבות

ביותר שהשמיע כאן זה שנים רבות, אמרו משקיפים מנוסים. הם ציינו כי נראה שזוהי תשובת מוסקווא על שורה ארוכה של התקפות מצד הנשיא רייגן ושר החוץ הייג, הנאום מבשר עימות בפגישה שיקימו מחר גרומיקו והייג, לראשונה מאז עלה לשלטון המימשל האמריקאי החדש. גרומיקו גם הוקיע "נסיגות של מדינות מערביות להתערב בעניינים הפנימיים של מדינות סוציאליסטיות", והצביע במיוחד על פולין. שר החוץ הסובייטי אנדריי גרו-מיקו אמר בנאומו בעצרת האו"ם ביום שלישי כי ניתן להבטיח שלום במזרחית אך ורק על ידי הסדר מדיני כולל אשר לא יפגע בזכויות מדינה כלשהי או עם כלשהו באזור. הוא אמר כי שלום כזה ניתן להשיג באמצעות כינוס ועידה בינלאומית בהשתתפות כל הצדדים הנוגעים בדבר, לרבות אש"ף. גרומיקו האשים את ישראל באורח ישיר כאשמה בכך שהמצב במזרחית נשאר מסוכן.

מרכז האו"ם יום ג' - שר החוץ סובייטי אנדריי גרומיקו האשים יום את ארה"ב בליבוי מירוץ חימוש מטורף, והזהיר כי מוסקווא תגיב על כל קריאת תגר כדי לשמור על מאזן כוח. כנאום בעצרת הכללית של האו"ם אמר, כי בריה"מ לא תשאף לעליונות בכאית, אך היא לא תניח למדינות אחרות לזכות בעליונות. הוא אמר כי משתמשים בנחונים נזובים כדי להצדיק התעצמות צבאית מצד המערב, כל ניצוי של נאט"ו טטען כי בריה"מ לא הקדימה את ארה"ב בתחום הצבאי, קיבל "נייפה מלמעלה", אמר גרומיקו. בעוד שר החוץ האמריקאי אלכסנדר הייג מאזין לדבריו, תקף השר הסובייטי את מדיניות ארה"ב כמעט בכל התחומים. נאומו כן 7,500 המלים של הדיפ-לומט הסובייטי הוותיק היה התקיף

הייג מגיב על נאום גרומיקו

מזכיר המדינה האמריקאי אלכסנדר הייג הגיב ביום שלישי על נאומו של שר החוץ הסובייטי אנדריי גרוסיקו בעצרת, כאמרו כי "הנאום היה מאכזב, מלא מליצות מיושנות ובעל אופי הגנתי ביותר".

35 נהרגו ו-72 נפצעו בתאונת מטוס בטורקיה

אנקרה, דובר צבאי מסר ביום שלישי בערב כי בתאונה בה התרסק מטוס צבאי בקרב חיילים בעת תימרון בטורקיה ביום שלישי נהרגו 35 חיילים ו-72 נפצעו. הדובר אמר כי במטוס אף-5 קרתה חבלה מכנית והוא נחת אל תוך יחידת

סוי לחסכון הצליח

טלוש תחנות התשמל, על כל אחוז של ניצולת אפשר לחסוך כ-100 אלף זון ליום, כלומר כ-5 אלפים קרונות, בזמן זה יש להכפיל בהפרש שבין 37 אחוז ל-60 אחוז של שיעור הניצולת. עם זאת לגבי שימוש מעשי חשמל אמר השר, כי הדבר יקח מספר שנים, משום שהדבר ידרוש יכנון של מתקנים גדולים, יש קוזה, שעל ידי ציוד יותר משוכלל אפשר יהיה להגדיל את שיעור הניצולת ב-10 אחוזים. בעוד מספר חודשים אפשר יהיה, דבריו, להיווכח ולמשש את מתקן, עתה אין עוד אפשרות צלמו, משום שכל עוד לא רשומים עניינים, יולג אחרים להשתמש בו

הד היום

נסיון להסיח את הדעת מן העיקר

מ/ה. נסיון שקוף להסיח את הדעת מן העיקר אל הפרט, נעשה על ידי המפקד המחוז הדרומי של המשטרה ניצב יהושע כספי, לאחר שהגדישה המשטרה את הסאה, ולאחר ההתערבות של ראש הממשלה, התערבות שבאה בעקבות פגישה עם נציגי אגודת ישראל בכנסת. אבל האמת היא, שהשאלה המחייבת תשובה היא הרכה יותר רחבה מאשר השאלה, אם אכן מרט בזקנו של אחד העצירים, כפי שמשתקף מתמונה שמצאה את דרכה לאחד העתונים שאינו חשוד באהדה יותר ליהודים החרדים בירושלים ובודאי לא כלפי האנשים שהפגינו במורדות הר הבית נגד המשך חילול הקברות. נסיון דומה להפחית את מימדי הבעייה, נעשה על ידי נסיון להעמיד לדין שוטר ממרחב ירושלים בחשד שהיכה עצור חרדי ללא צורך בעת הפגנה, זאת בעקבות תמונה שהוקרנה על יד מסך הטלוויזיה וגרמה זעזוע עמוק.

פרשת ההתנהגות של המשטרה בירושלים, התנהגות שגררה תגובות חריפות גם של כמה עתונאים, כמו זו של "יואב" כפי שפורסמה בגליון אתמול ולפני כן של חבר הכנסת שבח ויס. איננה מוגבלת לאותם מקרים, שהם אולי יצאי דופן בחריפותם מבחינת החזות. אך אינם חמורים יותר מאותן תמונות שבהם נראים שלושת שוטרים ולפעמים אף יותר, מכים באלות באכזריות יהודים חרדיים, ומה שלא נראה בתמונות ומה שלא מדברים עליהם, ולוא מפני הצניעות, הוא הרבה חמור יותר.

מה שנראה חמור עוד יותר, היא העובדה ששוטרים אלה לא פעלו מיוזמה עצמית. אלא לפי הוראות ופקודות יום, עד ראייה נאמן, היה מזועזע לשמע פקודה שניתנה בתירוך לשוטרים שעמדו לפזר הפגנה שנערכה ליד החפירות. הפגנה זו היתה מסתיימת בשלום, אלמלא אותה "פקודת יום" שהיה בה לסמך את שערות הראש, גם אם היתה מכוונת כלפי עבריינים המסכנים את שלום הציבור. למקד את תשומת הלב סביב השאלה, אם אכן מרט הקצין בזקנו של האיש, או שרק אחז בדש בגדו, לפי ההתפתחות שהיתה בשעות האחרונות, חוששים אנו, שהמתלונן עוד יועמד לדין, כפי שהיה נהוג באחת המדינות בתקופת טרום היסטורית, שמטב לא לכנות אותה בשמה.

אנו מוכנים לדרון לכף זכות את המפקח הכללי של המשטרה, שמרוב עיסוקים, לרבות בתיקון המידות בתוך צמרת המשטרה לא התפנה לראות את התמונות שראו אור בכמה עתונים. מהם היה משתכנע, שהשימוש בעודף כח כלפי מפגין חרדי, ממנה הזדעזעו כמו רבים אחרים, לא היה מקרה יוצא דופן. היה נוכח לדעת, שהיו תופעות לא פחות חמורות מאשר מריטת שערות זקנו של יהודי חרדי. אלא אם כן, מחזה של הנפת מקלות על ראשו של אזרח בעוצמה כמו זו שכולנו ראינו, היא מעשה שבשיגרה ואף רצויה, כך אפשר להסיק מהתנהגות פיקוד המשטרה.

אסור לתת למקד את הבעייה סביב שני מקרים חריגים. זו בעייה הרבה יותר רחבה והרבה יותר חמורה. המשטרה עד הדרגים הבכירים מתעלמים בשיטתיות מתלוננות של יהודים חרדים, עד שהם החליטו שאין להם ענין להתלונן וסובלים. כיון שלעתים, תלונה משמשת גם עילה להתנכלות. המשטרה, כולל שר המשטרה, התעלמו לחלוטין מן התלונה שהגיש רב צעיר בירושלים, על התנכ"לות אכזרית מצד שוטרים על לא עוול בכפו. ועוד הוסיפו חטא על פשע, במקום להעמיד לדין משמעתית את השוטרים על התנהגותם מאיימים במשפט פלילי נגד המתלונן. אנו חוזרים ושואלים, מה עלה בגורלם של השוטרים אשר הוסיפו חטא על פשע, כאשר פרצו באכזריות לתוך ישיבת "תולדות אהרן" אף שלחו ידיהם ברכוש יקר ורק במקרה נתפסו בקלקלתם. האם הסתפקה המשטרה בהעברת המעורבים בפרשה לאיזור אחר. כמה שונה דינו של שוטר שנתפס בגניבת רכוש זר, מדינו של אזרח?

אין לתת לפיקוד המשטרה להסיח את הדעת מן העיקר, הבעייה העומדת על סדר יומנו, איננה השאלה אם שוטר זה או קצין זה מרט שערות זקנו של אדם, או שהפעיל כוח יותר. השאלה, יחסה של המשטרה כלפי ציבור גדול, ציבור שנתן ביטוי לכאב הנפש נוכח חילול הקברים, כאב שהחריד כל מי שיראת ה' נוגעת ללבבו. כל מי שחרר על חרדת הדין והסכנות הצפויות מחיטוטי קברים, ובענין זה שותפים כל החרדים לדבר ה' ללא חבול — זאת לא נוריד מסדר היום עד שחופסק התנכלות זו.

☆ מאמצים לטשטש התנהגות גסה

תמונה שבה קצין משטרה תופס בזקנו של יהודי חרזי אינה נעימה אפילו לראשי המשטרה. מסתבר, כי יש שם איזה גבול שיודעים שאסור לעבור עליו, וטוב שאנו יודעים מה הוא. לשבור אלה על גבו של חרזי — מותר; להכות בראש עד זוב דם, למצוע אדם בעינו, להכות בידים וברגלים — מותר, לתפוס בזקן — זה כבר אסור אפילו אליבא דמשטרה, והיא משתדלת עתה בכל המאמץ צים להכחיש את האשמה, בטענה כי הקצין תפס רק בדש המעיל של האדם המצולם ולא בזקנו.

לדינו — אסור גם להניף אלות באכזריות, די אם תופסים אדם בידיו וברגליו ושמים אותו במעצר, אם אמנם חושדים בו שהוא מפריע לסדר, אבל אז, כשהוא יחיד וממולו שלושה שוטרים — מיותר לגמרי להניף עליו אלות ולהכות בו. תמוה הדבר, כי מן התמונות הללו שפורסמו בהרחבה בכל עתוני העולם, לאו דוקא ביוזמת האנשים שהוכו — לא נודעוה המשטרה, ואילו דוקא מן התמונה הזו הם מזרעזעים כל כך ומנסים לגלגל את האשמה על אחרים, כאילו מדובר בעלילה.

משטרת ירושלים עברה כל גבול במאורעות האחרונים, ואפילו אם במקרה זה לא תפסה בזקן ממש, הרי השוטרים עשו מעשים שלא ייעשו, מפקד משטרת ירושלים הכריז על איזור שלם שכל מי שיימצא בו ייעצר, הוא לא נרתע מלאיים על כל יושבי שכונת מאה שערים שזכו ללא רחם, והדברים פורסמו בלא שיוכחשו. דברים אלה גרועים פי כמה וכמה מהאשמה שמנסים עתה להכחיש.

☆ מענין לענין

עורכו הראשי של "מעריב", מר שמואל שניצר, נתלווה לראש הממשלה בביקורו בארה"ב, ובשובו הוא מפרסם מאמר מקיף על "חזית שהופקרה", וכוננתו לחזית ההסברה של ישראל בארה"ב. הוא מתאר תיאור קשה ביותר כיצד מדינת ישראל משתקפת בכלי התקשורת בארה"ב, כשלמול זה מחדל ישראלי מוחלט בתחום ההסברה.

מקריאת דבריו עולה באמת תמונה מחרדה, אך כמה היא מזכירה, ממש כמו צילום מדוייק, את מצבה של היהדות הדתית במדינת ישראל. כמו שכלי התקשורת שם משקרים, מכזבים, מסל-פים ומגזימים באשר למדינה היהודית, כך עושים כאן בארץ כלי התקשורת ליהדות הדתית, ויכול היה מר שניצר לחסוך טירחה מעצמו אילו פשוט אמר, שמה שעושים כאן לדתיים ולחרדים עושים שם לכל ישראל, ודי היה בכך כדי להבין הכל...

בין היתר, הוא מביא כדוגמה את הפרסומים על התנהגות המשטרה כשהוא נותן במרכאות את המלים "מעשי הזוועה" של המשטרה. כאן, במקרה זה, לא היו הפרסומים וזועתים, הם היו בדיוק כפי שפורסמו גם כאן בארץ, בין היתר — גם כעתנו שלו, אלא שכאן עוררו גלוי-שמחה על שהמשטרה ידעת להרביץ לחרדים השנואים עליהם, ואילו בחו"ל זה באמת מעורר רושם וזועתי. משטרה יהודית מכה ביהודים בעורה, המעוררת זכרונות קשים ביותר... אכן, כנגד זה לא דרושה הסברה נגמת, אלא דרוש שהמ-שטרה תלמד לקח, תסלק משורותיה אותם מפקדים שניצחו על האכזריות ותחרול משיטות של ענישה קיבוצית.

עזה, בהתאם לסיכום שהושג בשעתו בקמפ דייוויד להעברת הממשל האזרחי לידי התושבים המקומיים, בעוד שעניני הבטחון יישארו בידי ישראל.

אמש המריאו השרים בורג, נסים וסגן שר החוץ ד"ר מ. בן מאיר ואתם הפקידים הבכירים של משרדיהם לקהיר. ואילו היום יצא לקהיר שר הבטחון מר א. שרון שיביא את התוכנית המפורטת בדבר הקמת שלד ממשל עצמאי בשטחים, תוך מאמץ להגביר את חלקם של התושבים המקומיים כממשל האזרחי תוך שיתוף פעולה עם משרדי הממשלה

בוטרוס ראלי לפני כחודש, מידע להפריד בין הענינים האזרחיים שימסרו לטיפול מירכי של תושבים מקומיים ובין הענינים הבטחוניים שישארו כאמור בסמכותה של ישראל. תוכנית זו נתקלת בהתנגדותם הנמרצת של ראשי העיריות הערביות מרכיחם תומכי אש"ף, ובשיחות קהיר תדרוש ישראל ממצרים להכנס לעזבי הקורה כדי ליצור לפחות את השלד של הממשל העצמי עוד לפני סיכומם של שחת האוטונומיה.

כתב יופי"ע מוסר מקהיר שפקידים מצריים אמרו כי המושב בן היומיים בייפתח ביום רביעי ב"כית מינה"

שר הבטחון יביא לממשלה הצעה להסדרי המינהל ביר"ש ועזה

שר הבטחון אריאל שרון, עומד בשיבה הקרובה של הממשלה להביא על דעת ראש הממשלה הצעה להסדרי המינהל ביהודה, שומרון וחבל עזה לאמור: יופרדו הסמכויות באזורים אלה.

הפעילות והתשתית הקשורים בבטחון יהיו באחרות אלופי הפיקודים ואילו הפעילות האזרחית יקשורה בתושבים הערביים תהיה באחריות מינהל אזרחי, שיהי כפוף

לזר הטחון ויפעל, כבער, כתיאום עם משרדי הממשלה, באמצעות מתאם הפעולה בשטחים.

המינהל האזרחי ביהודה, שומרון וחבל עזה יתבסס בהדרגה על אזרחים שיחליפו אנשי צבא.

במקביל, המגמה היא להגדיל את מספרם של תושבי יהודה, שומרון וחבל עזה כמינהל האזרחי, לרבות מילוי תפקידים בכירים — על כך מסר אמש דובר משרד הבטחון.

בשיחות בגין עם השליח הצרפתי

צרפת שואפת לדף חדש ביחסים עם ישראל

— מאת סופרנו המדיני —

"צרפת משתדלת לפתוח דף חדש ביחסים בינה ובין מדינת ישראל" — מתברר בתום פגישה שנערכה אתמול לז עטאלי — ועצו המיוחד של

מיטראן נשיא צרפת, ובין ראש ממשלת ישראל מר מ. בגין. בשיחה, שהתנהלה כצורה ייחודית ביותר, מסר עטאלי שדר אישי (המשך בעמ' אחרון)

שרה גלבשטיין

ישעיה ברנד

ירושלים, כ"ט בתשרי התשמ"ב
27 באוקטובר 1981

650-3

לכבוד
מורנו ורבנו הנעלה
הרב משה פיינשטיין
נשיא אגודת הרבנים בארצות-הברית וקנדה
ניו-יורק

מורנו ורבנו הנעלה,

אתחיל בבקשת סליחה על האיחוד הניכר במתן חשבותי
למכתבו החשוב. טירדותי המרובות וכן עונת התגים, גרמו לאיחוד זה.
בטוחני כי כבודו יבין ויסלח.

החפירות האיכיאולוגיות בעיר-דוד, בינתיים הופסקו.
באשר להידושן או אי-הידושן - הבעיה הובאה בפני בית-המשפט העליון של
המדינה.

ביקשתי להביא לקבר-ישראל את כל העצמות אשר עדיין
לא קויימה לגביהן המצוה הגדולה הזאת.

בכבוד ובהוקרה,

מ. בגין

ירושלים, כ"ט בתשרי התשמ"ב
27 באוקטובר 1981

לכבוד
מדינת דרבנו הנעלה
הרב משה פיינשטיין
נשיא אגודת הרבנים בארצות-הברית וקנדה
ניו-יורק

מדינת דרבנו הנעלה,

אתחיל בבקשה סליחה על האיחור הניכר במתן תשובתי
למכתבו החשוב. טיפוחי המרובות וכן עונת החגים, גרמו לאיחור זה.
בטוחני כי כבודו יבין ויסלח.

החפירות הארכיאולוגיות בעיר-ירד, בינתיים הופסקו.
באשר לחידושן או אי-חידושן - הבעיה הובאה בפני בית-המשפט העליון של
המדינה.

ביקשתי להביא לקבר-ישראל את כל העצמות אשר עדיין
לא קויימה לגביהן המצוה הגדולה הזאת.

בכבוד ובהוקרה,

מ. בגין

אגודת הרבנים דארצות הברית וקנדה
THE UNION OF ORTHODOX RABBIS
OF THE UNITED STATES AND CANADA
235 EAST BROADWAY
NEW YORK, N. Y. 10002

964-6337
964-6338

ב"ה ט"ז אלול תשמ"א

אל כבוד ראש הממשלה מר מנחם בגין שי'.
שלו וברכה!

פונים אנחנו בזה למע"כ על דבר החפירות הארכאולוגיות הנעשות בארץ. מטרתנו במכתב זה היא כפולה. לדרוש הפסקת החפירות, ולדרוש להביא לקבורה את העצמות שהוצאו מכבר מן הקברים. עצם החפירות והוצאת העצמות הן פעולות האסורות עפ"י דין. כמו כן ההשתמשות בעצמות הללו לחפירות, וההמנעות מהבאתן לקבורה אסורות עפ"י דין, ובכל הנ"ל יש משום בזיון המתים, דבר הנחשב לעבדה חמורה. לאידך גיסא הבאת העצמות לקבורה היא מצוה גדולה. לכן אנחנו פונים בזה למע"כ בבקשה ודרישה נמרצה לתת פקודה להפסיק את החפירות והוצאות העצמות וההשתמשות בהן, ולהביא לקבורה את העצמות שכבר הוצאו. וזכות המצוה תגן על הארץ ויושבי' ומושע ישראל.

בכבוד רב, וכוח"ט,

אגודת הרבנים דארצות הברית וקנדה

משה פיינשטיין

הרב משה פיינשטיין
נשיא

מס' 3-50
23 IX. 1981

התאחדות המורים
מחוז צפון בקה"ל

התאחדות המורים
מחוז צפון בקה"ל
מחזורי

צ'יין קול קבוצה קבוצתו וט בנס סוף
15 יום של כנסים
לפי כבוד פולו ערן אהרן שם קה"ל
לפי ארבע עשרה עשרה
סדרה בעק אהרן

2) במידה וההסדרה
תהיה פורמאלית
אם יש...
מס' 3-50

כר משה שמוע פורמאלית
לפי שם אהרן שם קה"ל
הם עבדו אלה על
איש הסקולר וההסדרה
תמו פולו ערן אהרן
במקרה כנס

111

111

111

111

6207, 9...

p-1

ירושלים, כ"א באלול התשמ"א
20 בספטמבר 1981

650-3

לכבוד
מר דודר פוגל
ראש המועצה המקומית
רמת ישי.

מר פוגל הנכבד,

זאת לאשר בפודה את קבלת מברקך מיום ה- 3 בספטמבר
1981, שהובח על שולחנו של ראש הממשלה לעיונו.

בכבוד רב,
ובברכה שנה טובה,

י. קדישאי
מנהל לשכת ראש הממשלה

ירושלים, כ"א באלול התשמ"א
20 בספטמבר 1981

650-3

לכבוד
מר דוד פוגל
ראש המועצה המקומית
רמת ישי.

מר פוגל הנכבד,

זאת לאשר במורה את קבלת מברקך מיום ה- 3 בספטמבר
1981, שהובח על שולחנו של ראש הממשלה לעיונו.

בכבוד רב,
ובברכה שנה טובה,

י. קדישאי
מנהל לשכת ראש הממשלה

4 IX. 1981
650-3

'81 SEP -3 15 38

7007098 103 חי
1415 3 31 חיפה

114

לכבוד
ראש הממשלה מר מנחם בגין לשכת ראש הממשלה
ירושלים

אדוני ראש הממשלה
אבקש להתערב אישית בנושא חפירת המנהרה בכותל להעדת העדה המוסלמית
על העדה היהודית
דרור פוגל ראש המועצה רת ישי

ספ

Jerusalem, September 18, 1981.
650-3

Mr. D. Schwartz,
1819 - 50th. St.,
Brooklyn, N.Y. 11204,
U.S.A.

Dear Mr. Schwartz,

I wish to acknowledge with thanks receipt of your letter of September 4, 1981 to the Prime Minister, and to advise you that its contents have been brought to his attention.

With best wishes,

Sincerely yours,

Miss Yona Klimovitzky
Personal Assistant to the
Prime Minister

A

307

His Excellency
Prime Minister
Menachem Begin
Jerusalem, Israel

ה' רס"ח תש"ח
ה' תש"ח תש"ח

D. SCHWARTZ
1819-50th St.

B'lyn, ny 11204
USA

ה' שנת ה'תש"ח ל'ק"ג 3/25
/1567 P.M.N

A cable was recently sent to you by Rabbi Moshe Sherer Chairman of Agudath Israel World Organization here in N.Y. to halt the archaeological diggings at the site of 3/3 78 in Jerusalem. Even though I am not a member of Agudath Israel I am of like opinion and I therefore, also

18/9/81

respectfully urge you that you personally intervene with all the power of your lofty office to immediately halt the archaeological diggings at the City of David site. Responsible Rabbinic authorities of worldwide renown have determined that this digging desecrates an ancient Jewish cemetery in violation of Jewish Law and of internationally accepted standards respecting the sanctity of cemeteries. This activity is especially abhorrent when it occurs in our Holy Land, because it could never take place in the U.S. or any part of the free world etc. 'We all' personally appeal to you, particularly

before your critical visit to Washington, to put a halt to this desecration of ancient graves by obstinate archaeologists who place scientific knowledge above the rights of the dead to have their final resting place respected. We all find common ground of respect for the inviolability of cemeteries which is a fundamental part of our faith. Please give this priority your full attention and put to rest an unnecessary divisive event which is building up to a explosive worldwide reaction, so that you can concentrate on the major issues before you of bringing peace to the "Land of Israel" etc.

I might add that I never heard of any diggings at any Arab burial sites in Israel. Is it because the government is afraid of Arab reaction? Why then is there no respect for Jewish possibilities at least on the same level as for the Arab population.

Please give this urgent issue your full and immediate attention.

I might also add that I was praying for your success at the polls as all religious Jews were in Israel as well as here in the U.S.

Wishing you continued success, both personal and national, I remain yours truly,

Stella 3/3

1/11/77 P33131 3/77 'E777

21
1

ירושלים, י"ח באלול התשמ"א
17 בספטמבר 1981

650-3

לכבוד
מר מרדכי למדן
רחוב הפרחים 5
ח פ ת

מר למדן הנכבד,

הריני מאשר בתודה את קבלת מכתבך מיום כ"ז מנחם-אב
התשמ"א. אנו נביא את דבריך לעיונו ולתשומת-לבו של
ראש-הממשלה.

בכבוד רב
ובברכת שנה טובה,

י. קדישאי
מנהל לשכת ראש-הממשלה

ירושלים, י"ח באלול התשמ"א
17 בספטמבר 1981

650-3

לכבוד
מר מרדכי למדן
רחוב הפרחים 5
ח י פ ה

מר למדן הנכבד,

הריני מאשר בחודה את קבלת מכתבך מיום כ"ז מנחם-אב
התשמ"א. אנו נביא את דבריך לעיונו ולתשומת-לבו של
ראש-הממשלה.

בכבוד רב
ובברכת שנה טובה,

י. קדישאי
מנהל לשכת ראש-הממשלה

לכבוד
ראש ממשלת ישראל
מר מנחם בגין.
משרד ראש הממשלה
ירושלים.

שלום רב.

הנידון: חפירות עיר דוד.

כידוע לך ודאי, אין לרבנים הראשיים שום "קייז" משפטי כנגד הארכיאולוגים ועל כן הם הלכו לפסוק הלכה. גם ממנה הם עשו חוכא וטלולא שכן - אם ייקברו שלדים שנמצאו במקום אחר (מדבר יהודה) אזי בעיר דוד אין בית קברות (קשר מוזר, האין זאת, או שמא יש כאן רק מאבק אישי כנגד הארכיאולוג ההוא - המפקד לשעבר?) כידוע לך גם מותר ביהדות להעביר עצמות אדם שנפטר ונקבר למקום אחר, וראה מקרי הרצל וז'בוטינסקי; ואולם משום מה מסרבים הרבנים להעמיד פקה של החברה קדישא - כפי שהוצע ע"י ארכיאולוגים - האם משום שהם חוששים כי לא ימצא שם בית קברות? ובקשר לקברי המלכים, מי כמו הרבנים יודע שהחוק היהודי לא התיר לקבור בתוך העיר. כמו כן נמצאה אבן המצבה של הקבורה השניה של עוזיהו מלך יהודה (כיום במוזיאון באיסטנבול), כלומר - עצמות מלך אחד לפחות הועברו. והאם לא נשמח כולנו, כולל החרדים, אם אכן יימצאו קברים אלו? אלא שמציאה זו, כמו כל חפירה אחרת בארץ, מעמיקה את שרשינו הציוניים בה ואילו החרדים רוצים להרחיב את מנהג בואם של יהודים לארץ למות בה ולא כדי לחיות בה. ועינין חילול הקברים - דומני שגם רחביה וגם שכונת פאג"י (!) בירושלים בנויות על בתי קברות עתיקים.

דומני שרוב היהודים החילוניים בארץ וגם חלק מן הדתיים הנם בעד היהדות אך לא בעד הממסד האמור לייצג אותה, אנו מייחלים לממסד נאור יותר - לבית הלל. חוששני שהחזון הנפרץ בימינו של רבנים העוסקים בארכיאולוגיה בא אולי לקיים את הכתוב: "אהב את המלאכה (חפירה) ושנא את הרבנות"

אדוני ראש הממשלה, השכם והערב הנך חוזר וטוען שהמדינה היא דמוקרטית והבחירות בה דמוקרטיות וגו'. אל תיתן ידך להפיכתה למדינה תיאוקרטית. אין ולא תיתכן תיאוקרטיה-דמוקרטית.

היום נודע כי ב"שער וורן" התנהלו חפירות ע"י הרב גץ. ככל הידוע לא נעשה הדבר ברישיון אגף העתיקות ולא אתפלא אם אגף העתיקות יתבע את החופרים למשפט על חפירה שאיננה חוקית.

מרדכי למדן

בברכה -

מרדכי למדן
רח' הפרחים 5
חיפה 733 34

העתקים: לשר החינוך והתרבות.
לעיתון "דבר".

ירושלים, י"ח באלול התשמ"א
17 בספטמבר 1981

650-3

לכבוד
מר נסים חרמון
חוב בן-יתודה 22 א'
תל-אביב

מר חרמון הנכבד,

הריני מאשר בתודה את קבלת מכתבך אל ראש-הממשלה
מיום ג' באלול התשמ"א.

כבוד רב
ובברכת שנה טובה,

י. קדישאי
מנהל לשכת ראש-הממשלה

ירושלים, י"ח באלול התשמ"א
17 בספטמבר 1981

650-3

לכבוד
מר נסים הרמון
חזוב בן-יהודה 22 א'
תל-אביב

מר הרמון הנכבד,

הריני מאשר בתודה את קבלת מכתבך אל ראש-הממשלה
מיום ג' באלול התשמ"א.

בכבוד רב
ובברכות שנה טובה,

י. קדישאי
מנהל לשכת ראש-הממשלה

ב"ה

נסים חרמון
רח" בן יהודה 22/א
הל-אביב

טל. 865772

ג' אלול תשמ"א

לכבוד

ראש ממשלת ישראל, מר מנחם בגין, מסכן ראש הממשלה, ירושלים
פרופסור מר יגאל ידין,
הרב מ.י. גץ, ת.ד. 14123, ירושלים

א.מ.נ.,

נחבקשתי למטור לכם דבריו של כבוד האלוהים, כבפעמים קודמות: -

"מדינת ישראל ועמה בכלל והארכיאולוגיה הישראלית בפרט, יצאו נשכרים יותר באם יופסקו החפירות באיזור ג'י. המשך החפירות יביא לפילוג העם והוא חתירה למלחמה, אותה המלחמה הבלתי נמנעת שאתם עומדים בפניה באותם התאריכים שנאמר לכם כבשנים קודמות, בנבואותיהם של משה סנה ומנה (3.12.1981, 30.12.1981 - וגם בתאריך המקביל - ג' בטבת).

דעו לכם את זה אשר הבהרתי לקומוניסט נסים חרמון שהאות ג' והספרה 3 הם סמל המלחמה - וזולתי אין מי שימנע אותה - האם כדאי לכם להפור באיזור ג'י ולהפר את מנוחתם של הנשמות ולהביא על עצמם המלחמה ? "

אלה דבריו של כבודו אשר חיברתם ממעשי הנסים והחלומות

אשר התרחשו לאחרונה.

בכבוד רב,

(נסים חרמון)

נסים חרמון

Jerusalem, September 15, 1981.
650-3

Mr. Roy Cohen,
2443 Powhatan,
Anaheim, California 92808,
U.S.A.

Dear Mr. Cohen,

I wish to acknowledge with thanks receipt of your letter to the Prime Minister dated August 25, 1981, and to advise you that it will be brought to the Prime Minister's attention upon his return from his present official visit to the United States.

With best wishes and appreciation for having taken the time to write.

Sincerely yours,

Miss Yona Klimovitzky
Personal Assistant to the
Prime Minister

2443 Powhatan
Anaheim, California 92806
U.S.A.
August 25, 1981

*Will he be brought
to P. - is all*

Prime Minister Menachem Begin
Prime Minister's Office
Jerusalem, Israel

Dear Mr. Prime Minister:

The Jewish people has suffered greatly at the hands of countless persecutors. We have survived pogroms, the Holocaust--Hell itself.

But what I saw on the CBS Evening News on August 23 at 11:15 p.m. PDST appalled and disgusted me, for I saw an atrocity far worse than those of history. Indeed, if I did not know better, I would have thought that the rabbis were being attacked by Arab police, or militia in any one of countless nations of the world. Never would I have thought the attackers were Israeli police.

And the fact that I learned about the incident on network TV caused me great embarrassment. I couldn't help but wonder how the tableau was playing in Damascus and Beirut, Tehran and Riyadh. And Moscow. The scenes reminded me of Germany 1930-45, of Russia/Poland 1870-1900, of Jerusalem when she was ruled by the Syrians, the Greeks, the Romans. The scenes also brought to mind events in my country's history--Kent State 1970, Selma Alabama 1961.

I watched a nation that Isaiah called *עַלְמָא דְּכִיבְרֵי* disgracing itself two weeks after *על עשרת הדיברות*--assaulting the leaders of its own faith. No Catholic would dream of beating a bishop, a cardinal. No bobby in Londonderry would attack a minister. And yet I find myself having to explain to my sons why we seem to have no respect for our own religious leaders, why there was no attempt at arbitration, why our own Israeli police had to descend to Gestapo tactics against its own. Even if the ultra-religious sector is cause for private anger or bitterness, publicly, there must be respect.

Why was it so important for Dr. Shilo to proceed with the dig over the rabbis' protests? If there had been a question as to whether this was holy ground, couldn't both sides have talked the matter over? The Israeli government can talk things out with Egypt, the United States, and other nations when necessary. Why can't Jews sit down and reason together--with other Jews?

*191K
15-9-81*

Memories of the Scopes Trial came to mind, the challenge of Darwin to the Biblical theory of evolution. Once again, science is coming face to face with religion. I too am a scientist who believes in probing for the answers, but not at the expense of Judaism. Never at the expense of Judaism. Have we lost our respect for our religion, whether we practice it or not?

The film footage I saw leads me to believe we have, and thus I must assume we must be giving great satisfaction to our enemies. Within the last six months, several synagogues and Jewish cemeteries in the Los Angeles area, as well as the Simon Wiesenthal Center and some private

homes, were victims of anti-Semitic vandalism. In view of the renewed attacks on our communities worldwide, should we not be showing a united front to the world? Or is unity something we display only during intensive attack? The Jew cannot be separated from his religion, whatever his vocation. The history of our people is its religious history, and the excavation at the *שני* is a scientific expedition into the religious history of our people.

The month of Elul begins next week, and for a month the shofar will call Jews everywhere to begin searching their souls to prepare for *פ'N'* *פ'אג'ו*. We should be giving serious thought to God and what He thinks of us. And whether the Light unto the nations is growing dim.

The world Jewish community has worked long and hard and suffered dearly to get to this point in its history--an independent Israel and a united Jerusalem show the world the moxie we have. Don't humiliate the Jews of the world by displaying your prejudices and hostility on international news film. Don't let personal egos destroy what we have worked so long and hard to accomplish. Don't help the *פ'ד* destroy us.

The final words of the *שני* service of Yom Kippur are *לשנה הבאה בירושלים*. Next year in Jerusalem. It should be my hope, the hope of Jews everywhere in the *שני*, to be next year in Jerusalem. But in the light of the hostile acts of Jerusalem's police against fellow Jews, I might wonder "Why next year in Jerusalem?" Let it be your goal to light in every Jewish heart the passion to return to Jerusalem, by making Jerusalem a place where a Jew would want to live.

— לשנה הבאה בירושלים

Roy Cohen

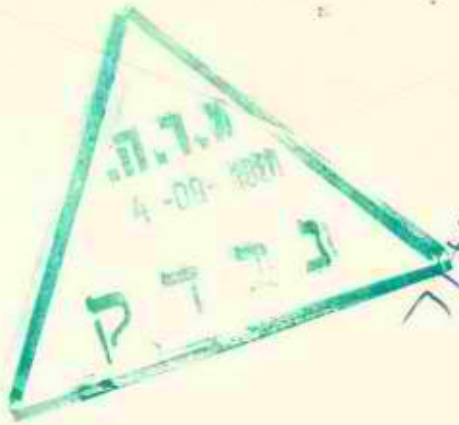
Roy Cohen
A Concerned Jew

ROY COHEN
2443 E. Powhatan
Anaheim, Ca 92806
U.S.A.

Menachem Begin, Prime Minister
Prime Minister's Office
Jerusalem, Israel

AIR MAIL

MAIC

A-12

1A

RABBI: Usher Solomon

1445 44th Street
Brooklyn, N.Y. 11219
September 15, 1981

Honorable Prime Minister
of the State of Israel
His Excellency Menachem Begin
Jerusalem, Israel

Dear Prime Minister:

Please send out all the
archaeologists from the State of
Israel. Let the dead rest in
peace, or you will lose your
position in the Israeli Government.

Best wishes, from,

Respectfully,

Usher Solomon se
Rabbi Usher Zelig Solomon
U.S.A.

Rus/oh

Handwritten signature or initials, possibly "L. J. ...".

Handwritten text, possibly "L. J. ...".

Handwritten text, possibly "L. J. ...".

Handwritten text, possibly "L. J. ...".

✓
Leni J. Garfunkel

10 Rickland Dr.
Randolph, VJ

תקבל
14 IX. 1981

650-3

Dear Mr. Prime Minister:

As a loyal and proud reformed Jew, I was appalled and very much angered by the violent display of clubs and hoses against religious Jews protesting the exclamation of the city of David. It reminded me of Nazi Germany.

There can be no excuse for such violence of Jews against Jews. If the Israelis can do it, why not the Germans or Americans?

Leni Garfunkel

Jerusalem, September 14, 1991
650-3

Mr. and Mrs. Samuel G. Klein,
40 Brighton 1st. Rd. 6B,
Brooklyn, N.Y. 11235,
U.S.A.

Dear Mr. and Mrs. Klein,

I wish to acknowledge with
thanks receipt of your letter to the Prime Minister,
and to advise you that its contents have been
brought to his attention.

With best wishes,

Sincerely yours,

Miss Yona Klimovitzky
Personal Assistant to the
Prime Minister

Hon. Premier Menachem Begin.
90 Knesset
Jerusalem, Israel.

A

Dear Sir.

On the televised news item this Sunday evening, we were horrified to see Jews being beaten by Jews (Police)

With the sentiment of the World as it is today, the State of Israel should be more circumspect in its behavior.

We in our small way, attempt to support Israel in every which way possible, monetary, spiritually and faithfully.

We do not intend to tell you how to manage your affairs, but the scene of Jew against Jew turned our stomachs. We think the matter of the excavating of the Jewish Graves could have been settled in a less violent manner.

Our Jerusalem was lost once before because of fighting between Jews, we hope and Pray that this will not be the case now or in the future.

United we stand, divided we fall.
Long Live Israel.

With kindest regards and Peace in
Israel. We are

ATK
14.9.81

Loyal Friends of Israel
Mr + Mrs. Samuel S. Klein

Mrs. Annal H. Klein
40 Brighton 1st Rd. 6B
Brooklyn, N.Y. 11235

USA
30c

**Tour
The
United
States**

MAL ENCAMINADO
A PANAMA

Hon. Premier Menachem Begin
% Knesset
Jerusalem, Israel

AEROGRAMME • VIA AIR MAIL • PAR AVION

② Second fold

See the U.S.A... vacationland of the world!

© USPS 1980

Additional message area

WE OPPOSE EXCAVATION OF GRAVE'S

Elliot Metz	258 Ave P Bklyn NY 11204
Arthur Hommes MD	907 1st St BK 11223
Ronald J. Ziden	15806 47th St. Bklyn NY 11223
Arja Holdstein	1981 E. 8th St Bklyn NY 11223
Z. Z. Ziden	1809 E. 5th St, BK 11223
David Dandekar At	1930 E. 8th St, Bk, N.Y. 11223
Z. A. Hessegrad	1746 E 13th St " " 11229
A. Sarner	3310 Nassau Ave Bklyn 11224
Alvin Schenker	1983 E 7, Brooklyn, N.Y. 11223
Yeshaya Arner	1942 E. 9th St Bklyn 11223
Lionel Medetsky	1807 E 4th Bklyn 11223
Joseph Mansam	621 Ave Bklyn NY 11230
Joseph Friedman	1501 E. 17 St. BK 11230
Kenneth Chaff	501 Ave R Bklyn 11223
Leon Sachin	727 Dumont St Bklyn 11235
Shy Marcus	1879 E 2 St Bklyn 11224
Myra	1791 Dean Pl NY BK 11223
Edward Zaidi	1551 E. 8 St. Bklyn 11230
Agmund Friedman MD	1543 - E 9 St Bklyn NY 11230
Yehuda Hamburg	376 Blvd New Rochelle N.Y. 10801
Stelomo Berger	1766 E 13 St BK 11229
Eliya Hamburg	1942 E. 9th St Bklyn N.Y. 11223
C. Ferrel	1428 E. 12th St. BK Bklyn NY 11230
Menachem Adelman	1635 E 10th St, Bklyn. NY 11223
Samuel Shapiro	1745 East 12 St. Bklyn NY 11224

AIR MAIL

ISRAEL

PREMIER BEGIN
JERUSALEM,
ISRAEL

Jewish Voters Club

1819 OCEAN PKWY

Bklyn, N.Y. 11227

U.S.A.

777

13-09-1981

777

AIR
MAIL

Jerusalem, September 13, 1981.

650-3

Mr. R. Steinbock-Sinclair,
2021 Spring Road,
Oak Brook, Illinois 60521,
U.S.A.

Dear Mr. Steinbock-Sinclair,

This is to acknowledge with thanks receipt of your communication to the Prime Minister dated August 25, and to advise you that it will be brought to his attention upon his return from his present official visit to the States.

With best wishes,

Sincerely yours,

Miss Yona Klimovitzky
Personal Assistant to the
Prime Minister

Jerusalem, September 13, 1981.

Mr. R. Steinbock-Sinclair,
2021 Spring Road,
Oak Brook, Illinois 60521,
U.S.A.

Dear Mr. Steinbock-Sinclair,

This is to acknowledge with thanks receipt of your communication to the Prime Minister dated August 25, and to advise you that it will be brought to his attention upon his return from his present official visit to the States.

With best wishes,

Sincerely yours,

Miss Yona Klimovitzky
Personal Assistant to the
Prime Minister

ROBERT STEINBOCK-SINCLAIR

ATTORNEY AT LAW

2021 SPRING ROAD

OAK BROOK BANK BUILDING
SUITE 229

OAK BROOK, ILLINOIS 60521

TELEPHONE
(312) 920-8877

CABLE ADDRESS
ERGOLEX, OAKBROOK, ILLINOIS

August 25, 1981

Mr. Menachem Begin
Prime Minister
Jerusalem, Israel

Dear Mr. Begin:

The television newscast showed an incident on August 23, 1981 where Israeli police armed with clubs, viciously attacked defenseless orthodox demonstrators protesting some archaeological work which they (the orthodox) thought to be an act of desecration of a cemetery.

The sight of the club swinging police brought to mind history I prefer not to recite. In my wildest thoughts I could not imagine that the Israeli police would be capable of acts, which we condemned in Nurenberg, against their own people.

Would fire-hoses have not been sufficiently effective for crowd control?

I hope sincerely that you will be good enough to instruct someone in your office to send me information on what action is being taken to punish this conduct on the part of the police and to prevent its recurrence.

Sincerely yours,

Robert Steinbock-Sinclair

RSS/gl

4/1K
13-9-81

NNNN

'81 SEP -9 19 08

J495

ZCZC NYJ844 THW138 BKG212 BKBK080589
ILJM HL THBK 035
TOCBANGKOK 35/33 09 2000

650-3

LT

M. BEGIN
KNESSET
JERUSALEM

DISGUSTED AND SHOCKED TO LEARN OF RENEWED
DIGGINGS IN MORED
HARHABIYIT. STOP THIS CHILUL HASHEM
IMMEDIATELY AND RELEASE
ALL IMPRISONED PROTESTORS.
SIGNED SHLOMO BORUCH FOR FAR EAST ORTHODOX
SEX ASSOCIATION

COL TL RPT LT M. BEGIN KNESSET

J84

ZCZC SIS352 JKE423 FQXF2136
ILJM HL CHBX 174
ZUERICH 174/167 14 1155 PAGE 1/50

Handwritten: No 27
Circular stamp: משרד ראש הממשלה ירושלים
נתקבל
15 IX, 1981
650-3

81 SEP 14 16 07

LT
PRIME-MINISTERS OFFICE
MISRAD SCHEL ROSCH HAMEMSCHALA
JERUSALEMI SRAEL

Handwritten: 27 28 =

WE THE UNDERSIGNED ARE EXTREMELY PERTURBD AT THE DEVELOPMENTS IN THE ISSUE OF THE ARCHIOLOGICAL EXCAVATIONS IN JERUSALEM. EVERY CONSCIOUS JEW FEELS VERY STRONGLY ON THIS VERY DELICATE MATTER OF THE DIGGING UP OF OLD "BATEI-KEWAROTH" BECAUSE BESIDE THE ACTUAL PROBLEM

COL OK

FQXF2136 PRIME-MINISTERS OFFICE PAGE 2/50

IN JERUSALEM IT PUTS IN DANGER THE WHOLE FUTURE SANCTITY OF OLD "BATEI-KEWAROTH" THROUGH OUT THE WORLD. THIS IS PARTICULARLY SO, IN VIEW OF THE WORLD WIDE PUBLICITY GIVEN TO THIS PROBLEM IN THE NONE-JEWISH PRESS. IT IS AN AFFRONT TO THE SELF-RESPECT AND DIGNITY OF THE JEWISH PEOPLE. WE

FQXF2136 PRIME-MINISTERS OFFICE PAGE 3/50

APPEAL TO THOSE RESPONSIBLE TO RESTORE ONCE AGAIN THE DIGNITY BECOMING FOR SUCH "BATEI-KEWAROTH" AND CEASE ALL EXCAVATIONS.
RABBI S. BREISCH, AGUDAS ACHIM ZUERICH, RABBI D. LEVY,
IRG ZUERICH, RABBI B. PELS, JUEDISCHE GEMEINDE LUZERN, RABBI
B. RABINOWITZ, JUEDISCHE GEMEINDE LUGANO, RABBI M.C. SCHMERLER,
MACHSIKE HADASS ZUERICH, RABBI J. SNYDERS,

FQXF2136 PRIME-MINISTERS OFFICE PAGE 4/10

IRG BASEL, RABBI A. YAFE SCHLESINGER, MACHSIKE HADASS GENF

COL OK

TELEGRAMME

TELEGRAMME

R. F. Rose- #A-3,
820 Idlewilde Ave.
Newark, Ohio, U.S.A.

V

Mr. M. Begin
Prime Minister of Israel
Tel-Aviv, Israel

PRIVATE

M
3

מ.ד.מ

11-09-1981

ר.ד.מ

ירושלים, ט' באלול התשמ"א
8 בספטמבר 1981

650-3

לכבוד
מר יוסף וויס
רחוב זכריה 4
ירושלים

מר וויס הנכבד,

הריני מאשרת בתודה את קבלת מכתבך. אנו נביא את
דבריך החשובים לידיעתו ולתשומת-לבו של ראש-הממשלה עם
שובו מביקורו בארצות-הברית, בסוף השבוע הבא.

בכבוד רב
ובכרכת נאמנה,

דבורה ברגמן

ירושלים, ט' באלול התשמ"א
8 בספטמבר 1981

650-3

לכבוד
מר יוסף וויס
חוב זכריה 4
ירושלים

מר וויס הנכבד,

הריני מאשרת בתודה את קבלת מכתבך. אנו נביא את
דבריך החשובים לידיעתו ולחשומת-לבו של ראש-הממשלה עם
שובו מביקורו בארצות-הברית, בסוף השבוע הבא.

בכבוד רב
ובברכה נאמנה,

דבורה ברגמן

בס"ד יום ג' שנכפל בו כי טוב לסדר "שופטים ושטרים תתן לך" תשמ"א לפ"ק.

Handwritten signature/initials

לכבוד ראש הממשלה הנכבד מר מנחם בגין הי"ו ירושלים.

Handwritten notes: 8.9.81

הנידון חטיבת קברי אברה"ק בירושלים

הנה אני יהודי מארצות הגולה, אמריקע אשר בארה"ב, ואשר אני נפצא כאן לביקור קצר בארה"ק, ואפילו הייתי גר כאן בארץ, ג"כ לא הייתי נמנע מלשוב בנידון זה, כי דבר כזה מהוה הפסד גדול למדינה הן בגשמיות והן ברוחנית,

בפ' העל"ט קראו בפ' ראה אנכי נותן לפניכם היום ברכה וקללה, ושם כתוב, בפ' י"ב ל"א, לא תעשה כן לה' אלקיך וגו', גם את בניהם ואת בנותיהם ישרפון באש, ופירשיז"ל אמר ר' עקיבא אני ראיתי נכרי שכפתו לאביו לפני כלבו ואכלו, ובאותו פרשה י"ג ז' כתיב כי יסיתך אחיך וגו', אשק לא ידעת אתה ואבותיך, ופירשיז"ל, דבר זה גנאי גדול הוא לה שאף האומות אין מניחין מה שמטרו להם אבותיהם וכו'.

התוה"ק מלמדת אותנו דבר גדול, שמטנו נקו מוסר השכל לדורות עולם, שאפילו הגוים אינם מניחין ממה שקבלו מאבותיהם, וב"ש יהודים אשר גנאי גדול הוא להם לפרוש מדרכי אבותיהם הק',

וכמבנן שמבחינה פיזית עלול הדבר הזה לגרום הרט רב למדינה, אשר לא ישוער ולא יתואר.

לכן פונה אני אליך אדוני ראש הממשלה, תבין אתה לכו, האם כאשר שרים ושגרירים בארה"ב ובשאר מדינות שומעים את המעשים המבישים שנעשים כאן במדינה, שכל כלי התקשורת הרדיו והטלוויזיה לא מפסיקים מלהעביר לעם את הנעשה כאן בארץ, החפירות וההפגנות, ונגשים עם שהם שונים מכל הארצות איך הם מבוששים בעיני עצמם, וכאשר הם רוצים לסדר איזה ענין עבור המדינה הם נכשלים ונסוגים לאחור, כי כל המוראל שלהם ירוד, וידוע שאנטישמיות לא זוטרים בכל מקום בעולם, אשר הם מנצלים כל מהפכה קטנה לרעת המדינה, באמרם שמדינה כזו אשר בינה לבין עצמה איש את אבירו זייים בלעו, ואש המולוקת אוכלת אותם, אי אפשר לתת בה במדינה כזו שום אימון,

אדנן ראש הממשלה אני יכול לכתוב עוד הרבה הרבה בנושא כאוב זה, רק אני נמנע מפני אהבת הקיצור, וכמדומני שמשורתי אלה אפשר להבין הכל,

אך אם הייתי מדבר עם מע"כ ראש הממשלה פנים אל פנים הייתי אומר לו עוד משהו אשר לא ניתן להעלותו על הכתב,

עכ"ז אני מטאיר את תיקון הדבר על חממתך אדון ראש הממשלה, שאני חשוב שאיש חכם אתה, שלא תתן במדינת ישראל בארה"ק לעשנת דברים מעין אלו, אשר דברים מבישים כאלו מסעירים ומזעזעים את כל העולם כולו, ואשר ההפסד

קרוב יותר מהשכר לכל המדינה כולה.

הכו"ח למען הרמת קרן התורה וישראל במהרה בימינו אמן.
'ובברכת שנה טובה וכוו"ח

בכבוד בהערכה ובהערצה יוסף וויס, כלילת יופי פובלישינג, מו"ל, נ"ב, אני נשאר בארץ עד 14 לספט' לפי הכתובת רח' זכרי' 4 אצל מספ' וויס, טל' 285773 ירושלים, הכתובת באמריקע, 131 ראדליג'ש ברוקלין ניו יורק 11221

ירושלים, ז' באלול תשמ"א
6 בספטמבר 1981

650-3

לכבוד
גב' דבורה רוטשטיין
שדרות הטייס 3
דמת-גן

גב' רוטשטיין הנכבדה,

הריני מאשרת בתודה את קבלת מכתבך מיום ה-27
באוגוסט 1981. ברצון רב נביא את דבריך, היוצאים
מן הלב, לעיון ראש-המשלה, עם שובו מביקורו בארצות-
הברית.

בכבוד רב
ובברכה נאמנה,

דבורה ברגמן

ירושלים, ז' באלול התשמ"א
6 בספטמבר 1981

650-3

לכבוד
גב' דבורה רוטשטיין
שדרות הטילים 3
רמת-גן

גב' רוטשטיין הנכבדה,

הריני מאשרת כתודה את קבלת מכתבך מיום ה-27
באוגוסט 1981. ברצון רב נביא את דבריך, היוצאים
מן הלב, לעיון ראש-הממשלה, עם שובו מביקורו בארצות-
הברית.

בכבוד רב
ובברכה נאמנה,

דבורה ברגמן

10/1c
6.9.81
2.2

ר"ג, 27.8.81

לכבוד: ראש הממשלה

העתק: מר המר
הרב גורן

אני חושבת ישראל, אם שכולה, שהמדינה יקרה לה.
 פוחדת אני למה הגענו עם המריבות הקטנות בין הדתיים החרדים לבין עם ישראל
 החילוני, שגם הוא אוהב את המדינה.
 אני חוששת למלחמת אחים **בבלל ענין של מה-בכך**.
 אנחנו נמצאים בשנת 81, ולא בימי הביניים, והעצמות שמצאו בהר דוד לא ידוע למי
 הן שייכות.
 אבי, שהשתתף בקונגרסים ביחד עם טוקולוב, לא הגיע ארצה, וקברו נמחק בקייב,
 ומדינת ישראל לא דאגה להעביר את עצמותיהם של יקרנו ברוסיה, שמשפחותיהם עדיין
 בחיים, ויכלו להתאבל על קבריהם.
 הקברים החשובים לעם ישראל ישנם, ואין מה לריב על עצמות שאינן חשובות לאיש.
 אינני נגד החרדים, מאושר המאמין!
 הנני מכבדת אותם ומשתדלת לא להפריע לרגשותיהם, אך בו זמנית הם אינם יכולים להפריע
 לעם שחזר למולדתו, ואינו פנאטי-דתי.
 כולנו שומרי מפורת של חגים ושבתות.
 אני חושבת שראש הממשלה, הקובע את המדיניות עכשיו מוכרח לפעול כדי שלא נגיע
 למצב בו נתונה שהרן, כאשר חומייני כופה על עמו להיות דתי, והורג ללא הבחנה את כל מי שמתנגד
 לו.
 במצב כזה הרבה צעירים עוזבים את ארצנו, ואנחנו נשארים הרוב רק זקנים ומבוגרים.

בכבוד רב,

ובחקווה שהעזרו למדינת ישראל,
 דבורה רושטיין
 שד' הטייס 3, רמת-גן.

Sept. 5, 1981

Dear Prime Minister,

I saw something on national television last night in Los Angeles, Ca. which distressed me deeply. I really didn't know what to do so I thought I would write to you in hopes of you possibly getting this letter.

I am an extremely proud Jew. I have been identified very strongly with Israel and Jewish concerns all my life. Israel and Judaism play a very important role in my life, even though I live here in the United States. (I did live in Israel for a year's time and visit our Country often.)

I have been keeping up with the conflict between Religious Jews and archeologists who are digging

for further excavations at the
"City of David."

I am not taking any side as
I really haven't formed an opinion
yet. This is unimportant.

What I am distressed about
is I watched on television a
protest by the religious Jews and
I saw a policeman hit a Jew
over the head with a baton. Then
I saw as police escorted a very
elderly Jew with his hands raised
above his head.

To tell you I was shocked
is an understatement. The
visual seeing of one Jew hitting
another is too much for me.
I am heartsick. I have seen pictures
of Gentiles and Nazis doing this
to Jews. Never have I seen a
Jew hitting another Jew. I have
no idea what is going on
there and I know you must
be as unhappy about Jews
fighting Jews as anyone must be.

I have no suggestions as
what you may do. I only
know that this is an
unbearable sight to see
and it has made me weep
each time I remember it.

I know you're trying your
best. My respect to you
never wavers and my
love for Israel never does
either.

Sincerely,

Marlene Winston
9819 Regent St. #8
Los Angeles, Ca. 90034

ירושלים, ו' בתשרי התשמ"ב
4 באוקטובר 1981

3-650

אל: עוזר שר הפנים

אנא - שמשוך המשטרה ישיבו על המכתב

המצורף בזה, שקיבלנו מהילד דני ברט ממכרות.

בברכת גמול זהימה טובה,

י. קדישאי
מנהל לשכת ראש הממשלה

יורשלים, ר' בחשדוי התשמ"ב
4 באוקטובר 1981

650-3

אל: עוזר שר הפנים

אנא - שמעיד המשטרה ישיבו על המכתב

המצורף בזה, שקיבלנו מהילד דני ברס סמכמרת.

בכריכת גמר חתימה טובה,

י. קדישאי
מנהל לשכת ראש הממשלה

1187

לכח

למי שיש

קוראים יקריב את הארץ = מחממת ארץ

ורואים בתוכה "הבט" באותו אור

שטטלינג מיום יקרים שוערי ארצנו

למי שיש בהם באיחורים על חלמי

החל

למי שיש פרו המעמדת את ארצנו

כי ארצנו חיה בוערת וישראל

עיי ארצנו היפועים ואקטועהים

יפועים כל ארצנו חרפה

למי שיש יפועים ארצנו

למי שיש

Haifa, 4th September, 1981.

Chief Rabbi Shlomo Goren,
Chief Rabbi's Office,
58 King George Street,
Jerusalem 94262.

Dear Rabbi Goren,

From the enclosed photocopy of an article in The Observer of Sunday, 16th August 1981 you can read of the urgent problem facing people in England regarding the lives of newborn babies suffering from defects.

I feel that here is a case where Divine guidance will be of help to Mankind, and to that end I am resolved to lay down guidelines for the future in such cases. Before doing so, I should like the benefit of your advice and counsel on the attitude of Malacha in all its aspects - and by that I include not only the legalistic aspects but also the humanistic feelings in which they are enshrined - to this particular issue of life and death. Naturally, the opinions of Rav Ovadia Yosef will also be appreciated.

I expect your considered reply, in either Hebrew or English, within three weeks of the date of this letter, failing which I shall act on my own.

For the greater convenience of the Editor of The Observer newspaper, to whom I am sending a copy of this letter, I have written it in English. I am also sending copies to Chief Rabbi Dr. Jakebevitc of Great Britain and Prime Minister Begin.

With best wishes for the New Year,

Yours sincerely,

Reuven ben Avraham Halevi
Messiah

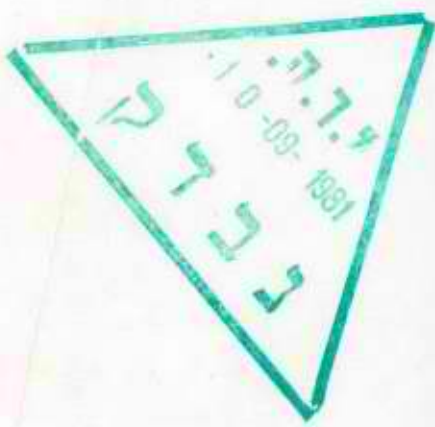
Encl: As above

cc: The Editor, The Observer Newspaper, London
Chief Rabbi Dr. Imanuel Jakebevits, London
Prime Minister Begin, Jerusalem

Mr. Menachem Begin,
Prime Minister,
Prime Minister's Office,
Rehev Rupin No. 3,
Hakiryat, Jerusalem 95435.

R. Rose, 38 Nehemia Street, Nave Sha'anani, Haifa 32 295.

ל' העם שב גמל'ם

מא סמוכין/22
ימוט'ים

אבדו לאשהחלה העם ביטן

תפעלם שבנות אבוג אום מק"מ"ג גבי'ו' אבובכ בפינו קבועים אום אבדו, ואלום
מסכים יבא אפי' ישעם.

גמל'ם
מב

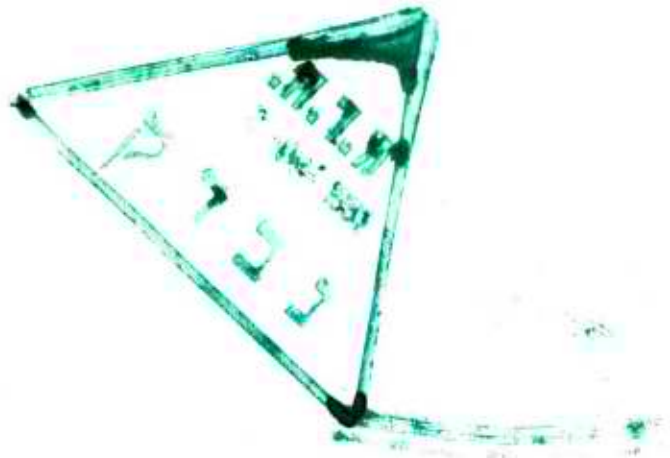
BY AIR MAIL

private use

אביב
באש המשלה
קרו המשלה
יבוס'ס'פ

22 יום יולי 1937
פ"מ

ירושלים, ד' באלול התשמ"א
3 בספטמבר 1981

650-3

לכבוד
מר אוריאל לוי
רחוב גורדון 6
ירושלים 96662

מר לוי הנכבד,

הריני מאשר בתודה את קבלת מכתבך מיום
כ' מנחם אב התשמ"א. אביא אח דבריך לעיונו
ולתשומת לבו של ראש-הממשלה.

בכבוד רב
ובברכה נאמנה,

י. קדישאי
מנהל לשכת ראש-הממשלה

ירושלים, ד' באלול התשמ"א
3 בספטמבר 1981

650-3

לכבוד
מר אוריאל לוי
רחוב גורדון 6
ירושלים 96662

מר לוי הנכבד,

הריני מאשר בתודה את קבלת מכתבך מיום
כ' מנחם אב התשמ"א. אביא את דבריך לעיונו
ולתשומת לבו של ראש-הממשלה.

בכבוד רב
ובברכה נאמנה,

י. קדישאי
מנהל לשכת ראש-הממשלה

אברהם

באם ממלכת ישראל

אח מנחם בן

לוא וברכה

הנני - תפילות בקיר צנוע

ברצוני לפנות ביום כבוד ראש הממשלה ולהגיד בפניך את תפילותי ובריי, שמי ואל רבים
 כמות, כמות בתרומה של קיר צנוע בארץ שנקראת עין ומנחם תלמיד רבות
 קברות יהודי צדיק.

ראשית אודה לנני ומנחם ולמכאולקים, אני אנו מתמידים לחסותם המצויים, ורואה את
 היתנות ואם השמות ככלם כותב מהיחזות.

אני רואה כבוד (משל תלם קדוש ומעלה את החסרות בקיר צנוע בארץ, ורואה את
 קברי אבות, אך לאורך אני נאמר את התלם המעלה ורצוני של תפילות ארצי קברי
 צבואתנו. אנני רואה כל המצב בין תפילות קברי אבות ומנחם ארץ שנקראת עין
 תפילות בית קברות יהודי מנחם עב.

הארכאולוגים הם צד צדדי, יש להם איתנים כלם אך אין איתי למען המלך החסרות
 בקיר צנוע, ורואה לא תלם להם מספר המצויים למטה במקום שיש חשב המעשים
 בו קברי אבות. צדדים של הארכאולוגים מסוף צד צדדים של ירמיהו בקבר
 ירמיהו ומנחם שצדק ענינו בקצות המעלה בו הם צדדים, אז של חשבון בקצות
 אחרים. התנאים המצויים הם המנחמים על בקורת התלם

היום נחשב יום
הרביעי בין
קצת החסרה
יכולים לו

אנן
היינע

6777

96662 היינע

WJJK

TYPE-ERASE
BOSTON FEB 81 USA

September 3, 1981

PERSONAL

Prime Minister Menachem Begin
The Knesset
Jerusalem, ISRAEL

Dear Prime Minister Begin:

We Jews in America are behind you 100%. You have our complete support -
except for one very important matter:

The Archaeological digs that are going on in Israel, and the way the
soldiers are treating the Orthodox Jews because they object to these
digs. It is heart breaking to see a soldier push and beat a man with
a beard just because he is standing up for a cause that is correct.
The world is losing respect for Israel when they see something taking
place like this. What do the Arabs think when they see this. You will
not receive our support or our donations if the soldiers continue to
treat Orthodox Jews in such a manner.

There is a lot of crime in Israel. Why don't you put these soldiers to
work in trying to prevent this crime and trying to find the guilty people?
Shame on you Prime Minister Begin. I had planned to move to Israel in a
few years, but when I see something like this I doubt very much if I will
make this move.

Sincerely yours,

Disgusted Jews in America

AIR MAIL

AIR MAIL

PERSONAL

AIR MAIL

Prime Minister Menachem Begin
The Knesset
Jerusalem, ISRAEL

AIR MAIL

650-3

ירושלים, ד' באלול התשמ"א
3 בספטמבר 1981

לכבוד
חברת הכנסת
אורה נמיר
הכנסת, ירושלים

חה"כ נמיר הנכבדה,

הריני מאשר בתודה את קבלת מברקך אל
ראש-הממשלה מיום ה-21 באובוסט 1981.

בכבוד רב,

י. קדישאי
מנהל לשכת ראש-הממשלה

650-3

ירושלים, ד' באלול התשמ"א
3 בספטמבר 1981

לכבוד
חברת הכנסת
אורה נמיר
הכנסת, ירושלים

חה"כ נמיר הנכבדה,

הריני מאשר בתודה את קבלת מברקך אל
ראש-הממשלה מיום ה-21 באוגוסט 1981.

בכבוד רב,

י. קדישאי
מנהל לשכת ראש-הממשלה

650-3

התא 392 4008058
תל אביב 55 21 1020

'81 AUG 21 11 46

53

לכי ראש הממשלה
משרד ראש הממשלה
ירושלים

אבקשך להעביר ההכרעה בנושא החפירות בעיר דוד
ליועץ המשפטי לממשלה (.) אין להעלות על הדעת ששלושת השרים האמורים
להכריע בענין שר הפנים והדתות שר החינוך ושר
המשפטים שעבורם הרבנים הראשיים הינם פוסקים עליונים
יהיו מסוגלים להגן על העיקרון של עליונות חוק המדינה
ולפני ההלכה (.)
אודה נמיר

חזרה (.) (.)

TELEGRAMME

ישראל

TELEGRAMME

ישראל

ירושלים, ד' באלול התשמ"א
3 בספטמבר 1981

650-3 ✓
8/8784

לכבוד
מר אליהו גויילי
ת.ד. 55
אור-עקיבא

מר גויילי הנכבד,

הריני מאשר בתודה את קבלת מכתבך מיום
ה-24 באוגוסט 1981. ברצון אביא את דבריך, לעיון
ראש-הממשלה ולחשומת לבו.

בכבוד רב
ובברכה נאמנה,

י. קדישאי
מנהל לשכת ראש-הממשלה

1-IX. 1981

650-3

8-8784

24.8.81

97

ג'ה
ל

אני באה בשמחה

עם אהבה רבה

בניתי עיני עמך ושמתי - בעיני המבורכה ביהמקדש

אני קיבלתי לפני בעיני עיניך את כל
המצוות אשר צויתניך ה' אלהיך ואת

את כל אשר צויתניך ואת כל אשר

צויתניך ואת כל אשר צויתניך

ביום אשר נתת לי את כל

צויתניך ואת כל אשר צויתניך

ואת כל אשר צויתניך ואת כל אשר

צויתניך ואת כל אשר צויתניך

ביום אשר נתת לי את כל

צויתניך ואת כל אשר צויתניך

ואת כל אשר צויתניך ואת כל אשר

בניתי

את המזבח אשר צויתניך ואת

המזבח אשר צויתניך ואת

לפני אלה של כל יום ויום
נצטוו את כל מה שיש
אלו אשר נצטוו ואלו
אלו אשר נצטוו ואלו
אלו אשר נצטוו ואלו
אלו אשר נצטוו ואלו
אלו אשר נצטוו ואלו
אלו אשר נצטוו ואלו

נצטוו אשר

נצטוו

לפי

55

אשר

(57)

שקל
שקל
שקל

0.70

ISRAELI

ששש
SHEQEL
ההה

810118
81237

של
שלום
על
הדרך
של
שלום

שלום - תודה
שלום

11/2/81

55-34

100.18

PRIVATE AND CONFIDENTIAL

Haifa, 2nd September, 1981.

Harav Blau,
Head of Neturei Karta,
Mea Shearim,
Jerusalem.

מקור רשמי הייחודה ירושלים
תאריך
7 IX. 1981
650-3

Dear Sir,

I am greatly disturbed at the news that Arabs have begun taking action against the opening of a tunnel running under the Temple Mount in Jerusalem.

Up to now everything was quiet between the two sections of the population in Jerusalem, except for the occasional attempts by Jews to pray on the precincts of the Temple Mount, which attempts were always handled carefully by the Israel Police. But this latest episode, if not checked, can only result in a call by the Moslem religious authorities for all-out war against not only Israel but even against Jews wherever they may live. We as guardians of places holy to all faiths must always be susceptible to the feelings of others.

I therefore call on you, as leader of the most extreme sect in ultra-orthodox Jewry, to dissuade your followers from any reaction at unsettling the status quo in this matter.

As I do not know your address, I am using the good offices of the editor of the Jerusalem Post to see that this letter gets to you, and your acknowledgement to him will suffice. For the sake of good order, I am also sending a copy of it to our Prime Minister.

Yours sincerely,

יאנוס גן ארונס א"י
ראובן בן אברהם הלוי
המשיח

cc: ✓ Prime Minister Begin
Ari Rath, Editor Jerusalem Post - not for publication

JIM RASKIN
1810 P.E. 44 PT.
Cape Coral, Fla. 33904
U.S.A.

September 1, 1981

Menachem Begin
Prime Minister
Tel Aviv, Israel

Dear Prime Minister

Cannot understand why anyone in
their right mind would let the soldiers
club elderly Jewish men and enjoy it.
This upset me.

This evening I put on my television
and saw this in the City of David.
For years I have worked to obtain
funds for Israel dating back to 1955.
To this very day. I am also the recipient
of awards bestowed upon me for this service.
I also have the medallion showing Eisenhower
Alexander and Koenig.

Does this make sense to let this
happen and for the American public
to see.

Sincerely,
Jim Raskin

JOHN A. WIETHE
PETER W. SWENTY
H. THOMAS BROWN
WILLIAM H. RUGER
RICHARD H. LIPPERT
JOHN H. ENGLE
JAMES W. LIPPERT
MICHAEL J. WIETHE
PAUL A. NIDICH
MARTIN P. MCCONNELL
BARBARA R. WIETHE

MARVIN N. KOLSTEIN
ATTORNEY AND COUNSELOR AT LAW
SUITE 607 TERRACE HILTON BUILDING
15 WEST SIXTH STREET
CINCINNATI, OHIO 45202

PHONE:
AREA CODE 513
241-7332

September 1, 1981

The Honorable Menachem Begin
Prime Minister of Israel
Jerusalem, Israel

My Dear Prime Minister:

Tonite while watching television in my home, I saw a scene that greatly disburbed and distressed me: Israeli soldiers beating Orthodox Jewish men over the head with clubs.

I cannot tell you how much damage a scene such as this does to the impression the Goyem have of Israel.

Force, such as I saw used against these sincere religious people, is not justified by Jews against Jews.

I am not in the habit of writing letters such as this - but I was so moved by the scene that I saw that I had to write to you as one Jew to another.

May The Lord guard thy going and thy coming, now and forevermore.

Respectfully yours,

Marvin N. Kolstein

Marvin N. Kolstein
mnk:bg

b

129 Sturgeon Drive
Saskatoon, Saskatchewan
S7K 4C3 Canada
September 1, 1981

Mr. Menachem Begin,
Prime Minister
The Knesset
Jerusalem, Israel

Dear Mr. Begin

Tonight, Canadian and American national television network news transmitted to this horrified Jew, film of Jewish police beating orthodox Jews at the archeological dig site of the City of David in Jerusalem - The city of peace - in my homeland of Eretz Israel. The respective merits of the positions of the archaeologists and orthodox Jews is not for me to judge. But what I must share with you is my enormous concern at viewing a repulsive, abhorrent re-enactment of an ancient scenario - Jews being beaten by state authorities - with a change only in the identity of the authorities and locale. I am very cognizant of the philosophical chasm that separates orthodox from non orthodox in Israel, but I cannot remain a silent observer of vehement, vicious violent attack of Jew upon Jew. How can this be tolerated, given our history of persecution and suffering? I beg of you to intervene - please do not allow this shame to recur. My plea is apolitical, but rather simply human and therefore most fundamentally Jewish. Please do not allow my proud Jewish heritage to be desecrated on the soil of my beloved Eretz Israel. Shalom!

Respectfully yours
Gail Ross Edinger PhD

open here

ouvrir ici

DR. GAIL BSS EIDINGER
129 STURGEON DRIVE
SASKATOON, SASKATCHEWAN
code 57K 4C3
CANADA

Canada 35

Air Mail / Par Avion
Aerogramme

MR. MENACHEM BEGIN
PRIME MINISTER OF ISRAEL

KNESSET BUILDING
JERUSALEM, ISRAEL

MSN
162
417

SASK

גלילי משה
קריה-טבעון, רחוב יזרעאל 93
טל' 933587 - 04 מיקוד 36000

קברות המלכים וארכיאולוגיה

קברי המלכים בעיר דוד כפי שנאמר: - "וישכב דוד עם אבותיו ויקבר בעיר דוד", וכן בנו שלמה: - "וישכב שלמה עם אבותיו ויקבר בעיר דוד" וכן רחבעם: - "וישכב רחבעם עם אבותיו ויקבר עם אבותיו בעיר דוד". וכן מלכי בית דוד הבאים אחריהם אשר נקברו בעיר דוד. אבל לא רק המלכים נקברו בעיר דוד אלא גם שרים וכהנים ונביאים, כפי שאוכיח. כנראה שהיתה השפעה מקברות הפרעונים ומהפירמידות, כפי שאנו מוצאים בספר ישעיהו: "כה אמר ה' צבאות לך בא אל הסוכן הזה על שבנה אשר על הבית: מה לך פה ומי לך פה כי חצבה לך פה קבר חוצבי מרוט קברו, חקקי בסלע משכן לו. המענין ביותר הם דברי יחזקאל על קברי המלכים אחרי שמלכות בית דוד נפלה וכן ירמיהו הנביא אשר נבא על חרבן קברי המלכים, והנה דברי יחזקאל הנביא: "והשאני רוח ותביאני אל החצר הפנימי והנה מלא כבוד ה' הבית; ואשמע מדבר אלי מהבית ואיש היה עומד אצלי; ויאמר אלי בן אדם את מקום כסאי ואת מקום כפות רגלי אשר אשכון שם בתוך בני ישראל לעולם ולא יטמאו עוד בית ישראל שם קדשי הטה ומלכיהם בזנותם ובפגרי מלכיהם במותם; בתחם ספט את ספי ומזוזתם אצל מזושתי והקיר ביני וביניהם וטמאו את שם קדשי בתועבותם אשר עשו ואכל אותם באפי; עתה ירחקו את זנותם ופגרי מלכיהם ממני ושכנתי בחוכם לעולם; אט כן אנו רואים התנאי שהטכינה הושרה בתוך בני ישראל להרחיק את הקברים לא רק מעל יד בית המקדש אלא גם מעיר דוד והפתרון שמצאו המלכים לכוון את מערות הקברים לנחל קדרון הוא טוב לכהנים וכו' אבל אינו מספיק בשביל הטכינה. "עתה ירחקו את זנותם ופגרי מלכיהם ממני ושכנתי בחוכם". זה התנאי וזה מה שאמר ירמיהו הנביא: "בעת ההיא באות ה' יוציאו את עצמות מלכי יהודה ואת עצמות שריו ואת עצמות הכהנים ואת עצמות הנביאים ואת עצמות יושבי ירושלים מקבריהם; ושטחום לשמש ולירח ולכל אבא השמים אשר אהבוט ואשר עבדום ואשר הלכו אחריהם ואשר דרשום ואשר השתחוו להם לא יאטפו ולא יקברו לדמן על פני האדמה יהיו" וכל מה שהנביאים נבאו, סופה להתקיים.

מלכים א' - א' 10
" י"א א 43
" י"ד 31

ישעיה כ"ב 15/16

יחזקאל מ"ג

ירמיהו ח'

פ ר ש נ ה

יש כאן משהו סמלי - הנביא יחזקאל כאשר נבא את הנבואה הזו ראה איש על ידו: "ואשמע מדבר אלי מהבית ואיש היה עומד אצלי", אולי הוא ראה בחזונו את הארכיאולוג יבאל שילר והלא גם יעקב אבינו שציין שמות אומר: "לא יסור שבט מיהודה ומחקה מבין רגליו עד כי יבוא שילה ולא יקהת עמיט, ואלה שחופרים הטה מכל העמים ובכדי שהטכינה טוב הושרה בתוכנו, הארכיאולוגיה חייבת להמשך.

יחזקאל מ"ג

בראשית מ"ט

צר לי - אלה שמפריעים נעלמה מהם דברי הנביאים יחזקאל, ירמיהו, ישעיהו ואולי ירושלים לא היתה נחרבה למרות הכבוש אם הקברים לא היו שם כפי שמציין זאת הנביא יחזקאל בברור: "בתחם ספט את ספי ומזוזתם אצל מזושתי והקיר ביני וביניהם וטמאו את שם קדשי בתועבותם אשר עשו ואכל אותם באפי". גם זכריה הנביא ראה חרבן הקברים אשר על הר הזיתים; - "ועמדו רגליו ביום ההוא על הר הזיתים אשר על פני ירושלים מקדם ונבקע הר הזיתים מחציו מזרחה וימה גיא גדולה מאד ומש חצי ההר צפונה וחציו נגבה... ובא ה' אלהי כל קדשים עמך".

יחזקאל מ"ג

זכריה י"ד

הט ונשלם, י"ז אב תשמ"א

17.8.81

עוד
אני רוצה לומר
לך תודה
על הכל

יהודה

ה'תש"א
93 ס'ת"ת
36000 / 1000000

אל הר ה'

המועצה הצבורית למען עבודת הקדש בהר הבית

הת"מ-14752, ירושלים העתיקה, טל 88466-02-02

3110

ב"ה במנ"א תשמ"א

לכבוד שר החינוך והתרבות,

מר זבולון המר.

כבוד השר,

הננו פונים אליך, כממונה על חוק-העתיקות.

ירושלים העתיקה כולה, טמוך אחר שחרורה בחשכ"ז נכללה בחוק העתיקות האוסר שט כל מעשה שינוי כפי שיבוא בשטח ובבנינים, ללא אישור ומיקוח של הרשויות הארכיאולוגיות.

לשטח הר הבית יש חשיבות מיוחדת בנושא הארכיאולוגי; לא רק מבחינה מדעית לידיעת העבר, אלא בעיקר לקראת העתיד.

והנה, דווקא בהר הבית שוררת הפקרות גמורה בנושא הארכיאולוגי. אנשי הוואקף חופרים ובונים ללא כל מיקוח ארכיאולוגי. יתר על כן, הם משחיתים או מכסים בכוונה-תחילה כל שריד, שיש בו עדות לעבר היהודי של הר הקודש.

אין אנו מעלים את הנושא בכנסת או בכלי התקשורת, כי אין לנו בו ענין פוליטי או פרסומי, אלא הצד המעשי בלבד חשוב לנו.

הננו מבקשים ממך שתשחמש בסמכויותיך להפעיל ולכפות בהר הבית את חוקי הארכיאולוגיה, כשם שהם מופעלים בכל שאר מדינת ישראל.

נשמח לבוא אחרך בדברים אודות פרטים, על המצב ועל דרכי ביצוע.

בכל הכבוד הראוי
ובברכה נחמה ירושלים

Handwritten signature

× העתקים אל: ראש הממשלה מר מנחם בגין

סגן שר החינוך והתרבות הרב חיים זרוקמן

שקל
שקל
שקל

0.10 ש

שקל ישראל

שקל
שקל
שקל

0.60 ש

שקל ישראל

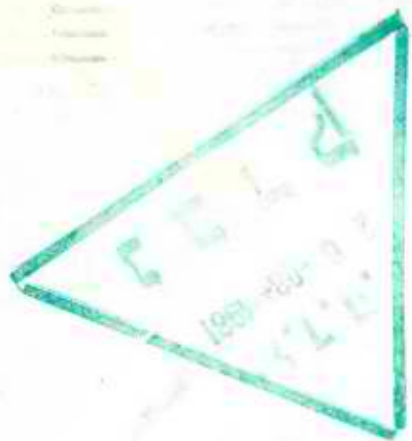
אם בקור על האולם
מה מ' בנין

לפני ה' מ' א'

קראת אל - 2/11/81

ישראלים

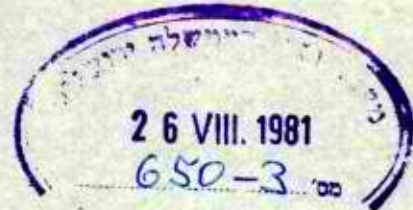
3110 $2\frac{1}{2}$ $\frac{1}{2}$ $\dots$
1" $\dots$

עליו
ה'תשמ"א
ד'תשמ"א
נ. 3

Jerusalem, 25 Av 5741.
25th August, 1981.

The Editor,
Jerusalem Post,
Romena,
JERUSALEM.

Dear Sir,

The archeological surgery carried out in an area that may well be called the physical heart of Judaism is inimical to the innocently accepting faith of long generations of believers in the sacredness of Jerusalem.

The scientists' strong connections with careerism and commerce should constitute the gravest possible warning against their activities in this most sensitive area. No system of supervision can be trustworthy in such a situation. Nor does our right to the Land of Israel need any such "proof". You cannot put the Almighty into a test tube.

Let us not forget the noble prayers of our forefathers, nor betray those who were trustingly given religious burial in the heart of forsaken Jerusalem. The instinctive human disgust at this kind of vandalism is expressed in Shakespeare's epitaph, which should be dutifully noted by both scientists and religious:

Good friend, for xxxxx' sake forbear
To dig the dust enclosed here;
Blest be the man that spares these stones,
And cursed be he that moves my bones.

His request has rightly been honoured, despite the great curiosity still surrounding his life and work.

Yours sincerely,

Dvora Maisel

(Miss) Dvora Maisel
Rehov Iceland 18/18,
JERUSALEM 96584.

8/63
3:0

12/2/63
Dr. Myra Epstein
Jedite

1/23/64 12/2/63

18/18 30810 72 16-11.3

96584 11/21/71

998 East 8 Street
Brooklyn, N.Y. 11230, U.S.A.
August 23, 1981

His Honor, President Yitzchak Navon
Presidential House
Jerusalem, Israel

Dear President Navon:

I am an American Jew who spent two weeks earlier this summer volunteering at the City of David Excavations, enjoyed the experience immensely and uncovered the first major find of the season. I write to you now to express outrage at the contents of a report aired on television in New York this evening (August 23) on the CBS Eleven o'clock nightly news. Let me explain.

During my two week stint at the City of David, I began digging in the area that has been surrounded by so much controversy in recent weeks and, two days later, was forced to move to another area as a result of the controversy. For this reason, I have a personal interest in what transpires there and have been following the reports closely. At this time, however, I do not care to elaborate on my opinion as to the right of the dig to continue because, frankly, that issue has taken on secondary importance in my mind. I must speak out about what I saw on television a few minutes ago that has left me thoroughly upset and shaken to the core.

Approximately ten minutes into the half-hour long news program, a report was aired on the most recent developments in the City of David controversy. Films were included showing about five separate incidents of Israeli police beating, roughing up and herding like cattle members of the group of Hasidim protesting the dig. What kind of business is this?!

Do you know what it looks like to see Jewish, Israeli people in uniform whose sticks are repeatedly hitting and digging into people whose appearance reflects a high level of Jewish observance? It is exactly like the scenes in the films of Nazi Germany (L'Havdil)!! Frankly, if I were a non-Jew I would say to myself: "Boy, if that's the way they treat their own, we can certainly trample on and crush Jews, particularly the Orthodox Jews, and treat them like garbage; what are they always complaining about?"

It is not only the appearance of these acts to others that upsets and disgusts me so much. How have we, the Jewish people, sunken to the level where an issue like the one involved here can result in brutal beatings? Let me assure you that I appreciate the importance and value of archaeology in general and of that area in particular (or

I wouldn't have volunteered two weeks of my time to work there in the first place), and in addition, experienced first hand the annoyance, disappointment and frustration of having the digging interfered with and even halted by the protests of Hasidim. However, archaeology is just not important enough to warrant Jews treating other Jews like animals! No one among us has that right, that is not our way and that is not what we are about. There must be some other means of resolving this issue that does not include losing sight of the fact that we are all "B'nai Avraham Yitzchak VeYaakov" and are to treat one another accordingly. Israeli police and security forces must be told in no uncertain terms that striking a Jew under similar circumstances is absolutely unacceptable and will not be tolerated.

I urge you now to work on a swift and more peaceful resolution of the City of David controversy. Please do all in your power to prevent the recurrence of incidents of the type I saw on TV news films tonight. Thank you for your kind attention.

With best wishes for the New Year,

I respectfully remain,

Carole Feder

Carole Feder
(Student, Columbia University
School of Law)

cc: ✓ Prime Minister Menachem Begin
Minister of Education Zvulun Hammer
Minister of Religious Affairs Yosef Burg
Professor Yigal Shiloh, Director of Hebrew University Archaeology Institute
Mr. Harvey Kruger, President of Hebrew University
Mr. Ephraim Evron, Israeli Ambassador to the United States
Mr. Yehudah Blum, Israeli Ambassador to the United Nations
Mr. Naftali Levi, Israeli Consul-General of New York
The Jerusalem Post

C. Feder
998 East 8 Street
Brooklyn, N.Y. 11230
U.S.A.

Prime Minister Menachem Begin
Prime Minister's Office
Jerusalem
ISRAEL

ד.ה.

7-09-1981

נבדק

21 17 - 3 AUG 81

650-3

יר יר 149 1010068
ירושלים 132 3 2111

לכבוד בית ראש הממשלה
ירושלים

החפירות הארכיאולוגיות במורד הר הבית ובזיון עצמות הקדמונים פוגע
קשות בכל איש ישראל אנא להורות בכל דרכי השפעתו להפסיק מיד חטטי
זמכבי שם ולשחרר האסירים שהובלו בשלשלאות ברזל לכלא על הביעם
מחאה נקטה באמירת פרקי תהלים על אתר התנהגות המשטרה בברוטאליות
בנשים שהופיעו שם להתחנן לנשים החופרות להפסיק תזעזע התפוצות
כאשר הערבים חיללו קברות הר הזיתים הרעישה הממשלה עולמות וכעת ?
אנא יעשה נא כיהודי להפסיק מיד החורבן ולשחרר האסירים האחריות גדולה
ביחוד שחטא חמור זה מסכן את הישוב חלילה לירושלים לא תנוח ולא תשקוט
עד הפסקת הזוועה ועמה תיהפך הגולה כמדורת אש אנא למנוע זאת
בכבוד ותודה

הרב יצחק יעקב ווייס רב ואב"ד ירושלים העדה החרדית
ובית דינו הרב פרוינד ראב"ד הרב דושינסקי הרב פ"שר
הרב ראבינאוויטץ הרב הורוויץ